Boris

VIAN

Spuma zilelor

UNIVERS

Boris Vian

Spuma zilelor

Traducere de
Diana Crupenschi

Univers
2011

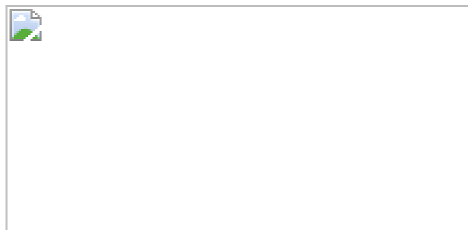

BORIS VIAN
L'ÉCUME DES JOURS

EDITURA UNIVERS
Str. Suvenir, nr. 4, ap. 3, et. 1
sector 2, cod 020741, București
tel/fax 021.31.53.308
comenzi: office@edituraunivers.ro
www.edituraunivers.ro

Redactor: Lorin Chițan
Tehnoredactor: Constantin Niță

ISBN ePUB: 978-606-8543-30-7
ISBN Print: 978-99931-13-26-3

Carte digitală

Pentru Bibi

CUVÂNT ÎNAINTE

În viață, cel mai important lucru este să emiți judecăți apriorice despre orice. Se dovedește, într-adevăr, că masele greșesc, iar indivizii au totdeauna dreptate. Nu trebuie să deducem din aceasta reguli de conduită: pentru a fi urmate, nu este neapărat necesar ca regulile să fie formulate. Există doar două lucruri: dragostea, de orice fel, cu fete frumoase, și muzica din New Orleans sau a lui Duke Ellington. Restul ar trebui să dispară, pentru că restul e urât, iar întreaga forță a celor câteva pagini demonstrative care urmează vine din faptul că povestea e în întregime adevărată, din moment ce am inventat-o de la un cap la altul. Realizarea ei materială propriu-zisă constă esențialmente dintr-o proiectare a realității, printr-o atmosferă piezișă și încălzită, pe un plan de referență cu ondulații neregulate și distorsiuni. După cum se vede, este un procedeu care poate fi mărturisit.

New Orleans
10 martie 1946

I

Colin tocmai își termina toaleta. Când ieșise din baie, se înfășurase într-un prosop mare, plușat, din care se mai vedeau doar bustul și picioarele. Luă vaporizatorul de pe etajera de sticlă și își pulveriză uleiul fluid și parfumat pe părul deschis la culoare. Pieptenul de chihlimbar îi împărți pletele mătăsoase în lungi șuvițe portocalii ca brazdele pe care veselul truditor al pământului le trage cu o furculiță în dulceața de caise. Colin puse pieptenul la loc și, cu foarfeca mică pentru unghii, își tăie oblic colțurile pleoapelor mate, pentru a-și face privirea misterioasă. Trebuia să repete mereu operațiunea, pentru că pleoapele creșteau repede la loc. Aprinse mica lampă de deasupra oglinzii măritoare și se apropie ca să-și verifice starea epidermei. În jurul aripilor nasului ieșeau în evidență câteva coșuri. Văzându-se așa de urâte în oglinda măritoare, coșurile intrară imediat sub piele și, satisfăcut, Colin stinse lampa. Își desfăcu prosopul din jurul mijlocului și își trecu unul dintre colțuri printre degetele de la picioare, pentru a șterge ultimele urme de umezeală. În oglindă se vedea cu cine seamănă, cu blondul care juca rolul lui Slim în *Hollywood Canteen.* Avea

capul rotund, urechile mici, nasul drept, tenul auriu. Surâdea adesea, cu un zâmbet de bebeluș, și, tot făcând asta, i se formase o gropiță în bărbie. Era destul de înalt, suplu, cu picioarele lungi și foarte drăguț. Numele Colin era destul de potrivit pentru el. Cu fetele vorbea cu blândețe, iar cu băieții, cu voioșie. Aproape tot timpul era bine dispus, în restul timpului, dormea.

Goli apa în care se îmbăiase făcând o gaură în fundul căzii. Podeaua băii, cu dale de gresie ceramică de un galben deschis, era înclinată și direcționa apa către un orificiu sub care se afla biroul locatarului de la etajul de jos. Nu demult, omul, fără să-l anunțe pe Colin, își mutase biroul de acolo. Acum, apa îi curgea în cămară.

Își puse o pereche de sandale din piele de liliac, un costum de interior elegant, cu pantaloni de velur verzi ca apele foarte adânci, și o haină de lână de culoarea alunei. Agăță prosopul de suportul lui, puse covorașul de baie pe marginea căzii și îl presără cu sare, ca să-l oblige să vomite toată apa pe care o înghițise. Preșul începu să lase bale, formând ciorchini de bule de săpun.

Ieși din baie și se îndreptă spre bucătărie pentru a supraveghea ultimele pregătiri pentru cină. În fiecare zi de luni, Chick venea să ia masa de seară cu el, stătea la doi pași. Era abia sâmbătă, dar Colin avea chef să-l vadă pe Chick și să împartă cu el meniul pregătit cu o bucurie senină de către Nicolas, noul său bucătar. Chick, necăsătorit ca și Colin, era de aceeași vârstă – douăzeci și doi de ani – și avea gusturi literare ca și el, dar mai puțini bani. Colin poseda o avere suficientă pentru a trăi destul de bine fără să muncească pentru alții. Cât despre Chick, trebuia să se ducă o dată la opt zile la minister, să-și vadă unchiul și să-i ceară bani cu împrumut, pentru că din profesia lui de inginer nu putea câștiga atât cât să poată trăi la nivelul muncitorilor al căror șef era, și e greu să le dai ordine unor oameni mai bine îmbrăcați și mai bine hrăniți decât tine. Colin îl ajuta cât putea invitându-l la masă ori de câte ori era posibil, dar din pricina orgoliul lui Chick era nevoit să fie prudent și să nu arate, prin favoruri prea dese, că intenționa să-l ajute.

Culoarul dinspre bucătărie era luminos, cu ferestre mari de sticlă de ambele părți, și pe fiecare parte strălucea un soare, fiindcă lui Colin îi plăcea lumina. Peste tot erau robinete de alamă strălucind de atâta lustruit. Jocul razelor celor doi sori pe robinete producea efecte feerice. Șoarecilor din bucătărie le plăcea să danseze în sunetul razelor de soare care se loveau de robinete și să alerge după micile bule pe care le formau razele când se

sfărâmau de podea, ca niște jeturi de mercur galben. Colin mângâie în treacăt un șoricel cu mustăți negre și foarte lungi; era cenușiu, suplu și minunat lustruit. Bucătarul îi hrănea foarte bine, nu-i lăsa să se îngrașe prea mult. Șoarecii nu făceau zgomot în timpul zilei și se jucau doar pe culoar.

Colin deschise ușa emailată a bucătăriei. Bucătarul Nicolas își supraveghea tabloul de bord. Stătea în fața unui pupitru la fel de emailat, galben-deschis, pe care erau dispuse cadranele corespunzătoare diverselor aparate culinare aliniate pe lângă pereți. Acul cuptorului electric, reglat pentru friptură de curcă, oscila între „aproape” și „gata”. Peste puțin timp trebuia s-o scoată. Nicolas apăsă pe un buton verde, ceea ce declanșă pipăitorul senzitiv. Acesta intră fără a întâlni rezistență și, în același moment, acul ajunse la „gata”. Cu un gest rapid, Nicolas opri cuptorul și puse în funcțiune încălzitorul de farfurii.

— O să fie bun? întrebă Colin.

— Domnul poate să fie sigur de asta, afirmă Nicolas. Friptura de curcă era perfect calibrată.

— Ce ne-ai pregătit ca aperitiv?

— Doamne, de data asta, spuse Nicolas, n-am făcut nici o inovație. M-am limitat la plagierea lui Gouffé.

— Ai fi putut să-ți alegi un maestru mai puțin ilustru! zise Colin. Și ce parte din opera lui vei copia?

— Cea de la pagina 638 din lucrarea lui *Carte de bucate*. Am să-i citesc domnului pasajul cu pricina.

Colin luă loc pe un taburet capitonat cu un cauciuc alveolat și tapisat cu mătase asortată la culoarea pereților, iar Nicolas începu cu aceste cuvinte:

— Faceți un aluat de pateu cald obișnuit, ca pentru aperitiv. Pregătiți un țipar mare, tăindu-l în bucăți de câte trei centimetri. Puneți bucățile de țipar într-o cratiță, cu vin alb, sare și piper, ceapă tăiată rondele, frunze de pătrunjel, cimbru, dafin și un vârf de usturoi.

— N-am putut să-l ascut cum aș fi vrut, spuse Nicolas, s-a stricat aparatul de ascuțit.

— O să iau altul, îi răspunse Colin.

Nicolas continuă.

— Dați la cuptor. Scoateți țiparul din cratiță și așezați-l într-o tigaie. Strecurați fiertura printr-o sită de mătase, adăugați sos spaniol și lăsați pe foc până ce sosul nu se mai desprinde de pe lingură. Strecurați din nou sosul

prin etamină, turnați peste bucățile de țipar și lăsați să fiarbă două minute. Puneți bucățile de țipar în aluat. Formați un cerc de ciuperci pe marginea aluatului și la mijloc puneți un buchet de lapți de crap. Turnați peste aluat sosul care a mai rămas.

— Bine, aprobă Colin. Cred că lui Chick o să-i placă mâncarea asta.

— Nu am privilegiul de a-l cunoaște pe domnul Chick, încheie Nicolas, dar, dacă nu-i va plăcea, am să pregătesc altceva data viitoare, și asta îmi va permite să stabilesc, aproape cu certitudine, ordinea spațială a gusturilor și dezgusturilor domniei sale.

— Mda!… zise Colin. Te las acum, Nicolas. Mă duc să pun masa.

O luă pe coridor în sens invers și traversă oficiul pentru a ajunge în sufrageria-studio, care, având un covor de un albastru pal și pereți bej-trandafirii, era o adevărată odihnă pentru priviri.

Încăperea, cam de patru metri pe cinci, dădea spre bulevardul Louis Armstrong, iar lumina intra prin două ferestre foarte înalte. Oglinzi transparente din interior și opace când erau văzute din afară glisau în ambele părți și lăsau să intre miresmele primăverii, când se întâmplau să fie pe-afară. În partea opusă, o masă de stejar ocupa unul dintre colțurile încăperii. Două banchete în unghi drept erau dispuse pe două dintre laturile mesei, iar pe celelalte două laturi se aliniau scaune cu același model, cu perne de marochin albastru. În încăpere mai erau și o piesă de mobilier lungă și joasă, amenajată special pentru discuri, un pick-up dintre cele mai bune și o altă mobilă, asemănătoare cu prima, unde erau păstrate praștiile, farfuriile, paharele și celelalte ustensile folosite pentru mâncat în lumea civilizată.

Colin alese o față de masă de un albastru deschis, asortată cu covorul. Așeză în mijlocul mesei un bol cu formol în interiorul căruia doi embrioni de găină păreau a mima *Spectrul Rozei* în coregrafia lui Nijinski. De jur împrejur, câteva ramuri de mimoză în fâșii: un prieten al lui, grădinar, obținuse acest hibrid prin încrucișarea mimozei cu flori rotunde cu panglica de lemn-dulce pe care-o poți cumpăra de la vânzătorii de mărunțișuri, la ieșirea din școală. Mai puse apoi, pentru fiecare, două farfurii de porțelan alb străbătute de firișoare de aur transparent, un tacâm din oțel inoxidabil cu mânere ajurate, având în interior câte o buburuză împăiată, prinsă între două plăcuțe de plexiglas, ca să poarte noroc. Așeză pe masă și niște cupe de cristal și șervete împăturite în formă de pălărie de preot; toate acestea luau

ceva timp. Nici nu terminase bine cu pregătirile, când soneria se desprinse din zid și veni să-i spună că Chick sosise.

Colin netezi o cută a feței de masă și se duse să deschidă.

— Ce mai faci? îl întrebă Chick.

— Dar tu? răspunse Colin. Scoate-ți impermeabilul și vino să vezi ce pregătește Nicolas.

— Noul tău bucătar?

— Da, spuse Colin. Mătușă-mea mi l-a dat la schimb cu cel vechi și-un chil de cafea belgiană.

— E bun?

— Pare că știe ce face. E un discipol al lui Gouffé.

— Omul cu valiza? întrebă Chick oripilat, și vârfurile mustăcioarei negre i se lăsară tragic în jos.

— Nu, prostănacule, Jules Gouffé, faimosul bucătar.

— Oh, știi, eu…, zise Chick, în afară de Jean-Sol Partre, nu prea mai citesc.

Îl urmă pe Colin pe coridorul pardosit cu dale, mângâie șoarecii și își puse din mers câteva picături de soare în brichetă.

— Nicolas, spuse Colin intrând, ți-l prezint pe prietenul meu Chick.

— Bună ziua, domnule, spuse Nicolas.

— Bună ziua, Nicolas, răspunse Chick. Nu ai cumva o nepoată care se numește Alise?

— Ba da, domnule. O fată frumușică, de altfel, dacă-mi e îngăduit să fac acest comentariu.

— Se vede că sunteți din aceeași familie, semănați bine, spuse Chick. Cu toate că sunt unele diferențe în privința bustului.

— Eu am bustul destul de lat, spuse Nicolas, ea, în schimb, e mai dezvoltată în sens perpendicular, dacă domnul este atât de bun să-mi îngăduie această precizare.

— Ei bine, zise Colin, uite că aproape suntem în familie. Nu mi-ai zis că ai o nepoată, Nicolas.

— Sora mea a luat-o pe drumuri greșite, domnule, spuse Nicolas. A făcut studii de filozofie. Nu e ceva cu care să te mândrești într-o familie care ține la tradițiile ei…

— Ei, spuse Colin, cred că ai dreptate. Oricum, te înțeleg. Ce-ar fi să ne arăți pateul de țipar…

— Ar fi periculos să deschid cuptorul acum, îi înștiință Nicolas. Ar putea rezulta un fenomen de deshidratare în urma introducerii unui aer mai sărac în vapori decât cel care este acum înăuntru.

— Prefer, spuse Chick, să am surpriza de a-l vedea prima oară pe masă.

— Nu pot decât să-l aprob pe domnul. Mi-aș putea îngădui să-l rog pe domnul să binevoiască a-mi da voie să mă întorc la ce făceam?

— Sigur că da, Nicolas, te rog.

Nicolas se apucă din nou de treaba lui, adică să scoată din forme fileurile de limbă-de-mare în aspic cu felii de trufe, care urmau să fie servite ca garnitură la aperitivul cu pește. Colin și Chick ieșiră din bucătărie.

— Bei ceva înainte de masă? întrebă Colin. Pianocteilul meu e gata, ai putea să-l încerci.

— Merge? întrebă Chick.

— Perfect. M-am străduit destul să-l pun la punct, dar rezultatul îmi întrece toate speranțele. Am obținut, pornind de la *Black and Tan Fantasy*, un amestec cu adevărat stupefiant.

— Dar care e principiul? întrebă Chick.

— Fiecare notă, zise Colin, o pun în legătură cu un alcool, un lichior sau o băutură aromată. Pedala forte corespunde cu oul bătut, iar pedala una corda corespunde cu înghețata. Pentru sifon e nevoie de un tremolo în registru acut. Cantitățile sunt direct proporționale cu durata: treizecidoimea echivalează cu a șaisprezecea parte dintr-o unitate, pătrimea cu o unitate, nota întreagă cu patru unități. Când cânți o arie lentă, este pus în funcțiune un sistem de registru, astfel încât să crească nu doza – ceea ce ar produce un cocteil prea abundent –, ci concentrația de alcool. Și, în funcție de durata ariei, dacă vrei, poți să variezi valoarea unității și s-o reduci de pildă la o sutime, pentru a obține o băutură sensibilă la toate armoniile, cu ajutorul unui reglaj lateral.

— E complicat, spuse Chick.

— Totul e comandat prin contacte electrice și relee. Nu-ți mai dau detalii, ai habar de lucrurile astea. Și, de altfel, pianul funcționează cu adevărat.

— Minunat! spuse Chick.

— Nu e decât un lucru care mă deranjează, spuse Colin, pedala forte pentru oul bătut. A trebuit să pun un sistem de funcționare special, pentru că, atunci când cânți o bucată prea „hot”, în cocteil pică bucăți de omletă și

nu prea îți mai vine să-l înghiți. O să modific asta. Deocamdată, trebuie doar să fii atent. Pentru frișcă – nota sol de jos.

— O să-mi fac unul pe *Loveless Love*, spuse Chick. O să fie extraordinar.

— E încă în debara, unde mi-am făcut un mic atelier, spuse Colin, fiindcă n-am fixat plăcile de protecție. Hai să mergem acolo. O să-l reglez pentru două cocteiluri de aproximativ douăzeci de centilitri, deocamdată.

Chick se așeză la pian. Când melodia se termină, o parte din panoul din față se deschise brusc, dând la iveală un șir de pahare. Două dintre ele erau pline cu un amestec apetisant.

— Mi-a fost teamă, spuse Colin. La un moment dat, ai luat o notă falsă. Din fericire, era inclusă în armonie.

— Ține cont de armonie? întrebă Chick.

— Nu cu totul, spuse Colin. Ar fi prea complicat. Sunt doar câteva restricții. Bea-ți cocteilul și vino la masă.

II

— Pateul ăsta de țipar e remarcabil, spuse Chick. Cine ți-a dat ideea?

— Nicolas a venit cu ideea, spuse Colin. E un țipar care vine – era, mai degrabă – în fiecare zi în chiuveta lui prin țeava de apă rece.

— Ciudat, spuse Chick. De ce făcea asta?

— Își scotea capul și golea tubul de pastă de dinți strângându-l între dinți. Nicolas nu folosește decât pastă americană cu ananas și probabil că aroma l-a ademenit.

— Cum l-a prins? întrebă Chick.

— A pus un ananas întreg în locul pastei de dinți. Când mânca pasta, putea să o înghită și să-și retragă pe urmă capul, dar cu ananasul, n-a mai reușit: cu cât trăgea mai tare, cu atât i se înfigeau dinții în ananas. Nicolas…

Colin se opri.

— Ce-i cu Nicolas?

— Nu prea-mi vine să-ți spun, să nu-ți taie pofta de mâncare.

— Haide, spuse Chick, oricum nu prea mai am chef de mâncat.

— Atunci a intrat Nicolas și i-a tăiat capul cu o lamă de ras. Apoi a deschis robinetul și-a apărut și restul.

— Asta-i tot? spuse Chick. Mai dă-mi niște pateu. Sper că țiparul ăsta are o familie numeroasă pe țeavă.

— Nicolas a pus pastă cu zmeură ca să vadă... zise Colin. Dar, spune-mi, ce-i cu Alise, fata despre care-i vorbeai...?

— Chiar la ea mă gândeam, spuse Chick. Am întâlnit-o la o conferință a lui Jean-Sol. Stăteam amândoi pe burtă, sub estradă, așa am cunoscut-o.

— Cum e?

— Nu știu să fac descrieri, spuse Chick. E frumoasă…

— Ah!… spuse Colin.

Nicolas veni din nou, aducând friptura de curcă.

— Așază-te cu noi la masă, Nicolas, zise Colin. La urma urmei, vorba lui Chick, aproape că faci parte din familie.

— Am să mă duc mai întâi să le dau de mâncare șoarecilor, dacă domnul îmi îngăduie, spuse Nicolas. Apoi am să vin, friptura e tăiată… Sosul e aici…

— Stai să vezi, spuse Colin. E un sos cu cremă de mango și ienupăr, cusut în felii rulate de carne de vițel. Apeși pe ele și iese în jeturi.

— Nemaipomenit! zise Chick.

— N-ai vrea să-mi spui cum ai făcut ca să intri-n vorbă cu ea?… reluă Colin.

— Păi…, spuse Chick, am întrebat-o dacă-i place Jean-Sol Partre, ea mi-a spus că îi colecționează operele… și-atunci i-am spus: – „Și eu…”, și, de câte ori îi spuneam ceva, ea-mi răspundea: „Și eu…”, și invers… Atunci, la sfârșit, ca să fac o experiență existențialistă, i-am spus: „Îmi placi foarte mult” și ea a spus: „Oh!”

— Experiența a fost ratată, spuse Colin.

— Da, spuse Chick. Dar ea n-a plecat, cu toate astea. Atunci i-am spus: „Eu o iau încolo” și ea a zis: „Eu nu” și-a adăugat: „Eu o iau încolo”.

— Extraordinar, afirmă Colin.

— Atunci i-am spus: „Și eu”, spuse Chick. Și am mers peste tot pe unde a fost ea...

— Și cum s-a terminat? spuse Colin.

— Ei!… spuse Chick. Se făcuse vremea de culcare…

Lui Colin îi pieri vocea și bău o jumătate de litru de vin de Burgundia ca să-și vină în fire.

— Mâine mă duc cu ea la patinoar, spuse Chick. E duminică. Vii și tu? Preferăm dimineața, e mai puțină lume. Mă cam deranjează, mai zise el, fiindcă nu patinez bine, dar o să putem vorbi despre Partre.

— Vin…, promise Colin. Vin cu Nicolas… Poate mai are și alte nepoate…

III

Colin se dădu jos din metrou, apoi urcă scările. Greși ieșirea și făcu înconjurul stației, ca să se orienteze. Verifică direcția vântului cu o batistă de mătase galbenă și culoarea batistei, purtată de vânt, se așeză pe o clădire mare, cu formă neregulată, care căpătă astfel contururile patinoarului Molitor.

În aceeași direcție, se afla piscina de iarnă. Trecu de ea și, prin fațada laterală, intră în acel organism pietrificat, trecând prin două rânduri de uși batante de sticlă cu bare de cupru. Își arătă abonamentul, care-i făcu semn cu ochiul controlorului din două găuri rotunde, deja perforate. Controlorul răspunse cu un surâs complice, dar asta nu-l împiedică să facă o a treia gaură în cartonul portocaliu, iar abonamentul rămase orb. Fără nici o mustrare de conștiință, Colin își puse abonamentul la loc în portofelul din frunze de Rusia și-o luă la stânga, pe coridorul cu covor cauciucat care dădea spre șirurile de cabine. Nu mai erau locuri libere la parter. Prin urmare, urcă scara de beton, întâlnindu-se cu ființe înalte, pentru că erau cocoțate pe niște lame verticale, care se chinuiau să facă tumbe cu un aer

cât mai firesc, în pofida evidentei lor incapacităţi. Un bărbat îmbrăcat într-un pulover alb îi deschise o cabină, încasă bacşişul „de-un pahar” cu care de fapt avea să-şi cumpere de mâncare, fiindcă aşa părea omul, un mincinos ordinar, şi-l lăsă acolo, după ce, cu o cretă neglijentă, înscrise iniţialele clientului pe un dreptunghi înnegrit aşezat în acest scop în cabină. Colin observă că tipul nu avea cap de om, ci de porumbel, şi nu înţelese de ce fusese trimis să lucreze la patinoar, şi nu la piscină.

Dinspre pistă urca o rumoare ovală, îmbogăţită de muzica amplificată de megafoanele risipite de jur împrejur. Tropăitul patinatorilor nu atinsese încă nivelul sonor al momentelor de afluenţă, când poate fi comparat cu zgomotul produs de-un regiment mărşăluind prin noroi şi împroşcându-l pe asfalt. Colin îi căuta cu privirea pe Alise şi pe Chick, dar aceştia nu apăreau pe gheaţă. Nicolas trebuia să vină ceva mai târziu; mai avea treabă în bucătărie ca să pregătească masa de prânz.

Colin îşi desfăcu şireturile şi văzu că tălpile pantofilor se desprinseseră. Scoase din buzunar un sul de pansament adeziv, dar nu rămăsese de ajuns. Îşi puse atunci pantofii într-o băltoacă formată sub bancheta de ciment şi îi stropi cu îngrăşăminte concentrate ca să crească talpa la loc. Îşi puse o pereche de şosete de lână cu benzi mari, galbene şi violete, şi ghetele de patinaj. Lama patinelor se despica în două în faţă, îngăduindu-i astfel să schimbe mai uşor direcţia.

Ieşi, coborî un etaj. Picioarele i se răsuceau puţin pe covoarele de cauciuc perforat care acopereau coridoarele de beton. Când să se hazardeze pe pistă, trebui să urce, în cea mai mare grabă, cele două trepte de lemn ca să nu se prăbuşească: o patinatoare, când terminase de executat magnificul salt al marelui vultur, lăsase să cadă un ou uriaş care se sparse de picioarele lui Colin.

În vreme ce unul dintre valeţii-curăţători aduna fragmentele de ou împrăştiate, Colin îi zări pe Chick şi pe Alise care intrau pe pistă din partea cealaltă. Le făcu un semn care trecu neobservat de ei şi se repezi în întâmpinarea lor, însă fără să ia în considerare mişcarea giratorie. Ca urmare, se formă repede o grămadă considerabilă de protestanţi, la care se alipeau, din secundă în secundă, alte fiinţe umane care băteau disperate aerul cu braţele, cu picioarele, cu umerii şi cu tot trupul înainte de a se prăbuşi peste cele care căzuseră înaintea lor. Cum soarele topise suprafaţa gheţii, se auzea plescăind apa sub mormanul de trupuri.

După puțin timp, nouă zecimi dintre patinatori erau în grămadă, iar Chick și Alise rămăseseră doar ei, sau aproape, cu întreaga pistă la dispoziție. Se apropiară de grămada colcăitoare, și Chick, recunoscându-l pe Colin după patinele bifide, îl extrase din morman trăgându-l de glezne. Își strânseră mâna. Chick o prezentă pe Alise și Colin se așeză la stânga fetei, Chick fiind în partea ei dextră.

Când ajunseră, se așezară la extremitatea dreaptă a pistei pentru a le face loc valeților-curățători care, pierzându-și speranța de a găsi în muntele de victime altceva decât zdrențe neinteresante de individualități disociate, se înarmaseră cu lame răzuitoare pentru a-i elimina pe toți cei care căzuseră și se năpusteau spre groapa cu rămășițe cântând imnul patinoarului Molitor, compus în 1709 de Vaillant-Couturier și care începe astfel:

Domnilor și doamnelor,
Binevoiți să evacuați pista
(Vă rugăm)
Ca să ne permiteți să
Începem curățarea…

Cântecul era acompaniat de sunete de claxon făcute să mențină, chiar în sufletele cele mai dure, un fior de teroare de nestăpânit.

Patinatorii care nu căzuseră aplaudară inițiativa, iar trapa se închise peste resturile de oameni măturate în groapă. Chick, Alise și Colin spuseră o scurtă rugăciune și începură să se agite din nou.

Colin o privea pe Alise. Era îmbrăcată, printr-un ciudat joc al hazardului, într-un tricou alb și o fustă galbenă. Avea ghete albe cu galben și patine de hochei. Purta ciorapi de mătase gri și șosete albe scurte, răsfrânte peste ghetele joase, cu șireturi albe de bumbac răsucite de trei ori în jurul gleznei. Mai avea și o eșarfă de mătase de un verde strălucitor și părul blond foarte des, încadrându-i fața într-o masă de cârlionți mici. Privea cu ajutorul unor ochi de un albastru deschis, iar volumul îi era mărginit de o piele netedă și aurie. Poseda brațe și pulpe rotunde, o talie fină și un piept atât de bine conturat, încât părea a fi dintr-o fotografie.

Colin se uită în altă parte, ca să-și regăsească echilibrul. Reuși până la urmă și, cu privirea în jos, îl întrebă pe Chick dacă pateul de țipar îi priise.

— Nu-mi mai spune, spuse Chick. Toată noaptea am pescuit în robinet, să văd dacă nu găsesc și eu unul. Dar la mine vin doar păstrăvi.

— Sigur știe Nicolas să facă ceva din ei! îl asigură Colin. Aveți, urmă el, adresându-se mai mult Alisei, un unchi extrem de înzestrat.

— E mândria familiei, spuse Alise. Mama nu se împacă deloc cu ideea că s-a măritat cu un simplu agregat în matematici, în timp ce fratele ei a răzbătut atât de strălucit în viață.

— Tatăl dumneavoastră este agregat în matematici?

— Da, este profesor la Collège de France și membru al Institutului sau cam așa ceva…, spuse Alise, e jalnic… la treizeci și opt de ani. Ar fi putut și el să se străduie mai mult. Noroc cu unchiul Nicolas.

— Nu trebuia să vină și el? întrebă Chick.

Un parfum delicios emana din părul blond al Alisei. Colin se îndepărtă un pic.

— Cred că întârzie. Punea el la cale ceva de dimineață… Ce-ar fi să veniți să mâncăm împreună?… O să aflăm ce s-a gândit să pregătească...

— Foarte bine, spuse Chick. Dar dacă crezi c-o să accept o asemenea propunere, îți faci o idee falsă despre univers. Trebuie să-ți găsim o pereche. Altfel n-am s-o las pe Alise să vină la tine, n-am chef de asta.

— Oh!…, se împotrivi Colin. I-auzi la el ce vorbește!…

Dar nu auzi răspunsul, căci un ins lung peste măsură, care făcea de cinci minute o demonstrație de viteză, țâșnise printre picioarele lui Colin, aplecat în față până la extrem, și curentul de aer astfel produs îl ridică pe Colin la câțiva metri deasupra solului. Se agăță de marginea galeriei de la etajul întâi, se redresă și, din cauza mișcării greșite, căzu alături de Chick și Alise.

— N-ar trebui să-i lase să patineze atât de repede, spuse Colin.

Apoi își făcu semnul crucii, pentru că patinatorul tocmai se zdrobise de zidul restaurantului, la extremitatea opusă a pistei, și rămăsese lipit de el, ca o meduză de carton ruptă în bucăți de un copil crud.

Valeții-curățători își făcură încă o dată treaba și unul dintre ei puse o cruce de gheață la locul accidentului. În timp ce crucea se topea, responsabilul cu muzica puse niște discuri religioase.

Apoi totul reintră în normal. Chick, Alise și Colin se roteau în continuare.

IV

— Uite-l pe Nicolas! strigă Alise.

— Și iat-o și pe Isis! spuse Chick.

Nicolas apăruse la intrare, iar Isis, pe pistă. Primul se îndreptă spre etajele de sus, iar a doua, spre Chick, Colin și Alise.

— Bună ziua, Isis, spuse Colin. Ți-o prezint pe Alise. Alise, ea e Isis. Pe Chick îl cunoști.

Urmară strângeri de mână și Chick profită de acest moment ca s-o șteargă împreună cu Alise, lăsând-o pe Isis la brațul lui Colin; cei doi se urniră și ei din loc.

— Mă bucur că te văd, spuse Isis.

Colin era și el bucuros s-o vadă. Isis, în al optsprezecelea an de viață, ajunsese să fie înzestrată cu un păr castaniu, un pulover alb și o fustă galbenă, un fular de un verde acid, ghete albe cu galben și ochelari de soare. Era frumoasă. Dar Colin îi cunoștea foarte bine părinții.

— Săptămâna viitoare avem o petrecere, spuse Isis. E ziua de naștere a lui Dupont.

— Cine-i Dupont?

— Pudelul meu. Așa că mi-am invitat toți prietenii. Vii? La patru?…

— Da, spuse Colin. Cu plăcere.

— Adu-i și pe prietenii dumitale, spuse Isis.

— Pe Chick și Alise?

— Da, sunt drăguți… Atunci, pe duminică!

— Cum, pleci atât de repede? întrebă Colin.

— Da, eu niciodată nu stau prea mult. Am venit de la zece, știi, și totuși…

— Dar nu-i decât unsprezece! spuse Colin.

— Eram la bar!… La revedere!…

V

Colin mergea repede pe străzile luminoase. Bătea un vânt uscat, în rafale, și, sub pași, petice de gheață plesnită se spărgeau trosnind.

Oamenii își ascundeau bărbia în ce puteau: gulerul de la pardesiu, fular, manșon, văzu chiar pe unul care folosea în acest scop o colivie din sârmă, a cărei ușiță cu resort i se rezema de frunte.

— Mâine mă duc la familia Ponteauzanne, se gândea Colin.

Erau părinții lui Isis.

— Astă-seară cinez cu Chick…

— Mă duc acasă să mă pregătesc pentru mâine…

Făcu un pas mare pentru a se feri de o adâncitură din bordura trotuarului care i se părea periculoasă.

— Dacă pot să fac douăzeci de pași fără să calc pe vreuna, spuse Colin, mâine n-o să am nici un coș pe nas…

— Nu-i nimic, zise el strivind cu toată greutatea cea de-a noua adâncitură, chestiile astea sunt prostii. N-o să am oricum nici un coș.

Se aplecă să culeagă o orhidee albastră și trandafirie pe care înghețul o făcuse să răsară din pământ.

Mirosea ca parfumul din părul Alisei.

— Mâine o s-o văd pe Alise…

Nu trebuia să se gândească la asta. Alise îi aparținea lui Chick, de drept.

— Mâine o să găsesc o fată, fără îndoială.

Dar gândurile îi rămăseseră la Alise.

— Oare-i adevărat că vorbesc despre Jean-Sol Partre când sunt numai ei doi!…

Dar poate era mai bine să nu se gândească la ce făceau când erau singuri.

— Câte articole a scris Jean-Sol Partre în ultimul an?

Oricum, nu avea timp să le numere până ajungea acasă.

— Oare ce pregătește Nicolas pentru cină?

Dacă se gândea mai bine, asemănarea dintre Alise și Nicolas nu era deloc neobișnuită, dat fiind că sunt rude apropiate. Dar asta îl aducea din nou, fără să-și dea seama, la subiectul tabu.

— Mă-ntreb, așadar, ce pregătește Nicolas pentru cină?

— Nu știu ce-o să facă pentru cină Nicolas, care seamănă cu Alise.

Nicolas e cu unsprezece ani mai mare decât Alise. Douăzeci și nouă de ani. Este foarte înzestrat în arta culinară. O să facă friptură împănată.

Colin se apropia de casă.

— Prăvăliile florăreselor n-au niciodată obloane de fier. Nimeni nu încearcă să fure flori.

Era firesc. Culese o orhidee portocalie cu cenușiu, a cărei corolă delicată se îndoia. Strălucea în culori cu ape schimbătoare.

— Are culoarea șoricelului cu mustăți negre… Am ajuns acasă.

Colin urcă scara de piatră acoperită cu lână. Vârî în încuietoarea ușii de oglindă argintată o cheiță de aur.

— Veniți, credincioșii mei servitori!… Căci, iată, am venit acasă!…

Își aruncă impermeabilul pe un scaun și se duse să-l vadă pe Nicolas.

VI

— Nicolas, pentru diseară faci friptură împănată? întrebă Colin.

— Dumnezeule, zise Nicolas, domnul nu mi-a spus. Aveam alte planuri.

— Ei, drăcia dracului, spuse Colin, ai să-mi vorbești la nesfârșit la persoana a treia?

— Dacă domnul îmi dă voie să-i dezvălui motivul, cred că o anumită familiaritate nu e admisibilă decât dacă am fi păzit gâștele împreună – și nu este deloc cazul.

— Ești îngâmfat, Nicolas, spuse Colin.

— Am orgoliul poziției mele, domnule, spuse Nicolas, și n-aveți de ce să vă plângeți de asta.

— Desigur, spuse Colin. Mi-ar plăcea să te văd mai puțin distant.

— Simt față de domnul o afecțiune sinceră, deși disimulată, spuse Nicolas.

— Sunt mândru și fericit, Nicolas, să-ți împărtășesc afecțiunea. Deci, ce gătești pentru cină?

— Am să rămân, încă o dată, în tradiția lui Gouffé, elaborând, de data asta, un caltaboș din insule cu vin de porto muscat.

— Și cum se prepară?… întrebă Colin.

— Se face astfel: „Luați un caltaboș și jupuiți-l, chiar dacă țipă. Păstrați-i pielea cu grijă. Împănați caltaboșul cu picioare de homari tăiate în felii subțiri și prăjite în viteză în unt fierbinte. Lăsați-l să cadă pe gheață într-o cratiță de moravuri ușoare. Dați focul mai tare la o parte și, în spațiul câștigat astfel, aranjați cu gust rondele de orez fiert. Când caltaboșul scoate un sunet grav, luați-l repede de pe foc și stropiți-l cu mult porto de calitate. Amestecați cu o spatulă de platină. Ungeți cu grăsime o formă și puneți-o bine ca să nu ruginească. În momentul servirii, faceți un consome dintr-un săculeț de litine și-un sfert de litru de lapte proaspăt. Garnisiți cu orez, serviți și cărați-vă”.

— M-ai lăsat mască, zise Colin. Gouffé a fost un om ilustru. Ia zi-mi, Nicolas, mâine o să-mi apară un coș pe nas?

Nicolas cercetă nasul lui Colin și concluzia fu negativă.

— Și, apropo, știi să dansezi „ocheștemă”?

— Am rămas la twistul stil Boissière și la tramontana creată semestrul trecut la Neuilly, spuse Nicolas, așa că nu prea știu să dansez ocheștemă… știu doar câteva chestii elementare...

— Crezi, întrebă Colin, că după o singură lecție cineva își poate însuși tehnica necesară?

— Probabil că da, răspunse Nicolas. Nu e complicat, în principiu. Trebuie doar să eviți erorile grosolane și lipsa de gust. Una dintre ele ar fi să dansezi ocheștemă pe ritm de boogie-woogie.

— Ar fi o eroare?

— Ar fi o lipsă de gust.

Nicolas puse pe masă grepfrutul pe care-l curățase de coajă în timp ce vorbeau și se spălă pe mâini cu apă rece.

— Ești presat de timp? întrebă Colin.

— Dumnezeule, nu, domnule; mâncarea e pe foc.

— Atunci, ți-aș fi recunoscător dacă m-ai învăța un pic ocheștemă, spuse Colin. Haide în salon, o să pun un disc.

— Îl sfătuiesc pe domnul să pună un tempo de atmosferă, în stilul lui *Chloé* cântat de Duke Ellington, sau al *Concertului pentru Johnny Hodges…*, spuse Nicolas. Asta, peste ocean, se numește *moody* sau *sultry tune*.

VII

— Principiul dansului ocheștemă, zise Nicolas, pe care domnul îl cunoaște, fără-ndoială, constă în a produce interferențe din două surse însuflețite de o mișcare oscilatorie care se sincronizează riguros.

— Nu știam, spuse Colin, că pentru chestia asta ai nevoie de noțiuni de fizică atât de avansate.

— Deci, spuse Nicolas, dansatorul și dansatoarea stau la o distanță destul de mică unul de altul și își fac trupurile să onduleze în ritmul muzicii.

— Da? zise Colin puțin neliniștit.

— Se produce atunci, spuse Nicolas, un sistem de unde statice prezentând, la fel ca în acustică, noduri și ventre, ceea ce contribuie destul de mult la crearea atmosferei în sala de dans.

— Sigur că da…, șopti Colin.

— Profesioniștii dansului ocheștemă, continuă Nicolas, reușesc uneori să instaleze focare de unde parazite punându-și în vibrație sincronizată, separat, anumite membre. Dar n-am să insist, o să încerc să-i arăt domnului cum se dansează.

Colin alese *Chloé*, cum îl sfătuise Nicolas, și-l centră pe discul pick-up-ului. Așeză cu delicatețe vârful acului la începutul discului și-l privi pe Nicolas cum intra în vibrație.

VIII

— Domnul o să reușească! spuse Nicolas. Încă un efort.

— Dar de ce, întrebă Colin, scăldat în sudoare, trebuie dansat pe o melodie atât de lentă? E mult mai greu.

— Există un motiv pentru asta, spuse Nicolas. În principiu, dansatorul și dansatoarea stau la o distanță medie unul de altul. Cu o melodie lentă, se poate regla ondulația în așa fel încât focarul fix să se afle la mijlocul înălțimii celor doi parteneri: atunci capul și picioarele se pot mișca în voie. Acesta e rezultatul pe care trebuie să-l obții, teoretic vorbind. S-a întâmplat – și e regretabil – ca niște persoane lipsite de scrupule să danseze ocheștemă în felul negrilor, pe un tempo rapid.

— Cum adică? întrebă Colin.

— Adică un focar mobil la picioare, unul la cap și, din nefericire, unul intermediar mobil la nivelul șoldurilor, punctele fixe sau pseudo-articulațiile fiind sternul și genunchii.

Colin roși.

— Înțeleg, spuse el.

— Pe muzica de boogie, trase concluzia Nicolas, efectul este, fără să ne încurcăm în cuvinte, cu atât mai obscen cu cât melodia e mai obsedantă în general.

Colin avea o expresie visătoare.

— Unde ai învățat să dansezi ocheștemă? îl întrebă el pe Nicolas.

— M-a învățat nepoată-mea…, spuse Nicolas. Am deprins teoria completă a dansului ocheștemă din discuțiile cu cumnatul meu. Este membru al Institutului, după cum fără îndoială domnul știe, și i-a fost ușor să învețe metoda. Chiar mi-a spus că a făcut asta acum nouăsprezece ani…

— Nepoata dumitale are nouăsprezece ani? întrebă Colin.

— Și trei luni…, rectifică Nicolas. Dacă domnul nu mai are nevoie de mine, mă duc în bucătărie să termin de gătit.

— Du-te, Nicolas, și mulțumesc, zise Colin, luând discul care tocmai se oprise.

IX

— O să îmbrac costumul bej cu cămașa albastră și cravata bej cu roșu, și o să-mi pun pantofii din piele de căprioară cu perforații, și șosetele bej cu roșu.

— Dar mai întâi o să fac baie, o să mă bărbieresc și-o să mă verific. Și-o să-l întreb pe Nicolas la bucătărie:

— Nicolas, vii să dansezi cu mine?

— Dumnezeule, spuse Nicolas, dacă domnul îmi cere asta cu insistență, vin, dar în caz contrar m-aș bucura să mă pot ocupa de câteva treburi a căror urgență devine imperioasă.

— E indiscret din partea mea, Nicolas, dacă te rog să-mi spui mai multe?

— Sunt, spuse Nicolas, Președinte al Cercului Filozofic al Servitorilor din arondisment și, în consecință, sunt constrâns să iau parte la reuniuni cu o oarecare asiduitate.

— Nu îndrăznesc, Nicolas, să te-ntreb care este tema reuniunii de azi…

— Se va discuta despre angajare. A fost stabilită o paralelă între angajarea după teoriile lui Jean-Sol Partre, angajarea sau reangajarea în trupele coloniale și angajarea sau luarea cu simbrie a servitorilor de către particulari.

— Iată ceva ce l-ar interesa pe Chick! spuse Colin.

— Este, din nefericire, regretabil, spuse Nicolas, dar cercul e foarte închis. Domnul Chick n-ar putea fi admis. Doar servitorii...

— Nicolas, întrebă Colin, de ce spui mereu „servitorii”?

— Domnul va remarca, desigur, spuse Nicolas, că „servitor” e un termen indiferent, dar că expresia „fată în casă” capătă o semnificație agresivă notorie…

— Așa e, Nicolas. Crezi că-mi e dat să-mi întâlnesc astăzi sufletul pereche?… Aș vrea un suflet pereche care să-i semene nepoatei dumitale…

— Nu e bine ca domnul să se gândească la nepoată-mea, din moment ce reiese din evenimentele recente că domnul Chick a ales primul.

— Dar, Nicolas, spuse Colin, atât de mult aș vrea să fiu îndrăgostit…

Un abur subțire se înălță din țeava ceainicului și Nicolas se duse să deschidă. Portăreasa aducea două scrisori.

— A venit poșta? spuse Colin.

— Îmi pare rău, domnule, spuse Nicolas, dar ambele îmi sunt destinate. Domnul așteaptă vești?

— Aș vrea să-mi scrie o fată, spuse Colin. Mi-ar plăcea mult.

— E douăsprezece, spuse Nicolas. Domnul dorește micul dejun? Avem coadă de vită pisată și-un bol de punci aromat cu crutoane unse cu anșoa.

— Nicolas, de ce nu vrea să vină Chick la masă cu nepoata dumitale, decât dacă mai invit o fată?

— Domnul îmi va ierta vorbele, dar și eu aș face întocmai. Domnul e, fără îndoială, un băiat destul de frumos…

— Nicolas, dacă astă-seară n-o să mă îndrăgostesc cu adevărat, o să... o să colecționez operele ducesei de Bovouard ca să-i joc un renghi prietenului meu Chick.

X

— Aș vrea să fiu îndrăgostit, spuse Colin. Ai vrea să fii îndrăgostit. Ar vrea *idem* (să fie îndrăgostit). Am vrea, ați vrea să fiți. Și ei ar vrea să se îndrăgostească…

Își înnodă cravata în fața oglinzii din baie.

— Mai trebuie să-mi pun haina și paltonul și fularul și mănușa dreaptă și mănușa stângă. Nu-mi pun pălărie, ca să nu-mi stric pieptănătura. Ce faci acolo?

I se adresase șoricelului cenușiu cu mustăți negre care fără îndoială că nu-și avea locul în paharul pentru spălat pe dinți, nici măcar sprijinit în coate de marginea sus-numitului pahar, cu un aer indiferent.

— Hai să zicem, îi spuse el șoricelului, așezându-se pe marginea căzii (dreptunghiulară, de email galben) ca să fie mai aproape de el, că la familia Ponteauzanne mă întâlnesc cu vechiul meu prieten Cutărică...

Șoricelul dădu din cap afirmativ.

— Hai să zicem, de ce nu? că ar avea o verișoară. Ar fi îmbrăcată cu un tricou alb și o fustă galbenă și s-ar numi Al… Onezima…

Șoricelul își încrucișă labele și păru surprins.

— Nu e un nume frumos. Dar tu ești un șoarece și, pe deasupra, ai și mustăți. Ei, bine?

Se ridică de pe marginea căzii.

— S-a făcut trei deja. Uite, mă faci să-mi pierd timpul. Chick și… Chick o să vină, desigur, foarte devreme.

Își supse degetul și-l ridică deasupra capului. Îl lăsă-n jos aproape numaidecât. Îl ardea de parcă l-ar fi vârât într-un cuptor.

— O să fie dragoste-n aer, trase el concluzia. Și asta te încălzește.

— Eu mă scol, tu te, el se scoală, noi, voi, ei ne sculăm, vă sculați, se scoală. Vrei să ieși din pahar?

Șoricelul dovedi că n-avea nevoie de nimeni, ieșind singur din pahar și pe urmă tăindu-și o bucată de săpun în formă de suzetă.

— Să nu lași urme de săpun peste tot, spuse Colin. Vai, ești de-o lăcomie!…

Ieși din baie, se duse în camera lui și își puse haina.

— Nicolas probabil că a plecat… Cred că știe niște fete extraordinare… Se zice că fetele din Auteuil se angajează la filozofi ca fete-n casă, bune să facă orice…

Închise ușa camerei.

— Căptușeala de la mâneca dreaptă s-a destrămat puțin… Nu mai am bandă izolieră… Cu atât mai rău, o să o fixez cu un cui.

Ușa se trânti în urma lui cu zgomotul unei palme goale peste o fesă goală… Asta-l făcu să tresară…

— Vreau să mă gândesc la altceva. Să zicem că-mi stâlcesc mutra căzând pe scară…

Covorul de pe scară, de un mov foarte deschis, nu era uzat decât din trei în trei trepte: într-adevăr, Colin cobora câte patru deodată. Își prinse piciorul într-o baghetă nichelată și se împleti cu balustrada.

— Asta o să mă învețe minte să mai spun prostii. Uite ce-am făcut. Eu, tu, sunt, e prost!…

Îl durea spatele. Înțelese de ce când ajunse jos și își scoase o baghetă întreagă din gulerul pardesiului.

Ușa de la intrare se închise după el cu zgomotul unui sărut pe-un umăr gol.

— Ce e de văzut pe strada asta?

În prim plan erau doi muncitori la terasamente care jucau șotron. Burta celui mai gras sălta în contratimp cu proprietarul ei. Ca piatră de aruncat foloseau un crucifix vopsit în roșu căruia îi lipsea crucea.

Colin trecu mai departe.

La dreapta și la stânga se înălțau frumoase clădiri de chirpici cu ferestre cu închidere verticală. O femeie se aplecă peste marginea uneia dintre ferestre. Colin îi trimise o sărutare din vârful degetelor, iar ea îi scutură în cap covorașul din dreptul patului, din molton negru-argintiu, care nu-i plăcea deloc soțului ei.

Magazinele mai înveseleau puțin aspectul crud al marilor clădiri. O vitrină cu lucruri pentru fachiri îi atrase atenția lui Colin. Observă că, față de săptămâna trecută, crescuseră prețurile la salata de sticlă pisată și la cuiele pentru capitonat.

În calea lui apărură un câine și încă două persoane. Frigul îi ținea pe oameni în casele lor. Cei care reușeau să se smulgă din strânsoarea frigului își lăsau în ea fâșii de haine și crăpau de anghină.

Agentul care dirija circulația la intersecție își ascunsese capul în pelerină. Semăna cu o umbrelă mare și neagră. Câțiva chelneri de cafenea făcuseră o horă în jurul lui și țopăiau ca să se încălzească.

Doi îndrăgostiți se sărutau sub un portal.

— Nu vreau să-i văd… Nu, nu vreau să-i văd… Mă calcă pe nervi...

Colin traversă strada. Doi îndrăgostiți se sărutau sub un portal.

Închise ochii și-o luă la sănătoasa.

Îi deschise repede, căci vedea, sub pleoape, o grămadă de fete și asta îl făcea să-și piardă direcția. Una era în fața lui. Aveau același drum. I se vedeau picioarele albe în cizmulițe din blană de oaie albă, mantoul din piele de soldat ofilită și toca asortată. Părul roșcat de sub tocă. Mantoul îi făcea umerii largi și dansa în jurul trupului ei.

— Vreau să o iau înaintea ei. Vreau să-i văd fața…

O depăși și se întoarse, dar îi dădură lacrimile. Femeia număra pe puțin cincizeci și nouă de ani. Se așeză pe marginea trotuarului și mai plânse puțin. Asta-l ușura foarte mult, iar lacrimile îi înghețau trosnind ușor și se spărgeau pe granitul neted al trotuarului.

Își dădu seama, după cinci minute, că se afla în fața casei lui Isis Ponteauzanne. Două fete trecură pe lângă el și intrară în holul clădirii.

Inima i se dilată peste măsură, deveni mai ușoară, îl ridică de pe jos, și Colin intră după ele.

XI

Încă de la etajul întâi începea să se audă gălăgia vagă de la petrecerea pe care o dădeau părinții lui Isis. Scara se rotea de trei ori în jurul propriei axe, iar casa scării amplifica sunetele precum lamele din rezonatorul cilindric al unui vibrafon. Colin urca scara, cu fața la nivelul tocurilor celor două fete. Gingașe tocuri cu întărituri din nylon de culoare deschisă, pantofi înalți din piele fină și glezne delicate. Apoi, dungile ciorapilor, ușor încrețite, ca niște omizi lungi, și scobiturile articulate din spatele genunchilor. Colin se opri și rămase în urmă cu două trepte. Începu din nou să urce. Acum vedea partea de sus a ciorapilor celei din stânga, dubla grosime a ochiurilor și albeața umbrită a coapsei. Fusta celeilalte, cu pliuri plate, nu permitea aceeași delectare, dar, sub mantoul de castor, șoldurile i se mișcau mai rotunde decât ale celeilalte, formând un mic pliu întrerupt alternativ. Colin, din decență, începu să se uite la picioarele fetei și le văzu oprindu-se la etajul al doilea.

Le urmă pe cele două fete cărora tocmai le deschisese o fată în casă.

— Bună, Colin, spuse Isis. Ce mai faci?

O trase spre el și-o sărută aproape de rădăcina părului. Mirosea frumos.

— Dar nu e ziua mea! protestă Isis, e ziua lui Dupont!…

— Unde-i Dupont? Să-l felicit!…

— E de-a dreptul scârbos, spuse Isis. În dimineața asta a fost dus la frizer, ca să-l facă frumos. A fost îmbăiat și pus la punct, iar pe la două au apărut aici trei prieteni de-ai lui, cu un nenorocit de pachet de oase vechi, și l-au luat cu ei. Sunt sigură că o să se-ntoarcă acasă ca vai de capul lui!

— Ei, dar e ziua lui, de fapt, zise Colin.

Vedea, prin deschiderea ușii duble, băieții și fetele. O duzină dansau. Cei mai mulți stăteau în picioare unii lângă alții, cu mâinile la spate, perechi-perechi de același sex, și schimbau impresii prea puțin convingătoare cu un aer nu foarte convins.

— Dă-ți jos paltonul, spuse Isis. Haide, te conduc la vestiarul băieților.

Se luă după ea, întâlnindu-se în drum cu alte două fete care se întorceau, însoțite de zgomote de genți și pudriere, din camera lui Isis, metamorfozată în vestiar pentru fete. Din tavan spânzurau cârlige de fier împrumutate de la măcelar și, ca să fie frumos, Isis mai luase cu împrumut și două capete de oaie bine jupuite care rânjeau la capătul șirurilor.

Vestiarul băieților, improvizat în biroul tatălui lui Isis, consta în eliminarea mobilelor biroului amintit mai sus. Îți aruncai învelitoarea de deasupra pe podea și gata. Colin procedă la fel și se opri un moment în fața unei oglinzi.

— Hai odată, se impacientă Isis. O să te prezint unor fete fermecătoare.

Colin o trase spre sine, prinzând-o de încheieturi.

— Ai o rochie răpitoare, îi spuse el.

Era o rochie foarte simplă, din lână verde de nuanța migdalei, cu nasturi mari din ceramică aurită și o împletitură de fier forjat din care porneau pliurile la spate.

— Îți place? întrebă Isis.

— E de-a dreptul răpitoare, spuse Colin. E posibil să vâri mâna printre gratii fără să fii mușcat?

— Nu te hazarda să faci asta, spuse Isis.

Se desprinse, îl luă pe Colin de mână și-l conduse spre centrul de transpirație intensă. Împinseră alți doi invitați de sex ascuțit, lunecară la cotitura coridorului și ajunseră la nucleul central prin ușa sufrageriei.

— Ia uite!…, spuse Colin, Alise și Chick au și venit?

— Da, spuse Isis. Vino să-ți prezint pe …

În general, fetele erau prezentabile. Una din ele purta o rochie de lână verde de nuanța migdalei, cu nasturi de ceramică aurită și, la spate, o platcă din care porneau pliurile de o formă deosebită.

— Prezintă-mă celei de colo, în special, spuse Colin.

Isis îl scutură ca să se liniștească.

— Vrei să fii cuminte?…

Colin deja pândea o altă fată și își trăgea de mână însoțitoarea.

— El e Colin, spuse Isis. Colin, ți-o prezint pe Chloé.

Colin își înghiți saliva. Parcă avea în gură un gust de gogoși arse.

— Bună! spuse Chloé…

— Bu… Sunteți aranjată de Duke Ellington? întrebă Colin… și-o luă la fugă pe loc, pentru că avea convingerea că spusese o idioțenie.

Chick îl înșfăcă de poalele hainei.

— Unde te duci așa grăbit? Nu poți să pleci așa devreme! Ia uite!

Scoase din buzunar o carte subțire cu coperți de marochin roșu.

— Originalul *Paradoxul despre Scârboșenie*, de Partre…

— L-ai găsit până la urmă? întrebă Colin.

Apoi își aminti că fugea și-o luă la fugă.

Alise îi tăie calea.

— Ia spune, fără să fi dansat măcar un picuț cu mine? întrebă ea.

— Iartă-mă, spuse Colin, dar m-am purtat ca un tâmpit și mi-e jenă să mai stau.

— Totuși, dacă cineva te privește în felul ăsta, n-ai încotro și accepți…

— Alise…, gemu Colin, luând-o în brațe și frecându-și obrazul de părul fetei.

— Ce-i, Colin?

— Sst… Ssst… și psst!… Drăcia drăciilor!… O vezi pe fata de colo?…

— Chloé?…

— O cunoști?… zise Colin. I-am spus o idioțenie, și de-asta voiam să plec.

Dar nu mai spuse că i se părea că are în interiorul toracelui o fanfară nemțească din care n-auzi decât toba mare.

— Nu-i așa că-i frumoasă? întrebă Alise.

Chloé avea buzele roșii, părul negru, înfățișarea fericită, și rochia ei nu conta deloc.

— Nici nu-ndrăznesc! spuse Colin.

Și-apoi o lăsă pe Alise și se duse s-o invite la dans pe Chloé. Ea îl privi. Râdea și își puse mâna dreaptă pe umărul lui. Colin îi simțea degetele răcoroase pe gât. Micșoră distanța dintre trupurile lor printr-o contractare a bicepsului drept, transmisă de creier de-a lungul unei perechi de nervi cranieni alese cu înțelepciune.

Chloé îl privi din nou. Avea ochii albaștri. Își scutură capul dându-și pe spate părul buclat și strălucitor și, cu un gest lipsit de orice ezitare, își lipi tâmpla de obrazul lui Colin.

Se lăsă o tăcere densă în jur, și cea mai mare parte a restului lumii începu să nu mai conteze pentru ei nici cât o ceapă degerată.

Dar, după cum era de așteptat, discul se opri. Abia atunci Colin își veni în fire și își dădu seama că tavanul era transparent și prin el priveau locatarii de deasupra, că partea de jos a pereților era mărginită de un strat gros de irişi de apă, că niște gaze de toate culorile ieșeau din deschizături practicate din loc în loc și că prietena lui, Isis, stătea în fața lui oferindu-i prăjituri pe un platou hercinic.

— Mulțumesc, Isis, spuse Chloé, scuturându-și buclele.

— Mulțumesc, Isis, zise Colin, luând un ecler miniatural de tip ramificat.

— O să regreți, îi spuse el Chloéi. Sunt foarte bune.

Apoi tuși, fiindcă, din păcate, dăduse peste un ghimpe de arici ascuns în prăjitură.

Chloé râse, lăsând să i se vadă dinții frumoși.

— Ce-ai pățit?

Trebui să plece de lângă ea ca să poată tuși în voie și în cele din urmă se liniști. Chloé se întoarse cu două pahare.

— Bea asta, spuse ea, ca să-ți revii.

— Mulțumesc, spuse Colin. E șampanie?

— E un amestec.

Bău o înghițitură zdravănă și se înecă. Chloé nu mai putea să-și stăpânească râsul. Chick și Alise se apropiară.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă Chick.

— Nu știe să bea! spuse Chloé.

Alise îl bătu pe spate ușor și se auzi un sunet ca de gong balinez. Imediat, toți se opriră din dans și se așezară la masă.

— Gata, zise Chick. E liniște. Ce-ar fi să punem un disc bun?…

Îi făcu lui Colin semn cu ochiul.

— Ce-ar fi să dansăm puțin ocheștemă? propuse Alise.

Chick căuta în maldărul de discuri de lângă pick-up.

— Dansează cu mine, Chick, îi spuse Alise.

— Uite, spuse Chick, pun un disc.

Era un boogie-woogie.

Chloé aștepta.

— Doar n-o să dansați ocheștemă pe muzica asta?… întrebă Colin oripilat.

— De ce nu?… întrebă Chick.

— Nu te uita, îi spuse el Chloéi.

Își plecă puțin capul și-i sărută locul dintre ureche și umăr. Ea fremătă, dar nu-și retrase capul.

Nici Colin nu-și retrase buzele.

Între timp, Alise și Chick se dedau unei remarcabile demonstrații de ocheștemă în stilul negrilor.

Discul se termină repede. Alise se desprinse și căută un alt disc. Chick se prăbuși pe un divan. Colin și Chloé erau în fața lui. Îi apucă de picioare și-i trase lângă el.

— Ei, mielușeilor, spuse el, cum merge?

Colin se așeză și Chloé se cuibări comod lângă el.

— E frumoasă fetița asta, nu-i așa? întrebă Chick.

Chloé zâmbi. Colin nu zise nimic, dar își trecu brațul pe după gâtul fetei și începu să se joace neglijent cu primul nasture al rochiei ei închise în față.

Alise veni și ea.

— Dă-te mai încolo, Chick, vreau să mă așez între Colin și tine.

Alesese bine discul. Era *Chloé* interpretat de Duke Ellington. Colin îi mușca ușor Chloéi buclele de lângă ureche. Îi spuse în șoaptă:

— Seamănă atât de bine cu tine.

Și înainte ca ea să aibă timp să răspundă ceva, toți ceilalți se întoarseră la dans, dându-și seama după o vreme că nu venise momentul să se așeze la masă.

— Oh!… spuse Chloé, ce păcat!…

XII

— O să te mai întâlnești cu ea? întrebă Chick.

Stăteau la masă în fața ultimei creații a lui Nicolas, un dovleac cu nuci.

— Nu știu, spuse Colin. Nu știu ce să fac. Știi, e o fată foarte bine crescută. Data trecută, la Isis, băuse multă șampanie…

— Îi stătea bine când era puțin amețită, spuse Chick. E foarte frumoasă. Nu face fața asta! Închipuiește-ți că am găsit astăzi o ediție din *Alegerea Prealabilă înaintea Scârbei* de Partre, pe hârtie igienică nedantelată…

— Dar de unde iei toți banii ăștia? întrebă Colin.

Chick se întristă.

— Sunt foarte scumpe, dar nu mă pot lipsi de ele, spuse el. Am nevoie de Partre. Sunt colecționar. Trebuie să am tot ce-a produs.

— Dar nu mai termină cu produsul, spuse Colin. Publică cel puțin cinci articole pe săptămână…

— Știu, știu, spuse Chick.

Colin îi întinse din nou platoul cu dovleac.

— Cum aș putea s-o mai văd pe Chloé? întrebă el.

Chick se uită la el și zâmbi.

— E-adevărat, spuse el. Îți fac capul calendar cu Jean-Sol Partre al meu. Te ajut cu plăcere… Ce trebuie să fac?

— E teribil, spuse Colin. Sunt disperat și în același timp teribil de fericit. E foarte plăcut să dorești ceva atât de tare.

— Aș vrea, mai spuse el, să stau întins pe-o iarbă puțin ofilită, cu pământ uscat și soare, știi, iarbă galbenă ca paiul și sfărâmicioasă, cu o mulțime de insecte și cu mușchi uscat. Stai așa pe burtă și privești. Mai trebuie să fie și un gard viu cu pietre și pomi strâmbi, și frunze mici. E nemaipomenit de bine așa.

— Și cu Chloé, zise Chick.

— Și cu Chloé, normal, spuse Colin. Cu Chloé în minte.

Rămaseră tăcuți câteva momente. O carafă profită de tăcere ca să emită un sunet cristalin pe care pereții îl trimiseră înapoi.

— Mai bea puțin vin de Sauternes, îl îndemnă Colin.

— Da, spuse Chick, mulțumesc.

Nicolas venea cu felul următor, prăjitură de ananas cu cremă de portocale.

— Mulțumesc, Nicolas, zise Colin. După părerea dumitale, ce pot să fac ca să revăd o fată de care m-am îndrăgostit?

— Dumnezeule, spuse Nicolas, este evident, domnule, că trebuie să se ivească o ocazie.... trebuie să-i mărturisesc domnului că mie nu mi s-a întâmplat niciodată asta.

— Normal, spuse Chick. Ai o înfățișare de Johnny Weissmüller. Dar nu e o regulă generală!

— Îi mulțumesc domnului pentru acest compliment care-mi merge drept la inimă, spuse Nicolas. Îl sfătuiesc pe domnul, continuă el adresându-i-se lui Colin, să se străduiască să adune, prin intermediul persoanei la care domnul a întâlnit-o pe persoana căreia domnul pare a-i duce dorul, informații despre cercul de amici și obiceiurile acesteia.

— În ciuda complexității frazelor dumitale întortocheate, spuse Colin, cred, Nicolas, că asta chiar e o posibilitate. Dar știi, când ești îndrăgostit, parcă te prostești. Din cauza asta nu i-am spus lui Chick că de mult mă gândesc să fac așa.

Nicolas se întoarse la bucătărie.

— Băiatul ăsta este inestimabil, spuse Colin.

— Da, spuse Chick, știe să gătească foarte bine.

Mai băură din vinul de Sauternes. Nicolas se întorcea cu o prăjitură uriașă.

— E un desert suplimentar, spuse el.

Colin luă un cuțit și se opri când era pe punctul de a atinge suprafața netedă a prăjiturii.

— E prea frumoasă, spuse el. O să mai așteptăm puțin.

— Așteptarea, spuse Chick, e un preludiu în modul minor.

— Ce motiv ai să spui asta? zise Colin.

Luă paharul lui Chick și-l umplu cu un vin auriu, greu și mobil ca un eter care ar avea greutate.

— Nu știu, spuse Chick. E un panseu spontan.

— Gustă! zise Colin.

Își goliră paharele amândoi odată.

— E nemaipomenit!…, zise Chick, în ai cărui ochi începură să sclipească lumini alternative și roșiatice.

Colin își puse mâna pe piept.

— E mai mult decât nemaipomenit, spuse el. Nu seamănă cu nimic cunoscut.

— Asta n-ar conta deloc, spuse Chick. Nici tu nu semeni cu ceva cunoscut.

— Sunt sigur, spuse Colin, că, dacă bem destul din vinul ăsta, Chloé o să vină imediat.

— Asta nu s-a mai văzut! zise Chick.

— Mă provoci! spuse Colin, întinzându-i paharul.

Chick umplu paharele amândurora.

— Stai puțin! spuse Colin.

Stinse plafoniera și mica lampă care lumina masa. Mai strălucea într-un colț doar lumina verde de la icoana scoțiană în fața căreia obișnuia Colin să mediteze.

— Oh!…, murmură Chick.

În cristal, vinul strălucea cu o sclipire fosforescentă și nesigură, care parcă emana din miriade de puncte luminoase de toate culorile.

— Bea! zise Colin.

Băură. Lucirea le rămăsese pe buze. Colin aprinse din nou lumina. Părea a se clătina puțin pe picioare.

— O dată nu se pune, spuse el. Cred că trebuie să terminăm sticla.

— Ce-ar fi să tăiem prăjitura? întrebă Chick.

Colin luă un cuțit de argint și începu să traseze o spirală pe albul lustruit al prăjiturii. Se opri deodată și își privi opera, surprins.

— Am să încerc ceva, spuse el.

Rupse o frunză de ilex din buchetul de pe masă și luă prăjitura într-o mână. Învârtind-o repede în vârful degetului, așeză, cu cealaltă mână, unul dintre vârfurile frunzei în spirală.

— Ascultă!… zise el.

Chick ascultă. Era *Chloé* în interpretarea lui Duke Ellington.

Chick îl privi pe Colin. Pălise.

Chick îi luă cuțitul din mână și-l înfipse fără ezitare în prăjitură. O despică în două, și în prăjitură se aflau un nou articol al lui Partre pentru Chick și-o întâlnire cu Chloé pentru Colin.

XIII

Colin, în picioare într-un colț al pieței, o aștepta pe Chloé. Piața era rotundă și-n ea erau o biserică, porumbei, un scuar, niște bănci și, în față, automobile și autobuze, pe asfalt. Și soarele o aștepta pe Chloé, dar el putea să se distreze aruncând umbre, făcând să încolțească semințele de fasole sălbatică în crăpăturile potrivite, împingând obloanele și făcând de râs un felinar aprins din motivul inconștienței unui responsabil cu iluminatul stradal.

Colin își frământa marginea mănușilor, pregătindu-și prima frază. Aceasta se modifica din ce în ce mai repede pe măsură ce se apropia momentul. Nu știa ce să facă împreună cu Chloé. Poate avea s-o ducă într-un salon de ceai, dar acolo, de obicei, atmosfera e mai degrabă tristă, cât despre damele lacome, de patruzeci de ani, care înfulecă șapte prăjituri cu cremă cu degetul cel mic în aer, nu-i plăceau deloc. Nu concepea lăcomia decât la bărbați, la ei parcă are sens, nu îi despoaie deloc de demnitatea lor naturală. La cinematograf nu, ea n-o să accepte să meargă acolo. La deputodrom nu, n-o să-i placă. La cursele de viței nu, o să-i fie teamă. La

spitalul Saint-Louis nu, e interzis. La muzeul Luvru nu, pentru că în spatele heruvimilor asirieni se ascund niște satiri. Nici la gara Saint-Lazare, acolo nu mai sunt decât roabe și nici urmă de tren.

— Bună!…

Chloé sosise din spatele lui. Colin își scoase repede mănușa, se încurcă în ea, își dădu un pumn tare în nas, exclamă „Au!…” și-i strânse mâna. Ea râdea.

— Pari foarte stânjenit!…

Un mantou de blană cu fir lung, de culoarea pletelor ei, și o tocă tot de blană, și botine cu marginea de blană.

Îl luă de braț.

— Dă-mi brațul. Ești cam timid azi!…

— Mergea mai bine data trecută, mărturisi Colin.

Chloé râse din nou, se uită la el și continuă să râdă și mai tare.

— Râzi de mine, spuse Colin, rușinat. Nu e deloc o dovadă de caritate.

— Îți pare bine că mă vezi? spuse Chloé.

— Da!…, zise Colin.

Mergeau, luând-o pe primul trotuar întâlnit. Un norișor roz cobora din văzduh și se apropia de ei.

— Vin! propuse el.

— Haide, spuse Colin.

Și norul îi învălui. Înăuntru era cald și mirosea a zahăr cu scorțișoară.

— Nu ne mai vede nimeni! spuse Colin… Dar noi îi vedem!…

— E puțin transparent, spuse Chloé. Trebuie să fii atent.

— Nu-i nimic, ne simțim bine, totuși, spuse Colin. Ce vrei să facem?

— Să ne plimbăm, doar atât… Te plictisește?

— Atunci spune-mi ceva…

— Nu știu chestii destul de interesante, spuse Chloé. Putem să ne uităm la vitrine. Ia uită-te la asta!… E interesant.

În vitrină, o femeie frumoasă se odihnea pe o saltea cu arcuri. Sânii îi erau dezveliți și un aparat îi peria în sens ascendent cu niște perii lungi și mătăsoase cu fire albe și fine. Pe pancartă scria: *Economisiți-vă pantofii cu Antilopa Reverendului Charles.*

— E o idee bună, spuse Chloé.

— Dar n-are nici o legătură!…, spuse Colin. E mult mai plăcut cu mâna.

Chloé se înroși.

— Nu spune lucruri de-astea. Nu-mi plac băieții care le spun fetelor orori.

— Îmi pare rău…, spuse Colin, n-am vrut să…

Părea atât de trist, încât ea îi surâse și-l scutură puțin ca să-i arate că nu era supărată.

Într-o altă vitrină, un tip gras cu șorț de măcelar omora niște copilași. Era o vitrină de propagandă pentru Asistența Publică.

— Uite unde se duc banii, spuse Colin. Trebuie să-i coste o grămadă de bani să curețe în fiecare seară.

— Nu sunt adevărați!…, zise Chloé alarmată.

— De unde poți să știi? spuse Colin. Îi iau pe nimic de la Asistența Publică…

— Nu-mi place. Înainte nu se vedeau vitrine de propagandă ca asta. Nu mi se pare că ar fi un progres.

— Nu contează, spuse Colin. Nu-i impresionează decât pe cei care cred în prostiile astea.

— Asta ce mai e?…, întrebă Chloé.

În vitrină era o burtă montată pe roți cauciucate, rotundă de tot și bine umflată. Pe anunț se putea citi: *Nici a dumneavoastră nu va face cute dacă o călcați cu Fierul Electric.*

— Dar o cunosc!…, zise Colin. Asta e burta lui Serge, fostul meu bucătar!… Oare ce face aici?

— Nu face nimic, spuse Chloé. Sper că n-ai să ții un discurs despre burta asta. E mult prea mare, de altfel…

— Fiindcă știa să gătească!

— Hai să mergem, spuse Chloé. Nu mai vreau să văd vitrine, nu-mi plac.

— Atunci ce facem? întrebă Colin. Mergem să luăm un ceai undeva?

— O!… Încă nu e vremea ceaiului… și apoi, nu prea-mi place.

Colin răsuflă ușurat și bretelele îi trosniră.

— Ce-a fost zgomotul ăsta?

— Am călcat pe-o creangă uscată, îi spuse Colin înroșindu-se.

— Ce-ar fi să ne plimbăm prin Bois? spuse Chloé.

Colin o privi încântat.

— Foarte bună idee. N-o să fie nimeni pe-acolo.

Chloé roși.

— Nu de-asta. De altfel, adăugă ea ca să se răzbune, o să mergem doar pe aleile mari, altfel ne vom uda la picioare.

Colin strânse puțin brațul pe care-l simțea sub al său.

— Hai prin pasajul subteran, zise Colin.

Pasajul era mărginit, de-o parte și de alta, de un șir de colivii mari, în care Aranjatorii Urbani puneau porumbeii de schimb pentru Scuare și Monumente. Erau și Crescătorii de vrăbii și se auzeau crescendouri ciripitoare de vrăbiuțe. Oamenii nu coborau prea des în pasaj, fiindcă bătaia aripilor lor făcea un curent de aer teribil în care zburau pene minuscule albe și albastre.

— Nu se opresc niciodată din agitația asta? întrebă Chloé, punându-și mai bine toca pe cap, ca să nu-i zboare.

— Nu sunt întotdeauna aceleași, spuse Colin.

El se lupta să-și țină poalele pardesiului.

— Să trecem repede de porumbei. Vrăbiile fac mai puțin curent, spuse Chloé, lipindu-se de Colin.

Se grăbiră și ieșiră din zona primejdioasă. Norișorul nu-i însoțise. O luase pe scurtătură și-i aștepta deja la celălalt capăt.

XIV

Banca părea puțin umedă și verde-închis. Dar pe alee nu treceau prea mulți oameni, și era bine acolo.

— Nu ți-e frig? o întrebă Colin.

— Nu, îmi ține de cald norul ăsta, spuse Chloé… Dar aș vrea să stau mai aproape.

— Oh!…, spuse Colin și roși.

Apropierea îl făcu să se simtă ciudat. Înconjură talia fetei cu un braț. Toca ei era înclinată în partea opusă și, foarte aproape de buzele lui, unduia un val de plete strălucitoare.

— Îmi place să fiu cu tine, spuse el.

Chloé nu răspunse. Începu să respire mai repede și se apropie imperceptibil de el.

Colin îi vorbea încet, aproape la ureche.

— Nu te plictisești? întrebă el.

Ea îi făcu semn că nu, și Colin reuși să se apropie și mai mult, profitând de mișcarea capului ei.

— Știi…, îi spuse el la ureche, și, atunci, ca din greșeală, ea își întoarse capul și Colin o sărută pe buze. Nu dură prea mult; dar a doua oară fu mult mai bine. Pe urmă își afundă fața în părul ei și rămaseră așa, păstrând tăcerea.

XV

— Ești foarte amabilă că ai venit, Alise, spuse Colin. Dar o să fii singura fată de aici…

— Nu face nimic, spuse Alise. Chick e de acord.

Chick o aprobă. Dar vocea Alisei nu răsuna cu adevărat veselă.

— Chloé nu e în Paris, spuse Colin. A plecat pentru trei săptămâni în Sud, cu niște rude.

— A! spuse Chick, probabil că ești foarte nefericit.

— N-am fost niciodată mai fericit! spuse Colin. Voiam să vă spun despre logodna noastră…

— Te felicit, spuse Chick.

Evita s-o privească pe Alise.

— Ce e cu voi? întrebă Colin. Parcă nu vă merge grozav.

— Nu-i nimic, spuse Alise. Chick e un prost.

— Ba nu-i așa, spuse Chick. N-asculta ce spune, Colin... Nu-i nimic.

— Spuneți amândoi același lucru și totuși nu sunteți de acord, spuse Colin, așadar ori unul dintre voi minte, ori mințiți amândoi. Haideți, o să ne

așezăm la masă.

Trecură în sufragerie.

— Ia loc, Alise, spuse Colin. Stai lângă mine și spune-mi care e problema.

— Chick e un prost, spuse Alise. Spune că nu face bine că mă ține legată de el, din moment ce n-are bani pentru a-mi oferi o viață bună, și-i e rușine că nu se însoară cu mine.

— Sunt un ticălos, spuse Chick.

— Nu știu ce să vă spun, zise Colin.

Era atât de fericit, încât povestea asta îl întrista foarte tare.

— Nu e neapărat din cauza banilor, zise Chick. E pentru că părinții Alisei n-or să vrea niciodată să mă căsătoresc cu ea, și au dreptate. E o poveste ca asta într-una din cărțile lui Partre.

— O carte excelentă, spuse Alise. N-ai citit-o, nu-i așa, Colin?

— Uite, așa sunteți voi, zise Colin. Sunt sigur că vă cheltuiți toți banii pe cărțile lui Partre.

Chick și Alise lăsară capul în jos.

— E vina mea. Alise nu mai cumpără nimic de Partre. Aproape că n-o mai preocupă deloc de când suntem împreună.

În vocea lui se simțea o undă de reproș.

— Îmi place mai mult de tine decât de Partre, spuse Alise.

Îi venea să plângă.

— Ești atât de drăguță, zise Chick. Nu merit să fiu cu tine. Dar am acest viciu, să colecționez scrierile lui Partre, și, din păcate, un inginer nu-și poate permite să aibă totul.

— Îmi pare tare rău, spuse Colin. Aș vrea ca lucrurile să meargă bine pentru voi. Ar trebui să vă desfaceți șervetele.

Sub șervetul lui era un exemplar legat în jumătate de piele de sconcs din *Voma*, și, sub șervetul Alisei, un inel mare de aur în formă de greață.

— Oh!…, exclamă Alise.

Își puse brațele pe după gâtul lui Colin și-l sărută.

— Ești un tip atât de grozav, spuse Chick. Nici nu știu cum să-ți mulțumesc; de altfel, știi prea bine că nu-ți pot mulțumi cum aș vrea…

Colin se simțea ceva mai bine. Și Alise arăta superb în seara asta.

— Cu ce parfum te dai? întrebă el. Chloé se parfumează cu esență de orhidee dublu distilată.

— Nu folosesc parfum, spuse Alise.

— E mirosul ei natural, spuse Chick.
— Minunat!…, spuse Colin. Miroși ca o pădure cu un izvor și iepurași.
— Vorbește-ne despre Chloé!…, spuse Alise flatată.
Nicolas aducea aperitivele.
— Bună, Nicolas, zise Alise. Ce mai faci?
— Bine, spuse Nicolas.
Așeză tava pe masă.
— Nu mă săruți? întrebă Alise.
— Nu te formaliza, Nicolas, spuse Colin. Chiar mi-ai face mare plăcere dac-ai vrea să rămâi la cină cu noi…
— Oh! Da…, spuse Alise. Stai să mănânci cu noi.
— Domnul îmi pricinuiește confuzie, spuse Nicolas. Nu pot să mă așez la masă în ținuta aceasta…
— Ascultă, Nicolas, zise Colin. Du-te și schimbă-ți hainele, dacă așa vrei, dar îți poruncesc să iei masa cu noi.
— Îi mulțumesc foarte mult domnului, spuse Nicolas. Mă duc să mă îmbrac.
Lăsă tava pe masă și ieși.
— Ei, ne spui despre Chloé? întrebă Alise.
— Serviți-vă, spuse Colin. Nu știu ce e, dar trebuie să fie bun.
— Ne ții în suspans!…, spuse Chick.
— Mă căsătoresc cu Chloé peste o lună, spuse Colin. Ce mult aș vrea să fie mâine!…
— Oh! zise Alise, ești norocos.
Colin se simțea stânjenit fiindcă era atât de bogat.
— Spune-mi, Chick, zise el, n-ai vrea să te ajut cu niște bani?
Alise îl privi pe Colin cu tandrețe. Era atât de bun, încât i se vedeau gândurile albastre și mov străbătându-i venele de pe mâini.
— Nu cred că ar folosi la ceva, spuse Chick.
— Ai putea să o iei de soție pe Alise, spuse Colin.
— Părinții ei nu sunt de acord, răspunse Chick, și nu vreau să se certe cu ei din cauza mea. E prea tânără…
— Nu sunt chiar așa de tânără, spuse Alise, arcuindu-și talia pe bancheta capitonată, ca să-și scoată în evidență sânii provocatori.
— Nu asta a vrut să spună!…, o întrerupse Colin. Ascultă, Chick, am o sută de mii de dublezoni, îți dau un sfert din ei și așa ai să poți trăi fără griji. O să continui să muncești și o să vă fie bine.

— N-aș putea niciodată să-ți mulțumesc destul pentru asta, spuse Chick.

— Nu-mi mulțumi. Pe mine mă interesează nu fericirea tuturor, ci a fiecărui om în parte.

Cineva sună la ușă.

— Mă duc să deschid, spuse Alise. Sunt cea mai tânără dintre noi, chiar tu mi-ai reproșat asta...

Se ridică și se auzi zgomotul înfundat al pașilor ei mici pe covorul gros.

Era Nicolas, care venise pe scara de serviciu. Se întorsese îmbrăcat într-un pardesiu din stofă, cu dungi bej și verzi, iar pe cap avea o pălărie americană extraplată. Purta mănuși din piele de porc prăduit, pantofi de crocodil consistent și, după ce-și scoase mantoul, se ivi, în toată splendoarea sa, într-o haină de catifea maro cu reliefuri de culoarea fildeșului și pantaloni albastru-petrol cu manșete largi de cinci degete obișnuite, plus degetul mare.

— Oh! făcu Alise. Ce *smart* ești!

— Ce mai faci, nepoată? Tot frumoasă?

O mângâie pe sâni și pe șolduri.

— Hai la masă, spuse Alise.

— Salut, prieteni, spuse Nicolas intrând.

— În fine! Te-ai hotărât să vorbești normal.

— Sigur că da! spuse Nicolas. Pot să vorbesc ca oamenii. Ce-ar fi, continuă el, să ne tutuim cu toții?

— De acord, spuse Colin. Zi așa!

Nicolas se așeză în fața lui Chick.

— Ia din aperitive, spuse acesta.

— Băieți, propuse Colin, n-ați vrea să-mi fiți cavaleri de onoare?

— Se-nțelege de la sine că da, acceptă Nicolas. Dar n-o să fim nevoiți să ne cuplăm cu niște fete oribile, nu? Chestia asta e clasică și notorie…

— Mă gândesc să le rog pe Alise și Isis să fie domnișoare de onoare, iar frații Desmaret să fie pederaști de onoare.

— Așa facem! spuse Chick.

— Alise, spuse Nicolas, du-te la bucătărie și adu platoul din cuptor. Ar trebui să fie gata.

Alise urmă instrucțiunile lui Nicolas și aduse platoul de argint masiv. Și, când Chick luă capacul, văzură două figurine din ficat de gâscă sculptat

care-i reprezentau pe Colin în costum festiv și pe Chloé în rochie de mireasă. De jur împrejur era scrisă data căsătoriei, iar într-un colț se vedea o semnătură: *Nicolas.*

XVI

Colin alerga pe stradă.

— Va fi o nuntă foarte frumoasă… Mâine, mâine dimineață. Toți prietenii mei vor fi acolo…

Strada ducea spre Chloé.

— Chloé, buzele tale sunt atât de dulci. Obrazul tău e ca un fruct. Ochii tăi văd cum trebuie să vadă și trupul tău îmi înfierbântă sângele...

Bile de sticlă se rostogoleau pe stradă și copiii alergau după ele.

— O să am nevoie de luni întregi, luni întregi ca să mă satur de sărutările pe care am să ți le dau. Vor trece ani de luni până să-mi sfârșesc sărutările cu care vreau să te acopăr, mâinile, părul, ochii, gâtul tău…

Apărură trei fetițe, cântau o melodie pentru o horă rotundă și-o dansau în triunghi.

— Chloé, aș vrea să-ți simt sânii pe pieptul meu, să te cuprind, brațele tale să fie pe după gâtul meu, capul tău parfumat în scobitura umărului meu, și pielea ta care palpită, și mireasma ta...

Cerul era pur și albastru, frigul încă mușcător, dar nu mai era atât de ger. Copacii negri începeau să dea la iveală, la capătul crengilor mohorâte, mugurii verzi și umflați.

— Când nu ești lângă mine, mi se pare că te văd în rochia încheiată cu nasturi de argint, dar, nu mai știu, când erai îmbrăcată cu ea? Nu prima oară când ne-am întâlnit? Era în ziua aceea, și sub mantoul greu și moale o purtai direct pe trup.

Împinse ușa florăriei și intră.

— Vreau mormane de flori pentru Chloé, spuse el.

— Când să i le trimitem? întrebă florăreasa.

Era tânără și subțire și avea mâinile roșii. Îi plăceau mult florile.

— Mâine-dimineață, și trimiteți și acasă la mine. Să ne umple camera, crini, gladiole albe, trandafiri și multe, multe flori albe, și să fie neapărat și un buchet mare de trandafiri roșii…

XVII

Frații Desmaret se îmbrăcau pentru nuntă. Erau foarte adesea invitați ca pederaști de onoare, fiindcă făceau impresie bună la nunți. Erau gemeni. Pe cel mare îl chema Coriolan. Avea părul negru și buclat, pielea albă și netedă, o înfățișare virginală, nasul drept și ochii albaștri sub gene lungi, galbene.

Mezinul, pe numele său Pégase, oferea privitorului un aspect asemănător, cu diferența că avea genele verzi, ceea ce de obicei era suficient ca să fie deosebit de fratele lui. Îmbrățișaseră cariera de pederaști și din necesitate, și din înclinație, dar, cum primeau bani frumoși ca pederaști de onoare, ajunseseră să nu mai muncească aproape deloc și, din nefericire, această trândăvie funestă îi îndemna din când în când spre viciu. Așa se întâmplase că în ajun Coriolan se dedase la lucruri rușinoase cu o fată. Pégase îl certa cu severitate, în timp ce își masa șalele cu o cremă de migdale androgine în fața oglinzii mari cu trei panouri.

— Ei, și la ce oră ai venit acasă? îl întrebă Pégase.

— Nu mai știu, spuse Coriolan. Lasă-mă în pace. Mai bine te-ai ocupa de șalele tale.

Coriolan își smulgea firele din sprâncene cu ajutorul unei pense.

— Ești de-a dreptul obscen! zise Pégase. Auzi, cu o fată!… dacă te-ar vedea mătușa…

— Ei!… Ce, tu n-ai făcut-o niciodată? întrebă Coriolan amenințător.

— Când?… zise Pégase cam neliniștit.

Își întrerupse masajul și făcu câteva mișcări, în fața oglinzii, pentru mobilitate.

— Gata, zise Coriolan, nu mai insist. Nu vreau să te fac să intri-n pământ de rușine. Mai bine încheie-mă la pantaloni.

Aveau niște pantaloni speciali, cu prohabul la spate, pe care purtătorul nu putea să-i încheie singur decât cu mare dificultate.

— Ah! rânji Pégase, vezi! N-ai nimic de povestit!…

— Gata, îți spun! repetă Coriolan. Cine se căsătorește azi?

— Colin se însoară cu Chloé, spuse fratele lui cu dezgust.

— De ce vorbești pe tonul ăsta? întrebă Coriolan. E un tip chipeș.

— Da, el e frumos, zise Pégase cu invidie. Dar ea are pieptul atât de rotund, încât n-ai cum să-ți închipui că ar fi băiat!…

Coriolan roși.

— Mie mi se pare frumușică…, șopti el. Îți vine să-i atingi pieptul… Ți-e nu-ți vine să faci asta?…

Fratele lui îl privi stupefiat.

— Ce ticălos ești! i-o tăie el cu avânt. Ești vicios ca nimeni altul… Într-o zi o să te însori cu o femeie!…

XVIII

Preotul ieși din sapristie, urmat de un Țârcovnigras și de un Paraclismer. Cărau cutii mari de carton ondulat pline cu podoabe.

— Când o să vină camionul cu Vopsitori, condu-i la altar, Joseph, îi spuse el Paraclismerului.

Pe aproape toți paraclismerii profesioniști îi cheamă Joseph, într-adevăr.

— Vopsim tot în galben? întrebă Joseph.

— Cu dungi violet, răspunse Țârcovnigrasul, Emmanuel Judo, un zdrahon simpatic, cu o uniformă și un lanț de aur ce străluceau ca niște nasuri înghețate.

— Da, spuse Preotul, fiindcă vine Epipiscopul să dea Binecântarea. Haide, o să decorăm balconul Muzicanților cu toate podoabele din cutii.

— Câți Muzicanți sunt? întrebă Paraclismerul.

— Șapteștrei, spuse Țârcovnigrasul.

— Și paișpe Copii de Altar, spuse Preotul cu mândrie.

Paraclismerul scoase un fluierat lung: „Fiiiiiiu…”

— Și nu se căsătoresc decât doi! zise el admirativ.

— Da, zise Preotul. Așa fac oamenii bogați.

— O să vină lume multă? întrebă Țârcovnigrasul.

— O grămadă! răspunse Paraclismerul. O să-mi iau halebarda cea lungă și roșie și bastonul cu măciulie roșie.

— Ba nu, spuse Preotul, trebuie să-ți iei halebarda galbenă și bastonul violet, e mai distins.

Tocmai ajungeau sub balcon. Preotul deschise o ușă mică, camuflată într-unul dintre pilaștrii de sprijin ai bolții. Unul după altul o luară pe scara îngustă în forma șurubului lui Arhimede. De sus venea o lumină palidă.

Urcară douăzeci și patru de rânduri de trepte rotunjite și se opriră să-și tragă sufletul.

— Greu! zise Preotul.

Paraclismerul, care rămăsese ultimul, îl aprobă, iar Țârcovnigrasul, prins între două focuri, se dădu bătut în fața evidenței.

— Încă două rânduri și jumătate, zise Preotul.

Ieșiră pe platforma aflată în partea opusă altarului, la o sută de metri deasupra solului, care abia se întrezărea prin ceață. Norii intrau în biserică ca la ei acasă și traversau naosul în caiere ample și cenușii.

— O să fie frumos afară, spuse Țârcovnigrasul adulmecând mirosul norilor. Miros a cimbrișor.

— Cu o urmă de mireasmă de albăstrele, spuse Paraclismerul, se simte și asta.

— Sper că va fi o ceremonie ca la carte! spuse Preotul.

Își lăsaseră jos cutiile și începură să decoreze scaunele Muzicanților cu podoabele. Paraclismerul le desfăcea, sufla praful de pe ele și le dădea mai departe Țârcovnigrasului și Preotului.

Deasupra lor pilaștrii urcau, urcau și părea că se întâlnesc foarte departe. Piatra mată de un alb-crem superb, mângâiată de lumina blândă a zilei, reflecta peste tot o lumină ușoară și calmă. Sus, bolta era de un albastru-verzui.

— Ar trebui să lustruim microfoanele, îi spuse Preotul Paraclismerului.

— Desfac ultima podoabă! zise Paraclismerul, și mă ocup și de astea.

Scoase din traistă o țesătură roșie de lână și se apucă să frece cu putere soclul primului microfon. Erau patru, așezate în fața scaunelor orchestrei și combinate în așa fel încât fiecărei arii să-i corespundă în afara bisericii un sunet de clopote, în timp ce în interior răsuna muzica.

— Hai mai repede, Joseph! zise Preotul. Emmanuel și cu mine am terminat.

— Fiți buni și așteptați-mă și pe mine, spuse Paraclismerul, mai am nevoie de vreo cinci minute.

Țârcovnigrasul și Preotul puseră la loc capacele cutiilor cu podoabe și le așezară într-un colț pe balcon, ca să le găsească după căsătorie.

— Am terminat! zise Paraclismerul.

Toți trei își închiseră curelele parașutelor și se aruncară cu grație în gol. Cele trei mari flori multicolorate se deschiseră cu un clipocit mătăsos și aterizară lin pe dalele lustruite ale naosului.

XIX

— Ți se pare că sunt frumoasă?

Chloé se uita ca în oglindă în apa vasului de argint sablat în care se zbenguia nestingherit peștele roșu. Pe umărul ei, șoricelul cenușiu cu mustățile negre își freca botul cu lăbuțele și se uita la reflexele schimbătoare.

Chloé își pusese ciorapii, fini ca un fum de tămâie, de culoarea pielii ei blonde, și pantofii cu tocuri înalte, din piele albă. În rest, era goală, doar cu o brățară grea de aur albastru care-i făcea să pară și mai fragilă încheietura delicată.

— Crezi că ar trebui să mă îmbrac?

Șoricelul se lăsă să alunece de-a lungul gâtului rotund al Chloéi și se opri pe unul dintre sânii ei. O privi de jos în sus și păru să aprobe.

— Atunci te pun jos! spuse Chloé. Știi, te întorci la Colin în seara asta. Să-ți iei rămas bun de la cei de-aici!…

Puse șoarecele pe covor, se uită pe fereastră, lăsă să cadă la loc perdeaua și se apropie de pat. Își văzu rochia albă, întinsă toată pe pat, și

cele două rochii de apă limpede ale lui Isis și Alise.

— Sunteți gata?

În baie, Alise o ajuta pe Isis să se coafeze. Și ele erau în ciorapi și pantofi.

— Suntem cam în urmă și voi, și eu! spuse Chloé cu o falsă asprime. Știți, dragele mele, că mă mărit în dimineața asta?

— Mai ai o oră! spuse Alise.

— E destul de bine, spuse Isis. Ești gata coafată!

Chloé râse scuturându-și buclele. Era cald în încăperea plină de abur și spatele Alisei era atât de ademenitor, încât Chloé i-l mângâie ușor cu palmele întinse. Isis, așezată în fața oglinzii, își lăsa capul manevrat de gesturile precise ale Alisei.

— Mă gâdili! zise Alise, căreia îi venea să râdă.

Chloé o mângâia dinadins în locurile sensibile la gâdilat, pe coaste și până la șolduri. Pielea Alisei era caldă și vie.

— O să mă faci să mă mișc și i se strică pieptănătura, spuse Isis care-și făcea unghiile ca să-i mai treacă timpul.

— Sunteți frumoase amândouă, spuse Chloé. Ce păcat că nu puteți veni așa cum sunteți, mi-ar fi plăcut să rămâneți doar în ciorapi și-n pantofi.

— Du-te și îmbracă-te, micuțo, spuse Alise. Altfel o să faci să se încurce totul.

— Sărută-mă, spuse Chloé. Sunt atât de mulțumită!

Alise o dădu afară din baie și Chloé se așeză pe pat. Râdea singură uitându-se la dantelele rochiei. Își puse prima dată un mic sutien de celofan și chiloți de satin alb pe care formele ei ferme îi întindeau frumos la spate.

XX

— Gata? întrebă Colin.

— Încă nu, zise Chick.

Pentru a paisprezecea oară, Chick îi refăcea lui Colin nodul de la cravată și tot nu era bine.

— Ai putea să încerci cu mâinile înmănușate, zise Colin.

— De ce? întrebă Chick. O să meargă mai ușor?

— Nu știu, spuse Colin. Zic și eu așa, o idee.

— Am făcut bine că am început pregătirile devreme! spuse Chick.

— Da, zise Colin. Dar tot o să fim în întârziere dacă nu reușim.

— Ei! zise Chick. Ba o să reușim.

Realiză o succesiune de mișcări rapide într-o ordine strictă și trase cu forță de cele două capete. Cravata se rupse în două și rămase cu bucățile în mâini.

— A treia, zise Colin cu un aer absent.

— Ei! zise Chick. Așa e…, știu…

Se așeză pe un scaun și își frecă bărbia cu un aer absorbit.

— Nu știu ce are, zise el.

— Nici eu. Dar e anormal.

— Da, zise Chick dintr-o dată. O să-ncerc să fac nodul fără să mă uit la el.

Luă a patra cravată și-o petrecu neglijent pe după gâtul lui Colin, urmărind cu privirea, cu mare interes, zborul unui bâzbondar. Petrecu capătul lat pe sub cel îngust, îl strecură prin mijlocul buclei, făcu o întoarcere spre dreapta, pe dedesubt, și, din nefericire, chiar în acel moment, ochii i se opriră puțin asupra operei sale și cravata se strânse cu brutalitate, strivindu-i degetul arătător. Chick scoase un cloncănit de durere.

— A dracului porcărie! zise el. Scârboasa asta!!!

— Te-a durut? întrebă Colin cu compătimire.

Chick își sugea degetul cu putere.

— O să mi se înnegrească unghia, spuse el.

— Săracul de tine! spuse Colin.

Chick mormăi ceva și se uită la gâtul lui Colin.

— Stai așa!… șopti el. Nodul e gata!… Să nu te miști!…

Se dădu înapoi cu precauție, cu ochii fixați asupra nodului, și luă de pe masă, din spatele lui, o sticlă de fixativ pentru pasteluri. Duse încetișor la gură capătul micului tub pentru vaporizat și se apropie în vârful picioarelor. Colin fredona o melodie, uitându-se ostentativ în tavan.

Jetul de fixativ lovi cravata chiar în mijlocul nodului. Avu o zvâcnire rapidă și rămase nemișcată, țintuită în loc de rășina care se întărise.

XXI

Colin plecă urmat de Chick. Se duceau pe jos să o ia pe Chloé de-acasă. Nicolas avea să vină direct la biserică. Supraveghea coacerea unui fel de mâncare special descoperit în rețetele lui Gouffé, de la care aștepta foarte mult.

În drum era o librărie și Chick rămase locului. Chiar în mijlocul vitrinei, un exemplar din *Duhoarea* de Partre, legat în marochin violet și cu însemnele ducesei de Bovouard, strălucea ca o bijuterie prețioasă.

— O! zise Chick. Ia uite!…

— Ce? întrebă Colin, întorcându-se din drum. Aa! Asta?…

— Da, zise Chick.

Începeau să-i curgă balele de poftă. Între picioare i se formă un pârâiaș care o luă spre bordura trotuarului, ocolind măruntele obstacole ale prafului.

— Ei bine? zise Colin. O ai?…

— Nu așa, legată!…, zise Chick.

— Ei! Dă-o naibii de treabă! zise Colin. Hai, ne grăbim.

— Costă pe puțin unu sau doi dublezoni, spuse Chick.

— Sigur că da, zise Colin îndepărtându-se.

Chick se scotoci prin buzunare.

— Colin! strigă el…, împrumută-mi ceva bani.

Colin se opri din nou. Dădu din cap cu un aer întristat.

— Cred, zise el, că cei douăzeci și cinci de mii de dublezoni pe care ți i-am promis n-or să îți ajungă prea mult timp.

Chick roși, își lăsă capul în jos, dar întinse mâna. Luă banii și se năpusti în prăvălie. Colin aștepta, îngrijorat. La vederea expresiei ilare a lui Chick, dădu iar din cap, cu compătimire de astă dată, și pe buze îi apăru un surâs vag.

— Ești nebun, bietul meu Chick! Cât ai dat pe cartea aia?

— N-are importanță! zise Chick. Hai mai repede!

Grăbiră pasul. Chick părea a fi călare pe dragoni înaripați.

La ușa Chloéi, oamenii se uitau la frumoasa mașină albă comandată de Colin și care tocmai atunci fusese adusă, cu șoferul de ceremonie cu tot. În interiorul acoperit tot de blănuri albe era cald și se-auzea muzică.

Cerul rămânea albastru, norii erau ușori și palizi. Era frig, dar nu foarte frig. Iarna trăgea să moară.

Podeaua liftului li se umflă sub picioare și, într-un spasm mare și moale, îi depuse la etaj. În fața lor se deschise ușa. Sunară. Li se deschise. Chloé îi aștepta.

Pe lângă sutienul de celofan, chiloțeii albi și ciorapi, avea pe ea două straturi de muselină și un voal mare de tul de la umeri în jos, lăsându-i capul în întregime liber.

Alise și Isis erau îmbrăcate la fel ca ea, dar rochiile lor erau de culoarea apei. Părul lor coafat strălucea în soare și li se rotunjea pe umeri în bucle grele și parfumate. Nu știai pe care s-o alegi. Colin știa. Nu îndrăzni s-o sărute pe Chloé ca să nu-i deranjeze în vreun fel armonia toaletei și se mulțumi cu Isis și Alise. Ele se lăsară îmbrățișate, văzându-l cât de fericit era.

Camera era plină de flori albe alese de Colin și, pe perna din patul desfăcut, era o petală de trandafir roșu. Mireasma florilor și parfumul fetelor se amestecau, iar Chick se simțea ca o albină într-un stup. În păr Alise avea o orhidee mov, Isis un trandafir roșu-închis și Chloé o camelie albă, mare. Ținea în brațe un buchet mare de crini și o brățară din frunze de iederă noi și proaspăt lăcuite strălucea lângă brățara grea de aur albastru. Inelul de logodnă era incrustat cu mici diamante pătrate și dreptunghiulare

care desenau în alfabetul Morse numele lui Colin. Într-un colț, de sub un buchet, se zărea vârful craniului unui operator care învârtea cu disperare de manivela camerei de filmat.

Colin poză câteva momente cu Chloé, pe urmă veniră la rând Chick, Alise și Isis. Apoi se strânseră laolaltă și o urmară pe Chloé, care intră prima în lift. Cablurile acestuia se alungiră atât de mult sub greutatea prea mare, că nu mai trebuiră să apese pe buton; dar avuseră grijă să iasă toți odată, ca să nu urce din nou cu cabina.

Șoferul le deschise portiera. Cele trei fete și Colin se urcară în spate, Chick în față și mașina porni. Pe stradă, toți întorceau capul după ei și gesticulau cu entuziasm, crezând că e mașina Președintelui, după care își vedeau de drumul lor visând la lucruri strălucitoare și aurite.

Biserica nu era prea departe. Automobilul descrise o cardioidă elegantă și opri în fața treptelor.

Pe peron, Preotul, Țârcovnigrasul și Paraclismerul, între doi pilaștri sculptați, făceau parada dinaintea nunții. În spatele lor, draperii lungi de mătase albă coborau până la pământ, și cei paisprezece Copii de Altar executau un balet. Erau îmbrăcați în bluze albe, cu pantaloni roșii și pantofi albi. În loc de pantaloni, fetele aveau fustițe roșii plisate și câte-o pană roșie în păr. Preotul era la toba mare, Țârcovnigrasul cânta din piculină, iar Paraclismerul ținea ritmul la maracase. Toți trei intonară în cor refrenul, iar apoi Paraclismerul schiță câțiva pași de dans cu castaniete, luă un contrabas și execută un *chorus* senzațional cu arcușul, pe o muzică de circumstanță.

Cei șapteștrei de Muzicieni începuseră deja să cânte în balcon și clopotele sunau cu tot avântul.

Se auzi un scurt acord disonant, fiindcă dirijorul, care se apropiase prea mult de marginea balconului, căzuse în gol, și vicedirijorul preluă din mers conducerea orchestrei. În clipa în care dirijorul se strivi de lespezi, cântară un alt acord ca să acopere zgomotul căderii, dar biserica se cutremură din temelii.

Colin și Chloé priveau uimiți parada Preotului, Țârcovnigrasului și Paraclismerului, iar doi sub-paraclismeri așteptau, în spate, la ușa bisericii, momentul potrivit ca să prezinte halebarda.

Preotul mai scoase un ultim ropot de tobe jonglându-și baghetele, Țârcovnigrasul scoase din fluierul lui un miorlăit super-ascuțit care-i făcu să cadă în devoțiune pe jumătate dintre habotnicii înșirați de-a lungul treptelor ca s-o vadă pe mireasă, iar Paraclismerul rupse, într-un ultim acord,

coardele contrabasului. Atunci, cei paisprezece Copii de Altar coborâră treptele în șir indian, iar fetele se așezară în dreapta și băieții în stânga portierei mașinii.

Chloé își făcu apariția. Era răpitor de frumoasă și radioasă în rochia albă. O urmau Alise și Isis. Nicolas tocmai ajunsese și se apropie de grup. Colin o luă de braț pe Chloé, Nicolas pe Isis, iar Chick pe Alise și urcară treptele, urmați de frații Desmaret, Coriolan la dreapta și Pégase la stânga, în timp ce Copiii de Altar veneau în perechi, spunându-și vorbe dulci în timp ce urcau scara. Preotul, Țârcovnigrasul și Paraclismerul, după ce-și lăsaseră instrumentele, se prinseseră într-o horă, în așteptarea evenimentelor.

Pe peron, Colin și prietenii săi executară o mișcare complicată ca să se așeze în formația potrivită pentru a intra în biserică: Colin cu Alise, Nicolas la braț cu Chloé, pe urmă Chick și Isis și, în fine, frații Desmaret, dar de astă dată Pégase la dreapta și Coriolan la stânga. Preotul și complicii lui se opriră din dans, se așezară în fruntea cortegiului și, cântând un vechi cor gregorian, se năpustiră spre ușă. Când treceau pe lângă ei, sub-paraclismerii le spărgeau în cap câte un balonaș de cristal plin cu apă lustrală și le puneau în păr câte un bastonaș de tămâie care ardea cu flacără galbenă pentru bărbați și violetă pentru femei.

Vagonetele îi așteptau la intrarea în biserică. Colin și Alise se urcară în primul și-o porniră imediat. Se prăbușiră într-un culoar întunecat care mirosea a religie. Vagonetul alerga pe șine cu bubuit ca de tunet și muzica răsuna foarte tare. La capătul culoarului, vagonetul forță o ușă, coti în unghi drept și Sfântul se-arătă într-o lumină verde. Se strâmba oribil și Alise, de frică, se lipi de Colin. Pânze de păianjen le atingeau fețele și în minte le veneau doar fragmente de rugăciuni. A doua apariție avea chipul Fecioarei, iar la cea de-a treia, în fața lui Dumnezeu, care avea un ochi înnegrit și o expresie nemulțumită, Colin își aminti pe loc toată rugăciunea și reuși să i-o spună Alisei.

Vagonetul ajunse, într-o larmă asurzitoare, sub bolta traveei laterale și se opri. Colin coborî, o lăsă pe Alise să se ducă la locul ei și-o așteptă pe Chloé, care apăru după puțin timp.

Priviră naosul. Se strânsese multă lume. Toți cunoscuții lor erau acolo, ascultând muzica și bucurându-se să vadă o ceremonie atât de frumoasă.

Paraclismerul și Țârcovnigrasul apărură făcând tumbe în veșmintele lor noi și mergând înaintea Preotului care-l conducea pe Epipiscop. Toată

lumea se ridică în picioare și Epipiscopul se așeză într-un fotoliu uriaș de catifea. Hârșâitul scaunelor pe dalele bisericii era foarte armonios.

Muzica se opri brusc. Preotul îngenunche în fața altarului, se dădu de trei ori cu capul de podea și Țârcovnigrasul se îndreptă spre Colin și Chloé ca să-i conducă la locul lor, în timp ce Paraclismerul le spunea Copiilor să se așeze de cele două părți ale altarului. Acum se făcuse în biserică o liniște adâncă, iar oamenii își țineau răsuflarea.

Peste tot, lumini strălucitoare proiectau fascicule de raze pe obiectele aurite care le reflectau exploziv în toate direcțiile, iar dungile mari, galbene și violete ale bisericii îi dădeau naosului aspectul unui abdomen de enormă viespe culcată, văzută din interior.

Foarte sus, Muzicanții începură un cor care se auzea ca prin ceață. Norii intrau în biserică. Miroseau a coriandru și a iarbă de munte. Era cald înăuntru și oamenii se simțeau învăluiți într-o atmosferă blândă și vătuită.

Îngenuncheați în fața altarului, pe două pernuțe de rugăciune acoperite cu catifea albă, Colin și Chloé, ținându-se de mână, așteptau. Preotul, în fața lor, se uita repejor printr-o cărțoaie, fiindcă nu-și mai amintea formulele. Din când în când se întorcea ca să tragă cu ochiul la Chloé, a cărei rochie îi plăcea foarte mult. În fine, încetă să mai răsfoiască paginile, își îndreptă ținuta, îi făcu un semn cu mâna dirijorului care atacă uvertura.

Preotul trase aer în piept și începu să cânte muzica de ceremonie, acompaniat de unsprezece trompete astupate cântând la unison. Epipiscopul ațipise încet-încet, cu mâna pe cârja episcopală. Știa că o să-l trezească cineva când îi venea rândul să cânte.

Uvertura și muzica de ceremonie erau scrise pe teme clasice de blues. Pentru Logodnă, Colin ceruse să se cânte adaptarea lui Duke Ellington la o veche melodie bine cunoscută, *Chloé.*

În fața lui Colin, agățat de perete, se vedea Isus pe o cruce mare și neagră. Părea fericit că fusese invitat și privea totul cu interes. Colin o ținea pe Chloé de mână și-i surâdea vag lui Isus. Era puțin obosit. Ceremonia îl costa foarte scump, cinci mii de dublezoni, și era mulțumit că ieșise atât de bine.

În jurul altarului erau peste tot flori. Îi plăcea muzica care se cânta în acest moment. Îl văzu pe Preot în fața lui și recunoscu melodia. Atunci închise ochii încet, se aplecă puțin în față și spuse: „Da”.

Chloé zise și ea „Da” și Monahul le strânse mâna cu putere. Orchestra începu să cânte și mai tare și Epipiscopul se ridică să-și țină Cuvântarea.

Paraclismerul se fofilă printre două șiruri de persoane ca să-i dea o lovitură strașnică de baston peste degete lui Chick, care își deschisese cartea, în loc să asculte predica.

XXII

Epipiscopul plecase; Colin și Chloé, în picioare în sapristie, primeau strângeri de mână și injurii ca să le poarte noroc. Alții le dădeau sfaturi pentru noaptea nunții, un negustor ambulant veni să le propună niște fotografii ca să aibă de unde învăța. Începeau să se sature de povestea asta. Muzica răsuna în continuare și oamenii dansau în biserică, unde se serveau înghețată lustrală, băuturi răcoritoare evlavioase și mici sandvișuri cu morun. Preotul se schimbase în hainele lui obișnuite, pantalonii aveau o gaură mare în dos, însă se gândea să-și cumpere o jachetă nouă cu profitul care-i revenea din cei cinci mii de dublezoni. În plus, tocmai escrocase orchestra, cum făcea mereu, și refuzase să plătească onorariul dirijorului, din moment ce murise înainte de-a începe. Țârcovnigrasul și Paraclismerul îi dezbrăcau pe Copiii de Altar ca să le pună bine costumele, Paraclismerul ocupându-se mai mult de fetițe. Cei doi sub-paraclismeri, angajați doar temporar, plecaseră. Camionul Vopsitorilor aștepta afară. Se pregăteau să jupoaie de pe pereți culorile galben și violet și să le pună în niște mici recipiente absolut dezgustătoare.

Lângă Colin și Chloé, Alise și Chick, Isis și Nicolas primeau și ei strângeri de mână. Frații Desmaret făceau asta în mod activ. Când Pégase vedea că fratele lui se apropia prea mult de Isis, care stătea lângă el, îl ciupea de șold din toate puterile și-l făcea invertit.

Mai erau doar o duzină de persoane. Erau prietenii apropiați ai lui Colin și-ai Chloéi, care aveau să vină la petrecerea de după-amiază. Ieșiră cu toții din biserică, aruncând o ultimă privire spre florile de la altar, și, pe peron, simțiră pe obraji lovitura aerului înghețat. Chloé începu să tușească și coborî repede treptele ca să intre în mașina călduroasă. Se ghemui pe perne și-l așteptă pe Colin.

Ceilalți, de pe peron, urmăreau plecarea Muzicanților, care erau luați într-o dubă a poliției fiindcă erau cu toții datornici. Stăteau înghesuiți ca sardelele într-o cutie și, ca să se răzbune, suflau în instrumente, lucru care, încercat de violoniști, avea ca rezultat un zgomot abominabil.

XXIII

Având o formă în mod clar pătrată, cu tavanul destul de înalt, camera lui Colin era luminată din exterior printr-o fereastră înaltă de cincizeci de centimetri, care se întindea pe tot peretele, cam la un metru și douăzeci de la podea. Podeaua era acoperită cu un covor gros portocaliu deschis, iar pereții erau tapetați cu piele naturală.

Patul nu era așezat pe podea, ci pe o platformă aflată la jumătatea înălțimii peretelui. Se ajungea pe platformă pe o scară mică de stejar siracuzat, cu ornamente de cupru alb-roșiatic. Nișa pe care o crea platforma, sub pat, servea drept budoar. Erau acolo cărți și fotolii comode și fotografia lui Dalai-Lama.

Colin încă mai dormea. Chloé tocmai se trezise și îl contempla. Avea pletele răvășite și părea și mai tânără. Pe pat nu mai rămăsese decât un cearșaf, cel care învelea patul, restul zburase prin toată încăperea bine încălzită cu pompe de foc. Chloé stătea acum în șezut, cu genunchii sub bărbie, și se freca la ochi, apoi se întinse și se lăsă la loc pe spate, iar perna se deformă sub greutatea ei.

Colin dormea pe burtă, cu perna în brațe, și îi curgeau balele ca unui bebeluș crescut prea mare. Pe Chloé o pufni râsul și îngenunche lângă el ca să-l scuture cu putere. Colin se trezi, se ridică sprijinindu-se în mâini, se-așeză în capul oaselor și-o sărută înainte măcar de-a deschide ochii. Chloé i se lăsă în voie cu plăcere, călăuzindu-l spre locurile sensibile. Pielea îi era aurie și savuroasă precum crema de migdale.

Șoricelul cenușiu cu mustăți negre se urcă pe scară și veni să le spună că îi aștepta Nicolas. Își amintiră de călătorie și săriră jos din pat. Șoricelul profită de neatenția lor ca să-și ia o porție mare dintr-o cutie uriașă cu ciocolată cu caise de San Domingo aflată la capul patului.

Își făcură repejor toaleta, se îmbrăcară în costume asortate și se grăbiră spre bucătărie. Nicolas îi poftise să ia micul dejun pe teritoriul lui. Șoricelul îi urmă și se opri pe culoar. Voia să vadă de ce sorii nu-și mai trimiteau razele pe culoar la fel de bine ca de obicei și să-i facă cu ou și cu oțet.

— Hei, întrebă Nicolas, ați dormit bine?

Nicolas avea cearcăne și chipul îi era mai mult sau mai puțin cețos.

— Foarte bine, spuse Chloé, așezându-se pe un scaun, fiindcă îi era greu să stea în picioare.

— Dar tu? întrebă Colin, care alunecă și se pomeni întins pe jos, fără a face vreun efort să se redreseze.

— Eu, spuse Nicolas, am condus-o pe Isis acasă și mi-a oferit de băut, cum se face.

— Părinții ei nu erau acasă? întrebă Chloé.

— Nu, spuse Nicolas. Erau doar cele două verișoare ale ei, și ele au ținut neapărat să mai stau.

— Câți ani aveau? întrebă Colin insidios.

— Habar n-am, spuse Nicolas. Dar, dacă mă bazez pe simțul pipăitului, aș zice că una avea șaisprezece și cealaltă optsprezece ani.

— Ai stat acolo peste noapte? întrebă Colin.

— Ei!… zise Nicolas… Erau toate trei cam amețite, așa că… a trebuit să le duc la culcare. Patul lui Isis e foarte lat. Mai era un loc. N-am vrut să vă trezesc, așa că am dormit cu ele.

— Ai dormit, zici?…, zise Chloé… Se pare că patul a fost foarte tare, pentru că arăți foarte obosit…

Nicolas tuși cam forțat și se fâțâi pe lângă aparatele electrice.

— Gustați asta, zise el, ca să schimbe vorba.

Erau caise umplute cu curmale și prune uscate într-un sirop onctuos și caramelizat pe deasupra.

— O să fii în stare să conduci? îl întrebă Colin.

— O să încerc, răspunse Nicolas.

— E foarte bună, spuse Chloé. Ia și tu, Nicolas.

— Mai bine ceva să mă pun pe picioare, spuse Nicolas.

Își pregăti o băutură oribilă, sub ochii lui Colin și-ai Chloéi. Pusese în ea vin alb, o lingură de oțet, cinci gălbenușuri, două stridii și o sută de grame de carne tocată, cu smântână dulce și puțin hiposulfit de sodiu. Amestecul îi coborî în gâtlej făcând un zgomot de accelerator de particule nucleare în plină viteză.

— Cum e?! întrebă Colin, care aproape se sufoca de râs văzând cum se strâmbă Nicolas.

— Bine…, răspunse Nicolas cu dificultate.

Și, într-adevăr, cearcănele îi dispărură pe loc de sub ochi, ca și cum le-ar fi dat cu dizolvant pentru pete, iar fața i se lumină vizibil. Se scutură, își strânse pumnii și răcni. Chloé se uita la el cam neliniștită.

— Nu te doare burta? Nicolas?

— Nu, deloc!…, urlă Nicolas. Gata. Vă aduc și celălalt fel și apoi plecăm.

XXIV

Mașina mare și albă își croia drum cu precauție prin făgașe. Colin și Chloé, care stăteau pe locurile din spate, priveau peisajul și nu prea se simțeau în largul lor. Cerul era acoperit, păsări roșii zburau la nivelul firelor de telegraf, urcând și coborând ca și ele, iar țipetele lor ascuțite se reflectau în apa ca plumbul a băltoacelor.

— De ce mergem pe-aici? îl întrebă Chloé pe Colin.

— E o scurtătură, răspunse Colin. E obligatorie. Șoseaua obișnuită s-a uzat. Toți au vrut să o ia pe-acolo fiindcă pe șoseaua asta vremea e întotdeauna frumoasă, și-acum n-a mai rămas decât drumul ăsta. Fii liniștită. Nicolas știe să conducă.

— Lumina asta… zise Chloé.

Inima îi bătea repede, parcă strânsă într-un înveliș prea tare. Colin își trecu brațul pe spatele ei și-i prinse gâtul grațios între degete, la ceafă, ca unui pisoiaș.

— Da, zise Chloé, vârându-și capul între umeri, căci gestul lui Colin o gâdila, atinge-mă, altfel mi-e frică…

— Vrei să pun geamurile galbene? spuse Colin.
— Pune câteva culori…
Colin apăsă butoanele verzi, albastre, roșii, galbene, și geamurile corespunzătoare le înlocuiră pe cele obișnuite ale mașinii. Parcă erau în mijlocul unui curcubeu și, pe blana albă, umbre multicolore dansau când ajungea prin dreptul stâlpilor de telegraf. Chloé se simți mai bine.
Pe marginile drumului creștea un mușchi mărunt și subțire, de un verde decolorat, și, din loc în loc, se zărea câte-un copac răsucit și ciufulit. Nici o adiere de vânt nu făcea să se încrețească pânzele de noroi împroșcate în trecere de roțile mașinii. Nicolas se străduia să păstreze controlul direcției și făcea mari eforturi să țină mașina pe mijlocul șoselei pline de gropi.
Se întoarse pentru o clipă.
— Nu te neliniști, îi spuse el Chloéi, n-o să dureze mult. Drumul o să se schimbe imediat.
Chloé se răsuci spre oglinda din dreapta ei și se înfioră. Un animal solzos, în picioare lângă un stâlp de telegraf, se uita la ei.
— Uite, Colin… Ce-i asta?…
Colin privi.
— Nu știu, spuse el. Nu... pare... să fie rău...
— E unul dintre oamenii care lucrează la întreținerea liniilor, zise Nicolas peste umăr. Au hainele astea ca să nu le intre până la os noroiul.
— Era… era foarte urât…, șopti Chloé.
Colin o sărută.
— Nu-ți fie teamă, draga mea Chloé, era doar un om…
Sub roți, solul se simțea ceva mai tare. O lumină ștearsă colora orizontul.
— Privește, spuse Colin. Soarele…
Nicolas dădu din cap în semn că nu.
— Sunt minele de cupru, spuse el. O să trecem pe-acolo.
Șoricelul de lângă Nicolas ciuli urechea.
— Da, zise Nicolas. O să fie cald.
Drumul făcu mai multe cotituri. Acum din noroi începeau să iasă vapori. Mașina era învăluită în aburi albi cu miros puternic de cupru. Apoi, noroiul se întări complet și șoseaua apăru la suprafață, crăpată și plină de praf. Departe, în fața lor, aerul unduia ca deasupra unui cuptor uriaș.
— Nu-mi place asta, spuse Chloé. Nu putem s-o luăm prin altă parte?

— Nu e decât drumul ăsta, spuse Colin. Vrei cartea lui Gouffé?… Am luat-o…

Nu luaseră cu ei bagaje, aveau de gând să-și cumpere ce le trebuia pe drum.

— Coborâm geamurile colorate? o întrebă Colin.

— Da, zise Chloé. Acum lumina e mai puțin rea.

Brusc, drumul coti din nou și se treziră în mijlocul minelor de cupru. Erau pe ambele părți, cu câțiva metri mai jos de nivelul șoselei. Imense suprafețe aride de cupru verzui se întindeau la infinit. Sute de oameni, în combinezoane ermetice, se agitau în jurul focurilor. Alții rânduiau în piramide regulate combustibilul care era adus necontenit de vagonete electrice. Sub efectul căldurii, cuprul se topea și curgea în pâraie roșii cu margini de zgură spongioasă și tare ca piatra. Din loc în loc, era colectat în rezervoare mari în care era pompat de mașinării și transvazat în conducte ovale.

— Ce muncă oribilă!…, zise Chloé.

— E destul de bine plătită, zise Nicolas.

Câțiva oameni se opriseră ca să privească după mașina care trecea. Nu se citea în ochii lor decât o milă puțin batjocoritoare. Erau voinici și puternici, păreau a nu fi impresionați de nimic.

— Nu le place de noi, spuse Chloé. Să plecăm de-aici.

— Muncesc…, zise Colin.

— Ăsta nu-i un motiv, spuse Chloé.

Nicolas acceleră puțin. Mașina rula în viteză pe șoseaua crăpată, în larma mașinăriilor și a cuprului topit.

— O să ajungem imediat la șoseaua obișnuită, spuse Nicolas.

XXV

— De ce oamenii ăștia sunt atât de dispreţuitori? întrebă Chloé. Nu-i chiar așa de bine să muncești…

— Li s-a spus că e bine, răspunse Colin. În general, oamenilor li se pare că e bine. De fapt, nimeni nu crede asta cu adevărat. O fac din obișnuință și ca să nu se mai gândească.

— Oricum, e stupid să faci o muncă pe care ar putea să o facă mașinile.

— Mașinile trebuie construite, spuse Colin. Cine să facă asta?

— Oh! Sigur că da, spuse Chloé. Ca să obţii un ou îţi trebuie o găină, dar dacă ai găina, poţi să ai o mulţime de ouă. Așadar, e mai bine să începi cu găina.

— Ar trebui să aflăm de ce nu fac mașini. Probabil că n-au destul timp. Oamenii își pierd vremea trăind și nu mai au prea mult timp să muncească.

— Nu e mai degrabă invers? întrebă Chloé.

— Nu, zise Colin. Dacă ar avea timp să construiască mașini, pe urmă n-ar mai trebui să facă nimic. Ce vreau să spun e că ei muncesc ca să

trăiască, în loc să muncească pentru a construi mașini care să le permită să trăiască fără a munci.

— E complicat, i se păru lui Chloé.

— Nu, zise Colin. E foarte simplu. Ar trebui ca asta, evident, să se întâmple progresiv. Dar oamenii își pierd timpul făcând lucruri care se uzează…

— Dar nu crezi că le-ar plăcea mai mult să stea acasă și să-și sărute soțiile și să meargă la piscină și la distracții?

— Nu, zise Colin. Pentru că nu se gândesc la asta.

— Bine, dar e vina lor dacă cred că e bine să muncești?

— Nu, zise Colin, nu-i vina lor. Dar li s-a tot spus: „Munca e sfântă, e bine, e frumos să muncești, e lucrul cel mai important și doar cei care muncesc sunt îndreptățiți să aibă totul”. Doar că sunt obligați să muncească tot timpul, și atunci nu se pot bucura de munca lor.

— Înseamnă că sunt proști? întrebă Chloé.

— Da, sunt proști, spuse Colin. De asta și sunt de acord cu cei care îi conving că munca e tot ce poate fi mai bun. Asta-i scutește să gândească și să încerce să progreseze ca să nu mai muncească.

— Hai să nu mai vorbim despre asta. Subiectele astea sunt epuizante. Spune-mi dacă-ți place părul meu…

— Ți-am mai spus…

O luă pe genunchi. Se simțea iarăși pe de-a-ntregul fericit.

— Ți-am mai spus că te iubesc cu grămada și pe bucățele.

— Atunci vezi unde sunt bucățelele, zise Chloé, lăsându-se în brațele lui Colin, dezmierdătoare ca o șerpoaică.

XXVI

— Scuzați-mă, domnule. Domnul dorește să coborâm aici?

Mașina se oprise în fața unui hotel de la marginea șoselei. Era șoseaua cea bună, netedă, cu reflexe schimbătoare fotogenice, cu copaci perfect cilindrici de ambele părți, cu iarbă verde, cu soare, cu vaci pe câmp, cu bariere măcinate de cari, cu garduri vii înflorite, cu meri plini de mere și frunze uscate strânse-n grămăjoare, cu zăpadă din loc în loc, ca să nu pară monoton peisajul, cu palmieri, mimoze și pini nordici în grădina hotelului și un băiat roșcat și ciufulit care mâna două oi și un câine beat. De o parte a șoselei bătea vântul; de cealaltă, nu. Mergeai pe care parte aveai chef. Doar un copac din doi avea umbră, iar broaște se găseau doar într-unul dintre șanțuri.

— Să coborâm aici, zise Colin. N-o să ajungem azi în Sud.

Nicolas deschise portiera și coborî. Purta un frumos costum de șofer din piele de porc și o șapcă elegantă asortată. Făcu doi pași înapoi și se uită la mașină. Colin și Chloé coborâră și ei.

— Vehiculul nostru e cam murdar, spuse Nicolas. De la noroiul ăla prin care am trecut.

— Nu face nimic, zise Chloé, o să-l dăm la spălat la hotel…

— Intră și vezi dacă au locuri, zise Colin, și ceva să ne nutriționăm.

— Foarte bine, domnule, spuse Nicolas, ducând mâna la șapcă, mai exasperant decât oricând.

Împinse bariera de stejar lustruit al cărei mâner, îmbrăcat în catifea, îi dădu fiori pe șira spinării. Pietrișul trosni sub pașii lui și urcă cele două trepte. Ușa de sticlă se deschise când o împinse și Nicolas dispăru în interiorul clădirii.

Jaluzelele erau trase și nu se auzea nici un zgomot. Soarele cocea încetișor merele căzute și făcea să crească din ele meri mici, verzi și cruzi, care înfloreau imediat și rodeau mere și mai mici. La a treia generație, nu se mai vedea decât un fel de mușchi verde și roz, în care merișoare minuscule se rostogoleau ca niște bile.

Câteva insecte bâzâiau în soare, ocupându-se cu niște chestii greu de definit, unele dintre ele constând într-o rotire rapidă pe loc. Pe partea cu vânt a șoselei, gramineele se îndoiau în surdină, frunze zburătăceau cu un foșnet ușor. Câteva insecte cu elitre încercau să zboare contra curentului, făcând să se audă un clipocit mărunt care se auzea ca zbaturile unui vas înaintând spre marile lacuri.

Colin și Chloé, unul lângă altul, se lăsau scăldați de razele soarelui în tăcere și inimile le băteau, amândouă, pe un ritm de *boogie*.

Ușa de sticlă scârțâi încet. Nicolas apăru din nou. Avea șapca pe-o ureche, iar hainele, în dezordine.

— Te-au dat pe ușă afară? întrebă Colin.

— Nu, domnule, zise Nicolas. Domnul și doamna pot primi o cameră, iar mașina poate fi curățată.

— Ce-ai pățit? întrebă Chloé.

— Mmm!…, făcu Nicolas. Patronul nu e aici. Am vorbit cu fiica lui.

— Aranjează-te, zise Colin. Nu ești cum trebuie.

— Îl rog pe domnul să mă scuze, spuse Nicolas, dar m-am gândit că pentru două camere nu e prea mult un mic sacrificiu…

— Du-te și îmbracă-te-n civil, spuse Colin, și începe iar să vorbești ca oamenii. Mă enervezi groaznic!…

Chloé se opri să se joace cu o grămăjoară de zăpadă.

Fulgii, mari și răcoroși, rămâneau albi și nu se topeau.

— Uite ce frumoasă e! îi spuse ea lui Colin.

Sub zăpadă erau ciuboțica-cucului, albăstrele și maci.

— Da, zise Colin. Dar n-ar trebui s-o atingi. O să-ți fie frig.

— Oh! nu! zise Chloé și începu să tușească, făcând un zgomot ca de mătase sfâșiată.

— Chloé, draga mea, zise Colin, luând-o în brațe, nu mai tuși așa, îmi face rău!

Chloé lăsă din mână zăpada care căzu lent ca o grămăjoară de puf și începu iar să strălucească în soare.

— Nu-mi place zăpada asta, șopti Nicolas.

Dar își luă seama pe loc.

— Îl rog pe domnul să binevoiască să mă ierte pentru limbajul prea liber.

Colin își scoase un pantof și-l aruncă în capul lui Nicolas, care se aplecă să-și curețe o mică pată de pe pantaloni și se ridică auzind zgomotul de sticlă spartă.

— Oh! Domnule…, zise Nicolas dojenitor, este fereastra de la camera domnului!…

— Ei, cu-atât mai rău! spuse Colin. O să ne aerisească… și asta o să te învețe minte să mai vorbești ca un idiot…

Se îndreptă sărind într-un picior, ajutat de Chloé, spre ușa hotelului. Geamul spart începea să crească la loc. O peliculă subțire se forma pe marginile ramei geamului, opalescentă și irizată de scânteieri incerte, în culori palide și schimbătoare.

XXVII

— Ai dormit bine? întrebă Colin.

— Destul de bine; dar tu? răspunse Nicolas, în civil de data asta.

Chloé căscă și luă urciorul cu sirop de capere.

— Geamul ăsta m-a împiedicat să dorm, zise ea.

— Nu e închis? întrebă Nicolas.

— Nu se închide bine, zise Chloé. Fontanela e încă destul de deschisă ca să facă un curent groaznic. De dimineață, aveam pieptul plin de zăpada aceea…

— E foarte supărător, zise Nicolas. O să le zic eu vreo două la recepție. De fapt, plecăm la drum acum de dimineață?

— După-amiază, zise Colin.

— Va trebui să-mi pun hainele de șofer, spuse Nicolas.

— Ah, Nicolas!… zise Colin. Dacă mai continui… o să…

— Bine, zise Nicolas, dar nu acum.

Bău cana de sirop de capere și-și termină tartinele.

— Mă duc să fac un tur pe la bucătărie, anunță el ridicându-se și îndreptându-și nodul de la cravată cu ajutorul unui alezor de buzunar.

Ieși din cameră și zgomotul pașilor lui se auzi din ce în ce mai stins, în direcția, probabilă, a bucătăriei.

— Ce vrei să facem, iubita mea Chloé? întrebă Colin.

— Să ne sărutăm, zise Chloé.

— Sigur că da!… răspunse Colin. Și după aceea?

— După aceea, zise Chloé, asta nu pot s-o spun cu voce tare.

— Bine, zise Colin, și după aceea?

— După aceea, zise Chloé, o să se facă ora prânzului. Ia-mă în brațe. Mi-e frig. Zăpada asta…

Soarele intra în valuri aurii în odaie.

— Nu e frig în cameră, zise Colin.

— Nu, zise Chloé, lipindu-se de el, dar mi-e frig. După aceea, o să-i scriu Alisei…

XXVIII

De la capătul străzii, mulțimea se înghesuia ca să ajungă până la sala în care Jean-Sol Partre își ținea conferința.

Oamenii foloseau fel de fel de trucuri ca să păcălească vigilența cordonului sanitar însărcinat cu verificarea invitațiilor, fiindcă fuseseră puse în circulație zeci de mii de invitații false.

Unii veneau în dricuri și jandarmii înfigeau în cosciug o țeapă lungă de oțel, țintuindu-i pe veci de lemnul de stejar, ceea ce însemna că nu mai trebuiau scoși de acolo pentru înmormântare și nu li se făcea nici o nedreptate, poate doar eventualilor morți adevărați cărora le șifonau lințoliul. Alții se gândiseră să fie parașutați dintr-un avion special (și pe Le Bourget se încăiera lumea să se urce în avion). O echipă de pompieri îi lua în vizor și, cu furtunurile de incendiu, le devia direcția spre scenă, unde nefericiții se înecau. Alții, în sfârșit, încercau să ajungă prin canalizare. Erau respinși cu lovituri violente de bocanci cu ținte date peste degete când se agățau de marginile gurilor de canal ca să se ridice în mâini și să iasă, și, după ce cădeau, restul era grija șobolanilor. Dar nimic nu-i descuraja pe

împătimiți. Trebuie totuși mărturisit că nu erau aceiași cei care se înecau și cei care perseverau în strădaniile lor, iar larma mulțimii urca spre zenit, răsfrângându-se de nori cu un zgomot cavernos.

Doar cei puri, cei la curent, cei apropiați aveau invitații adevărate, foarte ușor de deosebit de cele false, și, din acest motiv, treceau nestânjeniți pe o alee îngustă deschisă la nivelul caselor și păzită la fiecare jumătate de metru de un agent secret deghizat în servofrână. Erau totuși enorm de mulți oameni, și sala, deja plină, continua să înghită, din secundă în minut, alți nou-veniți.

Chick venise acolo încă din ajun. Îl costase ochii din cap un aranjament cu portarul pentru a-l înlocui și, ca să facă posibilă substituirea, îi rupsese piciorul stâng sus-numitului portar cu un levier de rezervă. Nu se uita la dublezoni când venea vorba de Partre. Alise și Isis așteptau împreună cu el sosirea conferențiarului. Își petrecuseră noaptea acolo, foarte dornice să nu rateze evenimentul. Chick, în uniforma lui de portar, de un verde închis, era seducător până peste poate. Nu prea mai dădea pe la slujbă de când intrase în posesia celor douăzeci și cinci de mii de dublezoni dăruiți de Colin.

Publicul care se înghesuia acolo prezenta înfățișări cu totul diferite. Unde te uitai, vedeai doar fețe șterse cu ochelari, păr ciufulit, chiștoace îngălbenite, râgâieli de nuga și, la femei, codițe firave rulate în jurul țestei și canadiene îmbrăcate direct pe piele, cu evadări în formă de felii de sâni pe fundal umbrit.

În marea sală de la parter, cu plafon semitransparent, decorat pe jumătate cu fresce gravate cu apă tare și numai bune să deștepte, în mintea celor din public, îndoieli asupra rostului unei existențe populate cu forme feminine atât de descurajante, lumea se înghesuia și mai tare, iar cei sosiți cu întârziere nu mai aveau încotro decât să stea în fundul sălii într-un picior, de celălalt folosindu-se ca să îndepărteze vecinii prea apropiați. O lojă specială, în care tronau ducesa de Bovouard și suita ei, atrăgea privirile unei mulțimi aproape să leșine și sfida, prin luxul ei de bună calitate, caracterul provizoriu al dispozițiilor personale ale unui șir de filozofi urcați pe scaune pliante.

Ora conferinței se apropia și mulțimea începea să devină febrilă. În fundul sălii începea să se pună la cale un scandal, câțiva studenți încercau să semene îndoiala în mințile auditorilor, scandând tare pasaje trunchiate în mod dilatoriu din cartea *Jurământul de pe munte* a baronesei Orczy.

Dar Jean-Sol se apropia. Sunete ieșite dintr-o trompă de elefant se auziră din stradă, iar Chick se aplecă pe fereastra de la loja sa. În depărtare, silueta lui Jean-Sol apărea dintr-o litieră blindată sub care spatele elefantului, aspru și zbârcit, căpăta o înfățișare neobișnuită la lumina unui far roșu. La fiecare colț al litierei, un trăgător de elită, înarmat cu o secure, stătea pe poziție, gata să intervină la nevoie. Cu pași mari, elefantul își croia drum prin mulțime și tropăitul surd al celor patru stâlpi de carne călcând în picioare trupurile strivite se apropia inexorabil. În fața ușii, elefantul se lăsă în genunchi și trăgătorii de elită coborâră. Cu un salt grațios, Partre descinse în mijlocul lor și aceștia, deschizându-i calea cu lovituri de secure, înaintară spre tribună. Agenții închiseră ușile în urmă, iar Chick se năpusti pe un coridor ascuns, care ajungea în spatele tribunei, împingându-le din urmă pe Isis și Alise.

Fundalul tribunei era împodobit cu o draperie de catifea închistată pe care Chick o găurise în mai multe locuri ca să poată vedea. Se așezară pe perne și așteptară. La cel mult un metru de ei, Partre se pregătea să înceapă lectura conferinței. Din trupul lui elastic și ascetic emana o strălucire extraordinară, și publicul, captivat de farmecul redutabil care-i împodobea cele mai mici gesturi, aștepta cu nerăbdare semnalul de începere.

Nenumărate erau cazurile de leșin, din cauza exaltării intrauterine care punea stăpânire în special publicul feminin, și, de la locul lor, Alise, Isis și Chick auzeau limpede gâfâitul celor douăzeci și patru de spectatori care se furișaseră sub tribună și se dezbrăcau pe pipăite ca să ocupe mai puțin loc.

— Îți amintești? întrebă Alise privindu-l cu tandrețe pe Chick.

— Da, zise Chick. Acolo ne-am cunoscut…

Se aplecă spre Alise și-o sărută cu delicatețe.

— Erați acolo, dedesubt? întrebă Isis.

— Da, zise Alise. Era foarte plăcut.

— Cred și eu, zise Isis. Ce-i asta, Chick?

Chick începuse să deschidă o cutie mare și neagră lângă care se așezase.

— E un aparat de înregistrat, spuse el. L-am cumpărat pentru conferință.

— Oh! zise Isis. Bună idee!… Așa n-o să fie nevoie s-ascultăm!…

— Da, zise Chick. Și când ne întoarcem acasă o să-l putem asculta toată noaptea, dacă vrem, dar nu facem asta, ca să nu stricăm discurile. O să

le dau la copiat înainte și poate chiar o să mă duc la firma „Răcnetul Patronului” să-mi facă după ele un tiraj comercial.

— Cred că ai dat foarte mult pe el, spuse Isis.

— Oh! zise Chick. Nu contează!…

Alise suspină. Un suspin atât de ușor, încât nu-l auzi decât ea… și nici ea nu-l auzi prea bine.

— Gata!…, zise Chick. Începe. Mi-am pus microfonul lângă cele ale radiodifuziunii oficiale care stau pe masă, nimeni n-o să observe nimic.

Jean-Sol tocmai începuse conferința. În primele clipe nu se auzi decât țăcănitul obturatoarelor. Fotografii și reporterii din presă și cinematografie se dedau la fotografiat cu mare entuziasm. Dar unul dintre ei ajunse pe jos, răsturnat de reculul aparatului, și urmă o învălmășeală oribilă. Confrații săi, furioși, se năpustiră asupra lui și aruncară în el cu praf de magneziu. El dispăru într-un fulger orbitor, spre satisfacția generală, iar agenții îi arestară pe toți ceilalți.

— Minunat! strigă Chick. O să fiu singurul care o să am înregistrarea.

Publicul, care până atunci rămăsese cât de cât liniștit, începea să se enerveze și-și manifesta admirația față de Partre cu mare risipă de strigăte și aclamații de fiecare dată când spunea un cuvânt, ceea ce făcea destul de dificilă înțelegerea perfectă a textului.

— Nu încerca să înțelegi tot, spuse Chick. O să ascultăm înregistrarea în liniște.

— Mai ales că de aici nu se-aude nimic, zise Isis. Nu face zgomot mai mult decât un șoarece. Ai cumva vești de la Chloé?

— Am primit o scrisoare de la ea, spuse Alise.

— Au ajuns până la urmă?

— Da, au reușit să plece, dar n-o să mai stea mult acolo, fiindcă Chloé nu se simte prea bine, răspunse Alise.

— Și Nicolas? întrebă Isis.

— E bine. Chloé îmi spune că s-a purtat groaznic cu toate fiicele patronilor de hotel în care au stat.

— E un tip bine Nicolas. Mă întreb de ce s-a făcut bucătar.

— Da, zise Chick, e ciudat.

— De ce? zise Alise. Cred că-i mai bine decât să colecționezi Partre, adăugă ea, ciupindu-l de ureche pe Chick.

— Dar Chloé nu e grav bolnavă, nu? întrebă Isis.

— Nu-mi spune ce are, răspunse Alise. Are dureri în piept.

— E atât de frumoasă fata asta! spuse Isis. Nu-mi pot închipui că ar fi bolnavă.

— Oh! șopti Chick, ia uitați-vă!…

Se ridicase o parte din plafon și apăruseră un șir de capete. Niște admiratori temerari reușiseră să se fofileze până la partea acoperită cu sticlă a plafonului și să îndeplinească această operație delicată. Mai erau și alții care-i împingeau și primii se agățau cât puteau de tare de marginile deschizăturii.

— Au dreptate, zise Chick. Conferința e nemaipomenită!…

Partre se ridicase și prezenta publicului mostre de vomă împăiată. Cea mai reușită, măr crud și vin roșu, avu un succes fără limite. Cei din public începeau să nu se mai audă între ei, nici măcar în spatele draperiei unde se aflau Isis, Alise și Chick.

— În fine, zise Isis, când vin acasă?

— Mâine sau poimâine, răspunse Alise.

— A trecut atâta timp de când nu i-am văzut!…, spuse Isis.

— Da, spuse Alise, de la nunta lor…

— Ce nuntă frumoasă, mai zise Isis.

— Da, zise Alise. În seara aceea te-a condus Nicolas acasă…

Din fericire, tot plafonul căzu peste sală, scutind-o astfel pe Isis să mai dea detalii. Se ridică un nor de praf. Sub mormanele de moloz, forme alburii se agitau, se clătinau și se prăbușeau, asfixiate de norul greu care plana deasupra rămășițelor. Partre se oprise și râdea cu poftă plesnindu-se peste coapse, fericit să vadă atâția oameni angajați în această aventură. Înghiți o gură zdravănă de praf și începu să tușească nebunește.

Chick răsucea cu febrilitate tot felul de butoane la înregistrator. Stârni o flamă verde și masivă care fugi la nivelul podelei și dispăru printr-o crăpătură din parchet. Urmă încă una, apoi a treia și Chick întrerupse curentul tocmai când o scârboșenie de creatură, cu o mulțime de picioare, ieșea din motor.

— Ce să fac? zise el. S-a blocat. Din cauza prafului din microfon.

Infernul din sală era la culme. Partre, acum, bea direct din carafă și se pregătea să plece, fiindcă își citise ultima filă a conferinței. Chick se hotărî să facă pasul.

— Mă duc să-i propun să iasă pe-acolo, zise el. Luați-o înainte, vă ajung din urmă.

XXIX

Trecând pe culoar, Nicolas se opri. Hotărât lucru, acum sorii nu mai intrau ca lumea. Carourile de ceramică galbenă păreau întunecate și voalate de o ceață ușoară, iar razele, în loc să ricoșeze în stropi metalici, se striveau de podea, întinzându-se în băltoace subțiri și leneșe. Pereții, decolorați de soare, nu mai străluceau uniform, ca înainte.

Șoarecii nu păreau din cale-afară de derajanți de schimbare, în afară de cel cenușiu cu mustăți negre, al cărui aer profund necăjit te frapa din prima clipă. Nicolas își închipui că îi părea rău pentru întreruperea neașteptată a călătoriei și pentru relațiile pe care le ratase astfel.

— Ești trist? întrebă el.

Șoricelul făcu un gest de dezgust și arătă spre pereți.

— Da, zise Nicolas. Nu-i la fel. Înainte era mai bine. Nu știu ce este…

Șoricelul păru să se gândească o clipă, apoi dădu din cap și își deschise brațele cu un aer nedumerit.

— Nici eu, zise Nicolas, nici eu nu-nțeleg. Chiar dacă îi freci, tot așa rămân. Poate că atmosfera devine corozivă…

Se opri, gânditor, dând și el din cap, apoi își reluă drumul. Șoricelul își încrucișă brațele și începu să mestece cu un aer absent, dar scuipă brusc simțind gustul de chewing-gum pentru pisici. Negustorul le confundase.

În sufragerie, Chloé lua masa de prânz cu Colin.

— Hei, întrebă Nicolas. Te simți mai bine?

— Hopa, zise Colin, te-ai hotărât să vorbești ca oamenii?

— Păi nu sunt încălțat, explică Nicolas.

— E bine, zise Chloé.

Ochii îi străluceau, era îmbujorată la față și părea fericită că era din nou acasă.

— A mâncat jumătate din pateul cu pui, spuse Colin.

— Mă bucur, spuse Nicolas. Asta nu-i din Gouffé.

— Ce vrei să faci azi, Chloé? întrebă Colin.

— Chiar, spuse Nicolas, mâncăm devreme sau târziu?

— Mi-ar plăcea să ies cu voi doi, și cu Isis, și cu Chick, și cu Alise, și să mergem la patinoar, și prin magazine, și la o petrecere-surpriză, spuse Chloé, și să-mi cumperi un inel verde cu sistem.

— Bun, zise Nicolas, atunci mă duc repede să pregătesc ceva pentru mai târziu.

— Îmbracă-te în haine civile, Nicolas, zise Chloé, e mult mai puțin obositor pentru noi. Și așa o să și termini mai repede.

— Mă duc să scot bani din seiful cu dublezoni, anunță Colin, iar tu, Chloé, sună-i pe prietenii noștri. O să facem o ieșire a-ntâia.

— Îi sun, zise Chloé.

Se ridică și alergă la telefon. Ridică receptorul și imită țipătul cucuvelei, ca să semnalizeze astfel că voia să vorbească cu Chick.

Nicolas strânse masa apăsând pe o mică pârghie și vasele murdare o luară spre chiuvetă printr-un tub pneumatic mare, ascuns sub covor. Ieși din încăpere și ajunse pe culoar.

Șoricelul, ridicat pe lăbuțele dinapoi, râcâia cu mâinile unul dintre ochiurile întunecate. Unde reușise să răzuiască era din nou strălucitor.

— Ia uite! zise Nicolas. Ai reușit!!… Remarcabil!

Șoricelul se opri, răsuflând din greu, și-i arătă lui Nicolas mâinile jupuite și însângerate.

— Aoleu! zise Nicolas. Te-ai rănit!… Hai, lasă. La urma urmei, încă e destul soare aici. Hai să te pansez…

Îl puse în buzunarul de la piept și șoricelul își lăsă să-i atârne afară bietele lăbuțe chinuite, respirând greu și cu ochii pe jumătate închiși.

Colin învârtea foarte repede butoanele de la seiful cu dublezoni și fredona. Nu mai era stăpânit de neliniștea din ultimele zile și își simțea inima în formă de portocală. Seiful era din marmură albă cu intarsii cu fildeș, iar butoanele, din ametist negru-verde. Nivelul indica șaizeci de mii de dublezoni.

Capacul basculă cu un pocnet uns și zâmbetul lui Colin îi îngheță pe buze. Indicatorul de nivel, blocat dintr-o cauză necunoscută, se oprise, după două-trei oscilații, la treizeci și cinci de mii de dublezoni. Băgă mâna în seif și verifică rapid exactitatea ultimei cifre. Printr-un rapid calcul mental, constată că nu era deloc nevorosimilă. Din o sută de mii, douăzeci și cinci îi dăduse lui Chick ca să se însoare cu Alise, cincisprezece mii se duseseră pe mașină, cinci mii pe ceremonie… restul banilor o șterseseră după primii într-un mod foarte firesc. Asta-l mai liniști puțin.

— E normal, spuse el cu glas tare, și propria-i voce i se păru ciudat de alterată.

Luă cât îi trebuia, ezită, puse la loc, cu lehamite, jumătate din sumă și închise capacul. Butoanele se învârtiră repede cu un mic clinchetit limpede. Lovi ușor cadranul de nivel și verifică dacă arăta în mod corect suma dublezonilor dinăuntru.

Apoi se îndreptă de spate. Stătu așa câteva momente, mirându-se de enormitatea sumelor de care fusese nevoie ca să-i ofere Chloéi tot ce credea a fi demn de ea și zâmbi când îi veni în minte Chloé, cu părul ciufulit, dimineața, în pat, și la forma cearșafului pe trupul ei culcat și la culoarea ca de chihlimbar a pielii ei când dădea la o parte cearșaful și se abținu brusc să se mai gândească la seif, pentru că nu era momentul pentru așa ceva.

Chloé se îmbrăca.

— Spune-i lui Nicolas să facă sandvișuri, spuse ea, ca să plecăm imediat… Ne întâlnim cu ei acasă la Isis.

Colin o sărută pe umăr, profitând de-un moment în care îl găsi dezgolit, și se duse repede să-i spună lui Nicolas despre sandvișuri. Nicolas tocmai terminase să panseze șoricelul și-i făcea o mică pereche de cârje din bețișoare de bambus.

— Uite, zise el. Mergi cu astea și până diseară nici n-o să mai sângerezi.

— Ce-a pățit? întrebă Colin mângâind șoricelul pe cap.

— A vrut să curețe geamurile de pe culoar, spuse Nicolas. A reușit, dar și-a rănit lăbuțele.

— Nu-ți mai face griji cu asta. O să se facă la loc singure.

— Nu știu, spuse Nicolas. E ciudat. E ca și cum geamurile astea de-abia ar respira.

— O să se facă la loc, spuse Colin… cel puțin așa cred… n-au mai fost așa niciodată până acum?

— Nu, zise Nicolas.

Colin se opri un moment în fața ferestrei de la bucătărie.

— S-ar putea să fie vorba de obișnuita uzură. Am putea încerca să le schimbăm…

— O să te coste foarte scump, spuse Nicolas.

— Da, zise Colin. Mai bine mai așteptăm.

— Ce voiai? întrebă Nicolas.

— Nu mai face nimic de mâncare, spuse Colin. Doar sandvișuri… plecăm imediat.

— Bine. Atunci mă duc să mă îmbrac, spuse Nicolas.

Lăsă șoricelul jos și acesta se duse spre ușă, clătinându-se între cârjele mititele. Mustățile îi atârnau, lungi, de ambele părți.

XXX

Strada își schimbase cu totul înfățișarea de când plecaseră Colin și Chloé. Acum, frunzele copacilor erau mari și casele își ștergeau culoarea palidă, colorându-se într-un verde palid înainte de-a căpăta bejul domol al verii. Trotuarul devenea elastic și neted sub pași, iar aerul mirosea a zmeură.

Era încă rece, dar se ghicea vremea frumoasă în spatele ferestrelor cu geamuri albăstrui. Flori verzi și albastre creșteau de-a lungul trotuarelor și seva unduia în jurul tulpinilor lor subțiri cu un foșnet ușor și umed, ca o sărutare de melci.

Nicolas mergea înaintea perechii. Purta un costum sport din lână călduroasă, galben-muștar, și, pe dedesubt, purta un pulover pe gât cu un model înfățișând un somon *à la* Chambord, așa cum apărea la pagina 607 din *Cartea de bucate* a lui Gouffé. Pantofii de piele galbenă cu tălpi de crep abia dacă atingeau vegetația. Avea grijă să meargă pe cele două făgașe degajate pentru a lăsa să treacă mașinile.

Colin și Chloé veneau în urma lui, Chloé îl ținea pe Colin de mână și respira adânc miresmele din aer. Chloé era îmbrăcată cu o rochie de lână albă și o mantilă de leopard benzolat, ale cărui pete, atenuate în urma tratării, se măreau transformându-se în aureole și se întretăiau în ciudate interferențe. Părul ei numai bucle flutura liber și emana un dulce abur parfumat cu iasomie și garoafe.

Colin, cu ochii pe jumătate închiși, se călăuzea după parfum și buzele îi fremătau ușor de fiecare dată când inspira aerul. Fațadele caselor se relaxau puțin, renunțând la rectitudinea lor severă, și aspectul astfel dobândit al străzii îl deruta uneori pe Nicolas, care trebuia să se oprească din când în când pentru a citi plăcuțele emailate.

— Ce facem prima dată? întrebă Colin.

— Umblăm prin magazine, răspunse Chloé. Nu mai am nici o rochie.

— Nu vrei să mergi la Surorile Calotte, ca de obicei? zise Colin.

— Nu, zise Chloé, vreau să mergem prin magazine și să-mi cumpăr rochii de gata și lucruri.

— Lui Isis în mod sigur o să-i facă plăcere să te revadă, spuse Colin.

— De ce? întrebă Nicolas.

— Nu știu...

O luară pe Strada Sidney Bechet și ajunseră. Portăreasa, în fața intrării, se legăna într-un balansoar mecanic al cărui motor făcea un zgomot ca de petarde pe un ritm de polcă. Era o mașinărie veche.

Isis veni să-i întâmpine. Chick și Alise erau deja acolo. Isis purta o rochie roșie și-i zâmbi lui Nicolas. O îmbrățișă pe Chloé și toți se sărutară unul pe altul în următoarele clipe.

— Arăți bine, draga mea Chloé, spuse Isis. Auzisem că ești bolnavă. Acum sunt liniștită.

— Mă simt mai bine, spuse Chloé. Nicolas și Colin m-au îngrijit cum nu se poate mai bine.

— Ce mai fac verișoarele dumitale? întrebă Nicolas.

Isis roși până-n vârful urechilor.

— Mă întreabă de dumneata întruna, răspunse ea.

— Sunt niște fete fermecătoare, spuse Nicolas, întorcându-se ușor, dar dumneata ești mai tare.

— Da..., zise Isis.

— Cum a fost în călătorie? întrebă Chick.

— Bine, spuse Colin. Șoseaua a fost îngrozitoare la început, dar pe urmă s-a aranjat.

— În afară de zăpadă, spuse Chloé, a fost bine...

Își duse mâna la piept.

— Unde mergem? întrebă Alise.

— Pot să vă fac un rezumat al conferinței lui Partre, dacă vreți, spuse Chick.

— Ai cumpărat multe chestii de-ale lui după ce am plecat, nu? întrebă Colin.

— Oh!... Nu..., zise Chick.

— Și cu slujba? întrebă Colin.

— Oh!... Nici o problemă... zise Chick. Am un tip care mă înlocuiește când sunt obligat să plec.

— Și face asta pe gratis? întrebă Colin.

— Ei!... Aproape! zise Chick. Vreți să mergem chiar acum la patinoar?

— Nu, mergem prin magazine, spuse Chloé. Dar dacă băieții vor să se ducă la patinaj...

— E o idee, zise Colin.

— O să mă duc eu cu fetele prin magazine, spuse Nicolas. Trebuie să mai cumpăr câte ceva.

— E foarte bine așa, spuse Isis. Dar să mergem mai repede, ca să ne mai rămână timp să patinăm un pic după aceea.

XXXI

Colin și Chick patinau de-o oră și începea să se adune lume pe gheață. Aceleași fete, aceiași băieți, aceleași căzături și aceiași valeți-curățători cu răzuitoarea. Responsabilul cu muzica tocmai pusese la pick-up un cântec pe care, tot auzindu-l de câteva săptămâni, cei care veneau la patinoar îl învățaseră cu toții pe dinafară. Îl înlocui cu cealaltă față, lucru la care se așteptau toți, căci ajunseseră să-i știe țicnelile, dar discul se opri brusc și o voce cavernoasă se auzi în toate megafoanele, în afară de unul, disident, care continua să difuzeze muzică. Vocea îl ruga pe domnul Colin să binevoiască să vină la ghișeul de control, fiindcă era chemat la telefon.

— Ce-o fi? spuse Colin.

Se grăbi spre margine, urmat de Chick, și păși pe covorul de cauciuc. Trecu pe lângă bar și intră în cabina de control, unde se afla microfonul. Omul cu discurile tocmai curăța unul dintre ele cu o perie de iarba-câinelui, ca să înlăture asperitățile rezultate din uzură.

— Alo! zise Colin luând receptorul.

Ascultă.

Chick îi văzu expresia uluită a feței, care căpătă pe urmă, brusc, culoarea gheții.

— E ceva rău? întrebă el.

Colin îi făcu semn să tacă.

— Vin imediat, spuse el în receptor și-l puse la loc.

Pereții cabinei se strângeau îngustând spațiul și Colin ieși înainte să fie strivit, urmat la un pas de Chick. Începu să alerge pe patine. Picioarele i se răsuceau în toate părțile. Chemă un băiat de la cabine.

— Deschide-mi repede cabina 309.

— Și pe-a mea, 311..., zise Chick.

Băiatul veni după ei fără să se grăbească. Colin se întoarse, îl văzu la zece metri distanță și așteptă să ajungă în dreptul lui. Luându-și elan, îi trase cu sălbăticie o formidabilă lovitură de patină sub bărbie și capul băiatului, desprins de pe umeri, se izbi de unul dintre coșurile de aerisire ale instalației, în timp ce Colin lua repede cheia pe care cadavrul, cu un aer absent, încă o mai ținea în mână. Colin deschise o cabină și împinse corpul înăuntru, scuipă pe el și se năpusti spre 309. Chick închise ușa în urma lui.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă el când ajunse, cu respirația tăiată.

Colin își scosese deja patinele și își încălța pantofii.

— Chloé, zise Colin, Chloé e bolnavă.

— Rău?

— Nu știu, zise Colin. A leșinat.

Era gata și pleca deja.

— Unde te duci? strigă Chick.

— Acasă!..., strigă Colin și dispăru pe scara de beton sonor.

La celălalt capăt al patinoarului, oamenii din mașinărie ieșiră sufocați, fiindcă sistemul de aerisire nu mai funcționa, și căzură, epuizați, de jur împrejurul pistei.

Chick, stupefiat, cu o patină în mână, se uita spre locul pe unde dispăruse Colin.

Pe sub ușa cabinei 128, un pârâiaș de sânge spumos șerpuia lent și lichidul roșu începu să curgă pe gheață în picături mari și grele, din care ieșeau aburi.

XXXII

Alerga din toate puterile, și oamenii, în fața ochilor lui, se înclinau lent, căzând apoi ca niște popice, alungiți pe pavaj, cu un zgomot moale ca al unei foi mari de carton lăsate să cadă paralel cu solul.

Și Colin alerga, alerga, unghiul ascuțit al orizontului, strâns între case, se năpustea spre el. Sub pașii săi era noapte. O noapte de vată neagră, amorfă și anorganică, iar cerul era lipsit de culoare, un tavan, încă un unghi ascuțit pe lângă celelalte; alerga spre vârful piramidei, întrerupt la mijloc de zone de noapte mai puțin întunecată, dar mai erau încă trei străzi până la a lui.

Chloé se odihnea, foarte albă, în frumosul lor pat de nuntă. Avea ochii deschiși, dar respira greu. Alise era cu ea. Isis îl ajuta pe Nicolas care prepara, după Gouffé, o băutură întăritoare cu efect sigur, iar șoricelul spărgea în dinții lui ascuțiți semințe de iarbă din care avea să fie pregătit un decoct.

Dar Colin nu știa nimic din toate astea, alerga, îi era frică, de ce oare nu este destul să fim întotdeauna împreună, mai trebuie să-mi fie și frică,

poate e un accident, a călcat-o vreo mașină, o fi întinsă în pat, n-am să o pot vedea, n-or să-mi dea voie să intru, ei, ce credeți voi, o să-mi fie frică de Chloé a mea, o s-o văd în ciuda voastră, nu, Colin, nu intra. Poate e doar rănită, atunci n-o să pățească nimic, mâine o să mergem împreună la Pădure, la banca noastră, o țineam de mână, și părul ei lângă al meu, parfumul ei pe pernă. Îi iau mereu perna, iar o să ne batem seara din cauza asta, perna mea i se pare prea tare, rămâne prea rotundă sub capul ei, și când i-o iau, pe urmă, miroase ca părul ei. N-o să mai simt niciodată mireasma dulce a pletelor ei.

Trotuarul se ridică în fața lui. Îl trecu făcând un salt uriaș, era la primul etaj, urcă, deschise ușa și totul era calm și liniștit, nici urmă de oameni în negru, nici urmă de preot, liniștea covoarelor cu motive gri-albastre. Nicolas îi spuse: „Nu-i nimic rău”, și Chloé zâmbi, era fericită să-l revadă.

XXXIII

Mâna Chloéi, călduță și încrezătoare, era în mâna lui Colin. Îl privea, ochii ei limpezi, puțin uimiți, îl țineau în repaus. În josul platformei, în cameră, se îngrămădeau griji, îndârjindu-se să se sufoce unele pe altele. Chloé simțea o forță opacă înăuntrul ei, în cușca pieptului, o prezență ostilă, nu știa cum să se lupte cu ea, tușea din timp în timp, ca să clintească din loc dușmanul ascuns în adâncul trupului ei. I se părea că, dacă respira adânc, se preda de vie furiei întunecate a dușmanului, malignității lui perfide. Pieptul abia i se ridica, și atingerea cearșafurilor netede pe picioarele lungi și goale îi calma mișcările. Lângă ea, Colin, cu spatele puțin încovoiat, o privea. Se lăsa întunericul, se forma în straturi concentrice în jurul micului miez luminos al lămpii aprinse la căpătâiul patului, fixată pe perete, închisă cu o placă rotundă de cristal mat.

— Pune-mi niște muzică, iubitule, spuse Chloé. Pune-mi melodiile care-ți plac ție.

— O să te obosească, spuse Colin.

Parcă vorbea de foarte departe, arăta rău. Își simțea pieptul ocupat în întregime de inimă, își dădea seama de asta abia acum.

— Nu, te rog, zise Chloé.

Colin se ridică de pe pat, coborî mica scară de stejar și încărcă aparatul automat. Erau difuzoare în toate încăperile. Îl puse în funcțiune pe cel din dormitor.

— Ce ai pus? întrebă Chloé.

Zâmbea. Cunoștea foarte bine melodia.

— Îți amintești? zise Colin.

— Da...

— Nu te doare?

— Nu prea tare.

În locul în care fluviile se varsă în mare se formează o zonă dificil de trecut, cu mari vârtejuri înspumate unde dansează epavele. Între noaptea de afară și strălucirea lămpii, amintirile se revărsau din întuneric, se loveau de lumină și, când scufundate, când apărând la suprafață, își arătau pântecele albe și spinările argintii. Chloé se ridică puțin.

— Vino să stai lângă mine...

Colin se apropie de ea, se întinse de-a curmezișul patului și capul Chloéi i se cuibări în adâncitura brațului stâng. Dantela cămășii de noapte subțiri desena pe pielea ei aurie o rețea capricioasă, umflată ușor în locul în care începeau sânii. Mâna Chloéi se agăța de umărul lui Colin.

— Nu ești supărat?...

— De ce aș fi supărat?

— Că ai așa o soție prostuță...

Îi sărută scobitura umărului încrezător.

— Trage-ți un pic brațul, Chloé. Ai să răcești.

— Nu mi-e frig, zise Chloé. Ascultă discul.

Era ceva eterat în cântecul lui Johnny Hodges, ceva inexplicabil și perfect senzual. Senzualitatea în stare pură, desprinsă de trup.

Colțurile camerei se modificau și se rotunjeau sub efectul muzicii. Colin și Chloé stăteau acum în mijlocul unei sfere.

— Ce-a fost? întrebă Chloé.

— *The Mood to be Wooed,* răspunse Colin.

— Exact asta simțeam, spuse Chloé. Cum o să poată intra doctorul în camera noastră, acum că a căpătat forma asta?

XXXIV

Nicolas se duse să deschidă. În prag era un doctor.

— Sunt doctorul, zise el.

— Bine, zise Nicolas. Dacă vreți să binevoiți să mă urmați...

Îl conduse.

— Iată, explică el, când ajunseră la bucătărie. Gustați asta și spuneți-mi ce credeți.

Era, într-un receptacul silico-sodo-calcio-vitrificat, o băutură de-o culoare ciudată, bătând în movul lui Cassius și verdele de vezică, cu o ușoară nuanță spre albastrul de crom.

— Ce-i asta? întrebă doctorul.

— O băutură..., spuse Nicolas.

— Știu asta..., dar, zise doctorul, pentru ce e?

— E un tonifiant, zise Nicolas.

Doctorul duse paharul la nas, adulmecă, se aprinse, sorbi puțin și gustă, apoi bău și se apucă de burtă cu ambele mâini, lăsând să cadă trusa de doftoricit.

— Funcționează, nu? zise Nicolas.

— Brrr!… Da, zise doctorul. Poți să crăpi... Sunteți veterinar?

— Nu, zise Nicolas, bucătar. În sfârșit, funcționează, la urma urmei.

— Nu-i rău deloc, zise doctorul. Mă simt înveselit.

— Veniți să vedeți pacienta, spuse Nicolas. Acum sunteți dezinfectat.

Doctorul se porni, dar în direcția greșită. Părea a avea destul de puțin control asupra mișcărilor sale.

— Ei! zise Nicolas, ce ziceți!... Sunteți capabil să o consultați, nu?

— Păi, zise doctorul, aș dori să am și părerea unui confrate, așa că l-am rugat pe Mangemanche să vină...

— Bine, zise Nicolas. În cazul acesta, veniți pe-aici.

Deschise ușa care dădea spre scara de serviciu.

— Coborâți trei etaje și o luați la dreapta. Intrați și acolo este...

— Bine, zise doctorul...

Începu să coboare și se opri deodată.

— Dar unde mă aflu?

— Acolo..., zise Nicolas.

— Ah! Bine!... zise doctorul.

Nicolas închise ușa la loc. Venea și Colin.

— Ce-a fost? întrebă el.
— Un doctor. Părea idiot, așa că m-am descotorosit de el.
— Dar avem nevoie de un doctor, zise Colin.
— Sigur că da, zise Nicolas. Trebuie să sosească și Mangemanche.
— E mai bine că vine el, zise Colin.
Se auzi iar soneria.
— Stai aici, zise Colin, mă duc eu.
Pe culoar, șoricelul i se cățără pe picior, urcându-i-se apoi pe umărul drept. Se grăbi și-i deschise profesorului.
— Bună ziua! zise acesta.
Era îmbrăcat în negru și purta o cămașă de un galben țipător.
— Din punct de vedere fiziologic, declară el, negrul pe fond galben reprezintă contrastul maxim. Trebuie să mai spun că nu obosește ochiul și că astfel eviți să fii călcat de-o mașină pe stradă.
— Desigur, îl aprobă Colin.
Profesorul Mangemanche putea să aibă vreo patruzeci de ani. Era capabil să-i suporte. Dar nici unul mai mult. Avea fața spână, cu o barbă mică și ascuțită, ochelari inexpresivi.
— Veniți cu mine? propuse Colin.
— Nu știu, zise profesorul, am o ezitare...
Se decise, totuși.
— Cine e bolnav?
— Chloé, zise Colin.
— Ah! zise profesorul, numele îmi amintește-o melodie...
— Da, zise Colin, chiar aceea e.
— Bine, zise Mangemanche, hai să mergem. Ar fi trebuit să-mi spui asta mai devreme. Ce are?
— Nu știu, zise Colin.
— Nici eu, mărturisi profesorul; acum pot să-ți spun asta.
— Dar o să știți în scurt timp? întrebă Colin neliniștit.
— Se poate, spuse profesorul Mangemanche, cu un aer de îndoială. Tot ar trebui să o consult...
— Dar veniți odată..., spuse Colin.
— Sigur..., zise profesorul.
Colin îl conduse până la ușa camerei și își aminti brusc de ceva.
— Intrați cu atenție, spuse el, e rotundă.
— Da, sunt obișnuit, zise Mangemanche, e însărcinată?

— Nu, nu, zise Colin..., sunteți idiot... camera e rotundă.

— Rotundă, rotundă? întrebă profesorul. Înseamnă că ați pus un disc de Ellington?

— Da, zise Colin.

— Am și eu câteva acasă, spuse Mangemanche. Știți *Slap Happy?*

— Îmi place mai mult..., începu Colin, dar își aminti de Chloé care aștepta, și îl împinse pe profesor în cameră.

— Bună ziua, zise Mangemanche.

Urcă scara.

— Bună ziua, răspunse Chloé. Cum o duceți?

— Doamne, răspunse profesorul, ficatul îmi mai face probleme câteodată. Știți cum e?

— Nu, zise Chloé.

— Bineînțeles, răspunse profesorul, e evident că nu suferiți de nimic la ficat.

Se apropie de Chloé și-i luă mâna.

— Cam caldă, hm?

— Nu-mi dau seama.

— Da, zise profesorul, dar nu faceți bine.

Se așeză pe pat.

— O să vă fac o auscultație, dacă nu vă deranjează.

— Vă rog, zise Chloé.

Profesorul scoase din trusă un stetoscop cu amplificator și aplică pe spatele Chloéi capsula.

— Numărați, zise el.

Chloé numără.

— Nu e bine, spuse doctorul, după douăzeci și șase vine douăzeci și șapte.

— Da, zise Chloé, îmi pare rău.

— E suficient, de altfel, zise doctorul. Tușiți?

— Da, zise Chloé, și tuși.

— Ce are, domnule doctor? întrebă Colin, e ceva grav?

— Mmm!..., spuse profesorul, are ceva la plămânul drept. Dar nu știu ce poate fi exact...

— Și ce facem? întrebă Colin.

— Ar trebui să vină la mine pentru o consultație mai perfecționată, spuse profesorul.

— N-aș vrea să se dea jos din pat, domnule doctor, spuse Colin. Dacă leșină din nou, ca azi după-amiază?

— Nu, zise profesorul, nu-i ceva grav. O să vă dau o rețetă, dar va trebui să respectați ce scrie acolo.

— Sigur că da, domnule doctor, zise Chloé.

Își duse mâna la gură și începu să tușească.

— Nu tușiți, zise Mangemanche.

— Nu tuși, draga mea, zise Colin.

— Nu pot să mă abțin, zise Chloé, cu o voce întreruptă de tuse.

— I se aude o muzică foarte ciudată în plămân, spuse profesorul.

Părea cam supărat.

— E normal, domnule doctor? întrebă Colin.

— Până la un punct..., răspunse profesorul.

Se trase de bărbuță, care reveni la locul ei cu un pocnet sec.

— Când să venim la consultație, domnule doctor? întrebă Colin.

— Peste trei zile, răspunse profesorul. Trebuie să-mi pun din nou aparatele în stare de funcționare.

— De obicei nu le folosiți? întrebă Chloé la rândul ei.

— Nu, zise profesorul. Prefer să construiesc aeromodele, dar sunt solicitat încontinuu, așa că lucrez la unul de un an de zile și n-am timp să-l termin. E exasperant, la urma urmei!...

— Fără îndoială, zise Colin.

— Sunt niște rechini, zise profesorul. Îmi place să mă compar cu un biet naufragiat pe care acești monștri vorace îl pândesc să ațipească pentru a-i răsturna bărcuța șubredă.

— Frumoasă imagine, zise Chloé, și râse ușor ca să înceapă din nou să tușească.

— Fii atentă, copila mea, spuse profesorul, punându-i mâna pe umăr. E o imagine complet stupidă, dat fiind că, potrivit *Geniului civil* din 15 octombrie 1944, contrar părerii larg răspândite, doar trei sau patru din cele treizeci și cinci de specii de rechini cunoscute sunt mâncători de oameni! Mai mult, rechinii atacă mai puțin oamenii decât sunt ei atacați de semenii noștri...

— Cât de bine vorbiți, domnule doctor, zise Chloé cu un ton admirativ.

Îi plăcea mult doctorul acesta.

— Scrie în *Geniul civil*, zise doctorul. Nu eu spun. Și cu asta am să plec.

O sărută apăsat pe Chloé pe obrazul drept și o bătu încetișor pe umăr, apoi coborî mica scară a platformei. Își încurcă piciorul drept în stângul și pe cel stâng în ultima bară și căzu.

— Instalația asta e deosebită, îi atrase el atenția lui Colin, frecându-și spatele cu putere.

— Scuzați-mă, zise Colin.

— Și apoi, adăugă profesorul, camera asta sferică are ceva deprimant. Încercați să puneți *Slap Happy*, asta probabil că o va face să-și recapete vechea formă sau, dacă nu, dați-o la rindea.

— Așa o să fac, zise Colin. Aveți chef de un mic aperitiv?

— Sigur, zise profesorul. La revedere, copila mea, strigă el către Chloé înainte de a ieși din încăpere.

Chloé încă mai râdea. De jos, se vedea așezată în uriașul pat înălțat ca pe o estradă de lux, iluminată dintr-o parte de lampa electrică. Razele de lumină i se strecurau prin păr, în culoarea soarelui prin firele de iarbă abia răsărite, iar lumina ce-i atinsese pielea se așternea aurie pe lucruri.

— Ai o soție frumoasă, îi spuse profesorul lui Colin în anticameră.

— Da, zise Colin.

Și izbucni dintr-o dată în plâns, fiindcă știa că pe Chloé o durea în piept.

— Haide, zise profesorul, mă pui într-o situație stânjenitoare... Va trebui să te consolez... Uită-te aici...

Căută într-un buzunar interior de la haină și scoase din el un carnețel legat în piele roșie.

— Uită-te la a mea.

— A dumneavoastră? întrebă Colin care se străduia să se liniștească.

— Soția mea, explică profesorul.

Și Colin deschise cu un gest mecanic carnetul și îl bufni râsul.

— Gata, zise profesorul. Metoda e fără greș. Toți se prăpădesc de râs. Dar, în fine..., ce e atât de caraghios la ea?

— Nu... nu știu, bolborosi Colin, și căzu pe jos, pradă unei crize acute de râs nebunesc.

Profesorul își luă carnețelul înapoi.

— Sunteți cu toții la fel, zise el, credeți că femeile trebuie să fie frumoase... Ei, și aperitivul?

XXXV

Colin, urmat de Chick, împinse ușa negustorului de leacuri. Ușa făcu „Ding!...” și ochiul de geam i se prăbuși peste un sistem complicat de fiole și aparate de laborator.

Alertat de zgomot, negustorul apăru în prăvălie. Era înalt, bătrân și uscat, iar țeasta îi era împodobită cu o coamă albă zbârlită.

Se năpusti spre tejghea, luă telefonul și formă un număr cu rapiditatea rezultată dintr-o lungă obișnuință.

— Alo! zise el.

Vocea lui avea sunetul unei sirene de avertizare în ceață, iar podeaua, sub picioarele lui lungi, negre și plate, se înclina cu regularitate înainte și-napoi, în timp ce fâșii de negură se abăteau asupra tejghelei.

— Alo! Firma Gershwin? Ați putea să-mi înlocuiți un geam la ușa de la intrare?!! Într-un sfert de oră?... Veniți mai repede, se poate să intre alt client... Bine...

Puse jos receptorul care intră cu greu la loc în furcă.

— Domnilor, cu ce vă pot ajuta?

— Să executați rețeta aceasta..., propuse Colin.

Farmacistul luă hârtia, o plie făcând din ea o bandă lungă și îngustă și-o vârî într-o mică ghilotină de birou.

— Gata, zise el apăsând un buton roșu.

Cuțitul ghilotinei căzu și rețeta se destinse și se prăbuși.

— Treceți în seara asta pe la ora șase, leacurile vor fi gata.

— Dar știți, zise Colin, ne grăbim foarte tare...

— Am vrea, adăugă Chick, să ni le dați imediat.

— Bine, răspunse negustorul, atunci o vă rog să așteptați. Mă duc să pregătesc ce trebuie.

Colin și Chick se așezară pe o banchetă din catifea purpurie, chiar în fața tejghelei, și așteptară. Negustorul se lăsă în jos în spatele tejghelei și ieși din încăpere pe o ușă secretă, târându-se fără să facă zgomot. Frecarea trupului său înalt și slăbănog pe parchet se atenuă din ce în ce mai mult, apoi se topi în aer.

Cei doi priveau pereții. Pe lungi etajere de cupru patinat se înșirau borcane conținând substanțe simple și remedii locale suverane. O fluorescență compactă emana din ultimul borcan din fiecare șir. Într-un recipient conic de sticlă groasă și corodată, niște mormoloci umflați se roteau în spirală descendentă și atingeau fundul recipientului, apoi țâșneau ca niște săgeți spre suprafață, vertical, și își reluau rotirea excentrică, lăsând în urma lor o dâră alburie de apă îngroșată. Alături, pe fundul unui acvariu de câțiva metri lungime, negustorul așezase un banc de încercare pentru broaște cu țevi pentru reglarea presiunii și, ici și colo, zăceau câteva broaște inutilizabile ale căror patru inimi încă mai băteau slab.

În spatele lui Chick și-al lui Colin, se întindea o vastă frescă reprezentându-l pe negustorul de leacuri în timp ce se desfrâna cu maică-sa, în costumul lui Cesare Borgia la curse. Se vedeau pe mese o mulțime de mașinării de confecționat pilule și unele funcționau, deși cu încetinitorul.

Pilulele care ieșeau dintr-un sistem tubular de sticlă albastră erau adunate în niște mâini de ceară care le puneau în cornete de hârtie gofrată.

Colin se ridică în picioare ca să se uite mai bine la mașinăria cea mai apropiată și ridică învelișul metalic ruginit care o proteja. În interior, un animal hibrid, jumătate din carne, jumătate din metal, se străduia până la epuizare să înghită materia primă și s-o expulzeze sub formă de cocoloașe uniforme.

— Vino să vezi asta, Chick, zise Colin.

— Ce? întrebă Chick.

— E foarte ciudat!..., zise Colin.

Chick se uită. Animalul avea un maxilar alungit care se deplasa în mișcări laterale rapide. Sub pielea lui transparentă se distingeau coaste tubulare din oțel subțire și un tub digestiv care se agita cu mișcări lente.

— E un iepure modificat, zise Chick.

— Crezi?

— E un procedeu obișnuit, spuse Chick. Păstrezi funcția care te interesează. În cazul acesta, au fost păstrate mișcările tubului digestiv, fără partea chimică a digestiei. E mult mai simplu decât să fabrici pilule cu un aparat normal.

— Și ce mănâncă? întrebă Colin.

— Morcovi cromați, răspunse Chick. Se fabricau la uzina în care lucram după ce ieșeam de la birou. Și apoi li se dă materia primă din care se fac pilulele...

— E o invenție minunată, zise Colin, și face pilule foarte frumoase.

— Da, zise Chick. Foarte rotunde.

— Ia zi-mi..., spuse Colin ducându-se să se așeze la locul lui.

— Ce? întrebă Chick.

— Cât ți-a mai rămas din cei douăzeci și cinci de mii de dublezoni pe care ți i-am dat înainte să plecăm în călătorie?

— Îmmm!..., făcu Chick.

— Ar fi timpul să te decizi să o iei de soție pe Alise. E-atât de insultător pentru ea să continui ca până acum!!!

— Da..., răspunse Chick.

— În sfârșit, mai ai măcar douăzeci de mii de dublezoni, nu-i așa? Totuși... Ar fi de ajuns ca să te căsătorești...

— Doar că...., zise Chick.

Se opri, fiindcă nu-i venea deloc să continue.

— Doar că...? insistă Colin. Nu ești singurul care are probleme cu banii.

— Știu bine asta, zise Chick.

— Și atunci? zise Colin.

— Păi, spuse Chick, mi-au mai rămas doar trei mii două sute de dublezoni...

Colin se simțea foarte obosit. Lucruri ascuțite și terne i se roteau în cap, cu o rumoare vagă ca de maree. Trupul îi deveni rigid pe banchetă.

— Nu poate fi adevărat..., spuse el.

Era rupt de oboseală, obosit de parcă l-ar fi obligat cineva să alerge, mânându-l cu cravașa, într-o nesfârșită cursă cu obstacole.

— Nu-i adevărat..., repetă el... faci glume cu mine...

— Nu... zise Chick.

Chick stătea în picioare. Răzuia, cu vârful degetului, colțul mesei de lângă el. Pilulele se rostogoleau în tuburile de sticlă cu un zgomot mărunt de bile, iar hârtia mototolită de mâinile de ceară crea o atmosferă de restaurant magdalenian.

— Dar ce-ai făcut cu banii? întrebă Colin.

— Mi-am cumpărat Partre, spuse Chick.

Se scotoci în buzunar.

— Ia uite. Ieri am găsit-o. Nu e minunată?

Era *Eructarea florilor,* legată în marochin perlat cu facsimiluri din Kierkegaard.

Colin luă cartea și se uită la ea; nu vedea însă paginile. Vedea ochii Alisei, la nunta lui, și privirea uimită și tristă cu care se uita la rochia lui Chloé. Dar Chick nu putea să priceapă. Privirile lui Chick nu se ridicau niciodată atât de sus.

— Ce-ai vrea să-ți spun..., șopti Colin. Deci ai cheltuit toți banii?...

— Săptămâna trecută am reușit să obțin două manuscrise ale lui, spuse Chick și glasul îi vibra de o surescitare cu greu reprimată. Și-am mai înregistrat și șapte conferințe...

— Da... zise Colin.

— De ce mă-ntrebi asta? spuse Chick. Lui Alise nu-i pasă dacă ne căsătorim sau nu. E fericită așa cum suntem acum. O iubesc mult, știi, și la urma urmei și ei îi place enorm Partre!

Una dintre mașinării părea să se deregleze. Pilulele se revărsau în cascadă și, când cădeau în cornetele de hârtie, ieșeau din ele fulgere violete.

— Ce se petrece? spuse Colin. O fi periculos?

— Nu cred, spuse Chick. Oricum, să nu stăm chiar lângă ea.

Auziră, în depărtare, cum se închidea o ușă, și negustorul de leacuri apăru brusc în spatele tejghelei.

— V-am lăsat să așteptați, spuse el.

— N-are importanță, îl liniști Colin.

— Ba da..., zise negustorul. Am făcut asta dinadins. Chestiune de *standing*.

— Una dintre mașinăriile dumneavoastră cred că s-a dereglat, zise Colin arătându-i-o.

— Ah!..., zise negustorul de leacuri.

Se aplecă sub tejghea, luă o pușcă și o duse la umăr liniștit, ținti și trase. Mașinăria făcu o tumbă în aer și căzu respirând greu.

— Nu-i nici o problemă, spuse negustorul. Uneori iepurele preia controlul asupra oțelului și trebuie suprimat.

Ridică mașinăria, apăsă pe învelișul inferior ca s-o facă să urineze și-o spânzură într-un cui.

— Iată leacurile, zise el scoțând o cutie din buzunar. Fiți atent, sunt foarte eficiente. Nu depășiți doza.

— Ah! zise Colin. Și, ce părere aveți, pentru ce sunt?

— Nu vă pot spune..., răspunse negustorul.

Își trecu prin coama albă o mână lungă cu unghii ondulate.

— Poate să trateze multe chestii…, zise el. Dar o plantă obișnuită n-ar rezista prea mult la asta.

— Ah! zise Colin. Cât face?

— Costă scump, spuse negustorul. Ar trebui să mă omorâți și să plecați fără să plătiți...

— Oh! zise Colin, sunt mult prea obosit...

— Atunci, doi dublezoni, spuse negustorul.

Colin își scoase portofelul.

— Știți, spuse negustorul, e hoție la drumul mare.

— Nu-mi pasă... spuse Colin, cu glas stins.

Plăti și plecă. Chick îl urmă.

— Ești un prost, zise negustorul de leacuri, conducându-l spre ușă. Sunt bătrân și n-am deloc putere, nu ți-ar fi greu...

— N-am timp, șopti Colin.

— Nu-i adevărat, spuse negustorul. N-ați fi așteptat atâta...

— Acum am leacurile, spuse Colin. La revedere, domnule.

Mergea pieziș pe stradă, atacând aerul oblic, ca să-și cruțe forțele.

— Știi, spuse Chick, n-am să mă despart de Alise din pricina asta, adică fiindcă nu mă însor cu ea...

— Oh! spuse Colin. Nu pot să-ți spun nimic... E treaba ta, la urma urmei..

— Asta-i viața, spuse Chick.

— Nu, spuse Colin.

XXXVI

Vântul își făcea loc printre frunze și ieșea din copaci încărcat cu parfumuri de muguri și de flori. Oamenii mergeau ceva mai sus și respirau mai adânc, fiindcă era aer din abundență. Soarele își desfășura razele lent și se aventura cu ele, cu precauție, prin locuri pe care nu le putea atinge direct, îndoindu-le în unghiuri rotunjite și onctuoase, dar se lovea de lucruri foarte întunecate și, când se întâmpla asta, și le retrăgea repede, cu mișcări nervoase și precise de caracatiță aurie. Uriașul lui trup arzător se apropie încetul cu încetul și apoi începu, nemișcat, să evapore apele continentale și orologiile bătură de trei ori.

Colin îi citea Chloéi o poveste. Era o poveste de dragoste și se termina cu bine. În acel moment, eroul și eroina își scriau scrisori.

— De ce durează atât de mult? spuse Chloé. De obicei merge mult mai repede...

— Te pricepi chiar așa de bine la lucrurile astea? întrebă Colin.

Ciupi tare de capăt o rază de soare care tocmai se pregătea să atingă un ochi al Chloéi. Raza se dădu încet înapoi și plecă să se plimbe pe mobilele

din cameră.
Chloé roși.
— Nu, nu mă pricep..., spuse ea cu timiditate, dar mi se pare...
Colin închise cartea.
— Ai dreptate, Chloé a mea.
Se ridică și se apropie de pat.
— E timpul să iei o pastilă.
Chloé se scutură.
— E groaznic, spuse ea. Trebuie neapărat?
— Cred că da, spuse Colin. În seara asta mergem la doctor acasă, o să ne spună, în sfârșit, ce ai. Deocamdată trebuie să-ți iei pastila. Pe urmă poate o să-ți dea altceva...
— E oribil, spuse Chloé.
— Trebuie să fii cuminte.
— După ce iau o pastilă, simt ceva de parcă s-ar lupta două dihănii în pieptul meu. Și apoi, nu-i adevărat... nu trebuie să fii cuminte...
— E mai bine să nu fii, dar uneori așa trebuie, spuse Colin.
Deschise cutiuța.
— Au o culoare scârboasă, spuse Chloé, și put.
— Sunt ciudate, recunosc, spuse Colin; dar trebuie să le iei.
— Uite, zise Chloé. Se mișcă singure și mai sunt și pe jumătate transparente și sunt sigură că e ceva viu înăuntrul lor.
— Dar în mod sigur în apa pe care o bei după ele, spuse Colin, nu mai trăiesc mult.
— E stupid... dar poate e un pește...
Colin începu să râdă.
— Păi atunci o să-ți facă bine.
Se înclină spre ea și o sărută.
— Ia-o, Chloé, fii drăguță!
— Bine, spuse Chloé, dar pe urmă să mă săruți!
— Sigur, spuse Colin. Dacă îți mai vine să săruți un bărbat urât ca mine...
— E drept că nu ești frumos, îl tachină Chloé.
— Nu-i vina mea.
Colin își lăsă capul în jos.
— Nu dorm cât ar trebui, mai zise el.
— Colin, dragul meu, sărută-mă, am fost rea. Dă-mi două pastile.

— Ești nebună, spuse Colin. Doar una. Haide, înghite-o...

Chloé închise ochii, păli și-și duse mâna la piept.

— Uite, spuse ea, vorbind cu greu, iar începe...

Picături mari de sudoare îi apăreau la rădăcina părului strălucitor.

Colin se așeză alături și-și trecu un braț pe după gâtul ei. Ea îi luă mâna într-ale ei și gemu.

— Gata, Chloé, draga mea, spuse Colin; așa trebuie.

— Mă doare..., șopti Chloé.

Lacrimi mari cât niște ochi îi apărură în colțul pleoapelor și-i lăsară dâre reci pe obrajii rotunzi, cu pielea fină.

XXXVII

— Nu mai pot să mă ridic în picioare..., murmură Chloé.

Pusese picioarele pe podea și încerca să se ridice de pe marginea patului.

— Nu pot deloc..., sunt îngrozitor de moale.

Colin veni lângă ea și-o ridică. Chloé se agăță de umerii lui.

— Ține-mă, Colin. O să cad!

— Te-a obosit statul în pat..., spuse Colin.

— Nu, spuse Chloé. E din cauza pastilelor de la negustorul ăla bătrân al tău.

Încercă să stea singură în picioare și se clătină. Colin o sprijini și în cădere ea îl trase pe pat, alături de ea.

— Așa mi-e bine, spuse Chloé. Stai lipit de mine. Ce mult a trecut de când nu te-ai mai culcat cu mine!

— Nu trebuie, zise Colin.

— Ba da, trebuie. Sărută-mă. Sunt soția ta, da sau nu?

— Da, spuse Colin, dar nu te simți bine.

— Nu e vina mea, spuse Chloé, și gura îi fremătă puțin de parcă îi venea să plângă.

Colin se aplecă spre ea și o sărută foarte ușor, ca și cum ar fi sărutat o floare.

— Mai vreau, spuse Chloé. Și nu doar pe față... Nu mă mai iubești? Nu mai ai nevoie de o femeie?

O strânse și mai tare în brațe. Era caldă și înmiresmată. Un flacon de parfum ieșind dintr-o cutie capitonată cu alb.

— Da, spuse Chloé întinzându-se... mai vreau...

XXXVIII

— Am întârziat, zise Colin.

— Nu face nimic, spuse Chloé, potrivește-ți ceasul.

— Chiar nu vrei să mergem cu mașina?...

— Nu..., spuse Chloé. Vreau să mă plimb cu tine pe stradă.

— Dar e ceva drum până acolo!

— Nu contează, spuse Chloé... Când m-ai... sărutat, adineauri, m-am întremat. Am chef să merg puțin pe jos.

— Atunci să-i spun lui Nicolas să ne ia cu mașina la întoarcere? propuse Colin.

— Oh! dacă vrei...

Pentru vizita la doctor îmbrăcase o rochie de un albastru deschis, cu un decolteu ascuțit foarte adânc, și își pusese un mantou de linx cu tocă din aceeași blană. Pantofii din piele de șarpe vopsit îi completau ținuta.

— Hai, pisicuțo, zise Colin.

— Nu-i pisică, afirmă Chloé. E linx.

— E prea greu de pronunțat, spuse Colin.

Ieșiră din cameră și o luară pe culoar. În dreptul ferestrei, Chloé se opri.

— Oare ce s-a întâmplat aici? E mai puțină lumină ca de obicei...

— Nu-i așa, spuse Colin. E soare cât încape.

— Ba da, îmi amintesc foarte bine, soarele venea până la desenul ăsta de pe covor, și-acum ajunge doar până acolo...

— Depinde de oră, spuse Colin.

— Nu depinde de nici o oră, din moment ce era tot la ora asta!...

— O să ne uităm și mâine la aceeași oră, zise Colin.

— Uite, ajungea până la a șaptea dungă. Acum e la a cincea...

— Hai, spuse Colin, să nu întârziem.

Chloé zâmbi spre propria ei imagine când trecu prin fața marii oglinzi de pe culoarul cu dale. Ceea ce avea ea nu putea fi grav și, de acum înainte, aveau să iasă adesea la plimbare. O să-și chivernisească dublezonii cu grijă, mai avea destui cât să-și permită să ducă o viață plăcută. Poate că o să și muncească.

Broasca de oțel clincheti și ușa se închise. Chloé se ținea de brațul lui. Mergea cu pași mici și ușori. Colin făcea un pas la fiecare doi de-ai ei.

— Sunt mulțumită, zise Chloé. E soare și copacii miros frumos!

— Așa e! spuse Colin. E primăvară!

— Da? spuse Chloé, făcându-i șireată cu ochiul.

O luară la dreapta. Mai aveau de trecut pe lângă două clădiri înainte de a intra în cartierul medical. O sută de metri mai departe, începură să simtă mirosul anestezicelor care, în zilele cu vânt, ajungea și mai departe. Structura trotuarului se schimba. Acum devenise un canal larg și plat, acoperit cu grătare de beton cu bare înguste și dese. Pe sub bare curgea un val de alcool amestecat cu eter care ducea tampoane de vată murdărite de umori și de scursuri purulente, uneori de sânge. Lungi filamente de sânge pe jumătate coagulat colorau din loc în loc valul volatil și fâșii de carne pe jumătate descompuse treceau agale, rotindu-se ca niște iceberguri prea topite. Nu se simțea decât mirosul de eter. Fețe de tifon și pansamente coborau de-a lungul șuvoiului, desfăcându-și inelele adormite. În dreptul fiecărei case un tub de scurgere se vărsa în canal și se putea ghici ușor specialitatea medicului privind câteva momente orificiile tuburilor. Un ochi se roti în loc, se uită la ei două-trei clipe și dispăru sub pânza groasă de bumbac roșcată și moale ca o meduză bolnavă.

— Nu-mi place aici. Poate că aerul e sănătos, dar nu e deloc să te uiți la asta...

— Deloc, zise Colin.

— Haide pe mijlocul străzii.

— Bine, spuse Colin. Dar or să dea mașinile peste noi.

— N-am făcut bine că n-am luat mașina, spuse Chloé. Mi s-au înmuiat picioarele.

— Ai noroc că stă departe de cartierul chirurgilor care fac intervenții serioase...

— Taci odată! spuse Chloé. Mai avem mult până ajungem?

Începu deodată să tușească din nou și Colin păli îngrozitor.

— Nu tuși, Chloé!... o imploră el.

— Nu, Colin, iubitul meu..., spuse ea chinuindu-se să se abțină.

— Nu tuși... am ajuns... aici e.

Firma profesorului Mangemanche înfățișa un maxilar enorm înghițind o lopată de muncitor la drumuri, din care nu se mai vedea decât partea din fier. Asta o înveseli pe Chloé. Râse foarte încet, abia auzit, de teamă să nu înceapă din nou să tușească. Pe ziduri erau fotografii în culori cu vindecările miraculoase înfăptuite de profesor, luminate de lămpi care, pentru moment, nu funcționau.

— Vezi, spuse Colin. E un mare specialist. Celelalte case n-au o decorație atât de completă.

— Asta nu arată decât că are mulți bani, spuse Chloé.

— Sau că e un om cu gust. E foarte artistic.

— Da, spuse Chloé. Amintește de o măcelărie model.

Intrară și se treziră într-un mare vestibul rotund smălțuit în alb. Veni să-i întâmpine o infirmieră.

— Aveți programare? întrebă ea.

— Da, răspunse Colin. Poate că am întârziat puțin...

— N-are importanță, îi asigură infirmiera. Profesorul a terminat cu operațiile pe ziua de azi. Sunteți buni să mă urmați?

Porniră după infirmieră, și pașii le răsunau pe podeaua emailată cu un sunet mat și înalt. Un șir de uși se deschideau în peretele circular și infirmiera îi călăuzi spre una pe care era fixată reproducerea la scară, în aur ambutisat, a firmei uriașe de afară. Deschise ușa și se dădu la o parte lăsându-i să intre. Împinseră o a doua ușă, transparentă și masivă, și

ajunseră în biroul profesorului. Acesta, în picioare la fereastră, își parfuma barbișonul cu o periuță de dinți înmuiată în extract de opoponax.

Se întoarse spre ei la auzul zgomotului și înaintă spre Chloé cu mâna întinsă.

— Ei, cum te simți azi?

— Pastilele erau oribile, spuse Chloé.

Figura profesorului se întunecă. Acum avea un aer de corcitură cu doar o optime de sânge negru.

— E neplăcut..., șopti el. Mă așteptam la asta.

Rămase locului un minut, gânditor, apoi își dădu seama că încă mai avea în mână periuța de dinți.

— Ține asta, îi spuse el lui Colin, vârându-i-o în mână. Așază-te, copila mea, îi spuse Chloéi.

Ocoli biroul și luă loc și el.

— Vezi, îi spuse el, ai ceva la plămân. Mai exact, ceva în plămân. Speram să fie...

Se întrerupse și se ridică deodată.

— Nu folosește la nimic pălăvrăgeala, spuse el. Haideți cu mine. Pune periuța aia unde vrei, mai zise el către Colin, care chiar nu știa ce să facă cu ea.

Colin vru să meargă și el cu Chloé și cu profesorul, dar trebui să îndepărteze un fel de văl invizibil și dens care tocmai coborâse între ei. Inima lui simțea o ciudată angoasă și-i bătea neregulat. Făcu un efort, se redresă și își strânse pumnii. Adunându-și toate puterile, reuși să înainteze câțiva pași și, imediat cum îi atinse mâna lui Chloé, starea aceea îi dispăru.

Ea îi dăduse mâna profesorului care-o conduse într-o cămăruță albă cu plafonul cromat și cu o latură întreagă ocupată de un aparat neted și pătrățos.

— Aș prefera să stai așezată, spuse profesorul. Nu va dura mult.

În fața mașinii era un ecran de argint roșu, încadrat în cristal, și pe soclu strălucea un singur buton de reglare din email negru.

— Rămâi? îl întrebă profesorul pe Colin.

— Da, aș vrea, spuse Colin.

Profesorul răsuci butonul. Lumina fugi din încăpere într-un torent limpede care dispăru pe sub ușă și printr-o gură de aerisire de sub mașinărie și ecranul se lumină încetul cu încetul.

XXXIX

Profesorul Mangemanche îl bătea încetișor pe spate pe Colin.

— Nu-ți face griji, bătrâne, îi spuse el. Se poate aranja.

Colin se uita în pământ, cu o înfățișare copleșită. Chloé îl ținea de braț. Făcea mari eforturi să pară veselă.

— Așa e, spuse ea, nu va dura mult...

— Sigur că da, șopti Colin.

— În sfârșit, adăugă profesorul, dacă urmează tratamentul pe care i-l dau, o să se simtă probabil mai bine.

— Probabil, spuse Colin.

Erau în vestibulul rotund și alb și glasul lui Colin răsuna lovindu-se de tavan ca și cum ar fi venit de foarte departe.

— În orice caz, încheie profesorul, o să vă trimit nota de plată.

— Desigur, spuse Colin. Vă mulțumesc pentru îngrijiri, domnule doctor...

— Și dacă nu se simte mai bine, spuse profesorul, să mai veniți încă o dată. Mai există ca soluție operația, despre care nici n-am vorbit măcar.

— Sigur, spuse Chloé, strângându-i brațul lui Colin, și de data asta începu să plângă nestăpânit, în hohote.

Profesorul se trăgea tare de barbișon.

— E foarte neplăcut, spuse el.

Pe urmă se făcu liniște. O infirmieră apăru în spatele ușii transparente și bătu încet de două ori. Se aprinse o lumină verde sub cuvântul „Intrați”, în interiorul ușii.

— A venit un domn care mi-a spus să-i anunț pe doamna și pe domnul că sunt așteptați de Nicolas.

— Mulțumesc, domnișoară Stârv, răspunse profesorul. Dați dispozițiile necesare, mai zise el, și infirmiera plecă.

— Ei bine! șopti Colin, o să ne luăm la revedere acum, domnule doctor...

— Bineînțeles..., spuse profesorul. La revedere. Îngrijiți-vă... încercați să plecați...

XL

— E vreo problemă? întrebă Nicolas fără să se întoarcă, înainte ca mașina să pornească.

Chloé plângea în continuare, cu fața înfundată în blana albă, și Colin avea fața palidă ca a unui mort. Mirosul care venea dinspre trotuare devenea tot mai puternic. Vaporii de eter umpleau strada.

— Pornește mașina, spuse Colin.

— Ce are? întrebă Nicolas.

— Oh! Nu se putea mai rău de-atât! spuse Colin.

Realiză în aceeași clipă ce spusese și se uită la Chloé. O iubea atât de mult în clipa aceea, încât și-ar fi luat viața pentru nesăbuința acelor vorbe.

Chloé, ghemuită într-un colț al mașinii, își mușca pumnii. Părul strălucitor îi căzuse peste ochi și ea își călca în picioare toca de blană. Plângea din toate puterile, ca un bebeluș, dar fără zgomot.

— Iartă-mă, Chloé, draga mea, spuse Colin. Sunt un monstru.

Se-apropie și o trase lângă el. Îi săruta sărmanii ei ochi cu privirea pierdută și-i simțea inima bătându-i surd și lent în piept.

— O să te faci bine, spuse el. Am vrut să spun că nu se putea întâmpla nimic mai rău decât să te văd bolnavă, orice boală ai avea...

— Mi-e frică..., spuse Chloé. În mod sigur o să ajung la operație.

— Ba nu, spuse Colin. O să te vindeci înainte.

— Ce are? întrebă din nou Nicolas. Pot să vă ajut cu ceva?

Avea și el un aer foarte nefericit. Siguranța lui de sine obișnuită se dusese pe apa sâmbetei.

— Iubita mea Chloé, spuse Colin, haide, liniștește-te.

— Sigur, spuse Nicolas. O să se facă bine foarte repede.

— Nufărul ăsta, spuse Colin. De unde-o fi luat așa ceva?

— Are un nufăr? întrebă Nicolas incredul.

— Da, în plămânul drept. Profesorul a crezut la început că e doar ceva animal. Dar asta e. L-am văzut pe ecran. E deja destul de mare, dar, în fine, trebuie să-i venim de hac.

— Sigur că da, spuse Nicolas.

— Nu știți cum e, hohoti Chloé, doare așa de rău când se mișcă!!!

— Nu mai plânge, spuse Nicolas. Nu folosește la nimic și te obosește.

Mașina porni. Nicolas o conducea încet printre casele complicate. Soarele dispărea puțin câte puțin în spatele arborilor și vântul devenea mai rece.

— Doctorul zice că ar trebui să se ducă la munte. Pretinde că frigul o să omoare porcăria aia...

— Pe drum a luat-o, spuse Nicolas. Erau o grămadă de scârboșenii de-astea.

— Mai zice că trebuie să aibă tot timpul flori în jurul ei, adăugă Colin, ca să sperie nufărul...

— De ce? întrebă Nicolas.

— Fiindcă, dacă înflorește, spuse Colin, or să apară și alții. Dar n-o să-l lăsăm să înflorească...

— Și ăsta e tot tratamentul? întrebă Nicolas.

— Nu, răspunse Colin.

— Ce mai e?

Colin ezita să răspundă. O simțea pe Chloé plângând lipită de el și detesta tortura la care era nevoit s-o supună.

— Nu trebuie să bea..., spuse el.

— Ce?..., întrebă Nicolas. Nimic?

— Nu, spuse Colin.

— Dar nu se poate să nu bea nimic, totuși!
— Două linguri pe zi..., murmură Colin.
— Două linguri!..., spuse Nicolas.
Nu mai scoase nici un cuvânt și fixă cu privirea drumul din fața lui.

XLI

Alise sună de două ori și apoi așteptă. Ușa de la intrare i se părea mai îngustă decât și-o amintea. Covorul parcă era mai decolorat și mai subțiat. Nicolas veni să-i deschidă.

— Bună ziua!..., spuse el. Ai venit să-i vezi?

— Da, spuse Alise. Sunt acasă?

— Da, spuse Nicolas. Vino, Chloé e-aici.

Închise ușa la loc. Alise examina covorul.

— E mai puțină lumină aici ca înainte, spuse ea. De ce-o fi așa?

— Nu știu, spuse Nicolas.

— Ciudat, spuse Alise. Acolo nu era un tablou?

— Nu-mi mai amintesc, spuse Nicolas.

Își trecu mâna prin păr cu o mișcare ezitantă.

— De fapt, spuse el, ai impresia că nu mai e aceeași atmosferă.

— Da, spuse Alise. Asta e.

Era îmbrăcată într-un taior maro închis, bine croit, și-n mână ținea un buchet mare de narcise.

— Tu, spuse Nicolas, ești în formă. O duci bine, nu?
— Da, spuse Alise, sunt bine. Chick mi-a dăruit un taior, vezi...
— Îți stă bine, spuse Nicolas.
— Am avut noroc, spuse Alise, că ducesa de Bovouard are aceeași talie cu mine. E de ocazie. Chick voia o hârtie care era într-un buzunar al taiorului, și așa se face că l-a cumpărat.
Se uită la Nicolas și zise:
— Ție nu-ți merge cine știe ce.
— Eh! spuse Nicolas... Nu știu. Mi se pare că am început să îmbătrânesc.
— Ia arată-mi pașaportul, spuse Alise.
Nicolas scotoci în buzunarul de la spate.
— Uite-l, spuse el.
Alise deschise pașaportul și se albi la față.
— Ce vârstă aveai? întrebă ea șoptit.
— Douăzeci și nouă... spuse Nicolas.
— Uită-te...
Nicolas numără. Rezulta că are treizeci și cinci.
— Nu înțeleg..., spuse el.
— Probabil că e o greșeală, spuse Alise. Nu pari mai în vârstă de douăzeci și nouă de ani.
— Arătam de douăzeci și unu, spuse Nicolas.
— O să se aranjeze cu siguranță, spuse Alise.
— Îmi place părul tău, spuse Nicolas. Haide, vino s-o vezi pe Chloé.
— Ce se întâmplă aici? întrebă Alise pe gânduri.
— Oh! spuse Nicolas. Boala asta. Ne dă pe toți peste cap. O să îi treacă și atunci am să întineresc.
Chloé stătea întinsă pe pat, într-o pijama de mătase mov și într-un capot lung din satin, într-o nuanță pală de un bej portocaliu. În jurul ei erau multe flori, mai ales orhidee și trandafiri. Erau și hortensii, garoafe, camelii, ramuri lungi de flori de piersic și de migdal și buchete mari de iasomie. Chloé avea pieptul dezgolit și pe o imensă corolă albastră se desena pe chihlimbarul sânului ei drept. Avea în obraji un roz delicat și ochii îi străluceau, uscați însă, iar firele de păr îi erau ușoare și electrizate ca firele de mătase.
— Ai să răcești! spuse Alise. Învelește-te!
— Nu, șopti Chloé. Trebuie. Așa e tratamentul.

— Ce flori frumoase! zise Alise. Colin o să se ruineze, adăugă ea cu veselie ca s-o facă pe Chloé să râdă.

— Da, șopti Chloé, și zâmbi subțire.

— Își caută o slujbă, spuse ea cu voce stinsă. Din cauza asta nu e acasă.

— De ce vorbești așa încet? întrebă Alise.

— Mi-e sete..., spuse Chloé suspinând.

— E adevărat că bei doar două linguri pe zi? spuse Alise.

— Da..., suspină Chloé.

Alise se apleca spre ea și o sărută.

— O să te vindeci curând.

— Da, spuse Chloé. Mâine plec cu Nicolas cu mașina.

— Și Colin?

— El rămâne aici, spuse Chloé. Trebuie să muncească. Bietul meu Colin!... Nu mai are dublezoni...

— De ce? întrebă Alise.

— Florile..., spuse Chloé.

— Crește? murmură Alise.

— Cine, nufărul? spuse Chloé încet. Nu, cred că o să dispară...

— Deci ești mulțumită?

— Da, spuse Chloé. Dar mi-e tare sete.

— De ce nu aprinzi lumina? întrebă Alise. E atât de întuneric aici.

— De o vreme e așa, spuse Chloé. De o vreme. Nu se poate face nimic. Încearcă.

Alise răsuci comutatorul și în jurul lămpii se contură un halou șters.

— Lămpile mor, spuse Chloé. și pereții se strâng. Și fereastra, aici.

— E-adevărat? întrebă Alise.

— Uită-te...

Marea fereastră de sticlă care se întindea pe toată lățimea peretelui nu mai ocupa decât două dreptunghiuri lungi, rotunjite la capete. În mijlocul ferestrei se formase un soi de peduncul care lega cele două margini și oprea intrarea soarelui. Tavanul coborâse destul de mult și platforma pe care stătea patul lui Colin și Chloé nu mai era prea departe de podea.

— Cum e posibil să se întâmple asta? întrebă Alise.

— Nu știu..., spuse Chloé. Uite, puțină lumină.

Șoricelul cu mustăți negre intrase în încăpere aducând un fragment dintr-un ochi de geam de pe culoarul dinspre bucătărie, care răspândea o

lumină vie.

— Cum se face întuneric, explică Chloé, mi-aduce el puțină lumină.

Mângâie animăluțul care-și puse prada pe noptieră.

— Ce drăguță ești că ai venit să mă vezi, totuși, spuse Chloé.

— Oh! exclamă Alise, doar știi că te iubesc.

— Știu, spuse Chloé. Și Chick?

— Oh! E bine, spuse Alise. Mi-a cumpărat un taior.

— E frumos, spuse Chloé. Îți stă bine.

Se întrerupse.

— Te doare? spuse Alise. Biata de tine.

Se aplecă și mângâie obrazul Chloéi.

— Da, gemu Chloé. Mi-e atât de sete...

— Înțeleg, spuse Alise. Dacă te-aș săruta, ți-ar mai fi mai puțin sete.

— Da, spuse Chloé.

Alise se aplecă spre ea.

— Oh! suspină Chloé. Ce buze răcoroase ai...

Alise zâmbi. Avea ochii umezi.

— Unde pleci? întrebă ea.

— Nu departe, spuse Chloé. La munte.

Se întoarse pe partea stângă.

— Îl iubești mult pe Chick?

— Da, spuse Alise. Dar el ține mai mult la cărțile lui.

— Nu știu, spuse Chloé. Poate că e adevărat. Dacă nu m-aș fi măritat cu Colin, tare mult mi-ar plăcea să fii tu cu el.

Alise o sărută încă o dată.

XLII

Chick ieși din magazin. Nu era nimic interesant acolo. Pășea uitându-se la picioarele lui încălțate în piele brun-roșcată și constată cu mirare că unul încerca să-l ducă într-o parte, iar celălalt în direcție opusă. Se gândi câteva momente, construi mental bisectoarea unghiului și se avântă de-a lungul acestei linii. Scăpă ca prin urechile acului de un uriaș taxi obez, datorându-și salvarea doar saltului grațios ce-l proiectă pe bătăturile unui trecător, care înjură și intră în spital să fie oblojit.

Chick își reluă drumul, drept înainte lui era o librărie, se afla pe Strada Jimmy Noone, și firma era imitată după Mahogany Hall de Lulu White. Împinse ușa și aceasta îi întoarse îmbrâncitura cu brutalitate, și, fără să mai insiste, intră prin vitrină.

Librarul fuma pipa păcii, așezat pe operele complete ale lui Jules Romains, care le concepuse special în acest scop. Avea o pipă a păcii foarte frumoasă, din lut format dintr-un amestec de nisip cu resturi organice, pe care-o îndesa cu frunze de măslin. Lângă el se mai afla și o chiuvetă ca să dea afară porcăriile pe care le înghițise și un șervet umed, ca să-și șteargă

tâmplele, și un flacon de alcool cu aromă de mentă de Ricqles pentru a face și mai puternic efectul pipei.

Ridică spre Chick o privire des-trupată și rău mirositoare.

— Ce doriți? întrebă el.

— Să văd cărțile de-aici..., răspunse Chick.

— Vedeți-le, spuse omul și se aplecă peste chiuvetă, dar se dovedi a fi o falsă alarmă.

Chick se duse spre fundul librăriei. Era acolo o atmosferă numai bună pentru descoperiri. Câteva insecte pocniră strivite sub pașii lui. Mirosea a piele veche și a fum de frunze de măslin, un miros mai degrabă îngrozitor.

Cărțile erau așezate în ordine alfabetică, dar vânzătorul nu știa prea bine alfabetul, iar Chick găsi raftul cu Partre între A și U. Se înarmă cu lupa și începu să cerceteze cotoarele. Nu-i luă mult până să repereze o amprentă digitală interesantă pe un exemplar din *Ființa și Neonul*, celebrul studiu critic despre firmele luminoase. Cu febrilitate, scoase din buzunar o cutiuță care cuprindea, pe lângă o pensulă din păr de iepure, praf pentru compostat și un *Carnet de reguli al copoiului model*, scris de canonicămila Vouille. Operă cu atenție, comparând amprenta cu o fișă pe care-o scoase din portofel, și se opri cu răsuflarea tăiată. Era amprenta indexului stâng al lui Partre, pe care până atunci nimeni n-o putuse repera decât pe pipele lui vechi.

Strângând la piept prețioasa-i descoperire, se întoarse la librar.

— Cât costă cartea asta?

Librarul se uită la carte și rânji:

— Aha! Deci ai găsit-o...!

— Da’ ce are de-i așa de deosebită? întrebă Chick făcând cu o falsă mirare.

— Pffff!..., pufni în râs librarul, lăsând din mână pipa care căzu în chiuvetă și se stinse.

Trase o înjurătură și-și frecă mâinile, satisfăcut că nu mai era nevoit să tragă din scârboșenia aia.

— Vă-ntreb..., insistă Chick.

Inima începea să-l trădeze și bătea cu zgomot în coșul pieptului, neregulat, cu sălbăticie.

— Ah, m-ai terminat!..., zise librarul sufocându-se de râs și rostogolindu-se pe jos. Ești dat naibii de glumeț!...

— Vă rog, spuse Chick derutat, explicați-mi...

— Când mă gândesc, spuse librarul, că pentru a obține amprenta asta a trebuit să-i ofer de mai multe ori pipa păcii și să învăț prestidigitația ca s-o înlocuiesc, în ultima secundă, cu o carte....

— Bine, fie, spuse Chick. Din moment ce știți, spuneți-mi cât costă?

— Nu e scumpă, spuse librarul, dar am ceva și mai tare. Stai să vezi.

Se ridică, dispăru după o jumătate de perete care despărțea librăria în două, scotoci prin niște lucruri și se întoarse imediat.

— Uite, zise el aruncând pe tejghea o pereche de pantaloni.

— Ce-i asta? șopti Chick cu anxietate.

O surescitare delicioasă punea stăpânire pe el.

— O pereche de pantaloni de-ai lui Partre!..., anunță cu mândrie librarul.

— Cum ați reușit? spuse Chick în extaz.

— Am profitat de-o conferință..., explică librarul. Nici măcar nu și-a dat seama. Sunt și arsuri de pipă, știți...

— Cumpăr, spuse Chick.

— Ce? întrebă negustorul, fiindcă mai am ceva...

Chick își duse mâna la piept. Nu izbuti să-și domolească bătaia inimii și-o lăsă să se ambaleze puțin.

— Uite, spuse din nou negustorul.

Era o pipă pe a cărei țeavă Chick recunoscu ușor urma dinților lui Partre.

— Cât? întrebă Chick.

— Știți, spuse librarul, că în prezent pregătește o enciclopedie a greței în douăzeci de volume cu fotografii și-o să am manuscrise...

— Dar n-am să pot niciodată..., zise Chick dărâmat.

— Și ce mă freci pe mine la cap cu chestia asta? întrebă librarul.

— Cât fac astea trei? întrebă Chick.

— O mie de dublezoni, spuse negustorul. E ultimul preț. Ieri am refuzat pe unul cu o mie două sute, ți-o dau fiindcă-mi pari pasionat.

Chick scoase din buzunar portofelul. Era oribil de palid la față.

XLIII

— Vezi, zise Colin, acum nu mai punem față de masă.

— Nu face nimic, spuse Chick. Totuși, nu înțeleg de ce e lemnul atât de unsuros...

— Nu știu, spuse Colin, cu gândurile aiurea. Cred că nu mai poate fi curățat. Vine mereu dinăuntru.

— Covorul ăsta nu era de lână? întrebă Chick. Parcă e de bumbac...

— E același, spuse Colin. Nu, nu cred că e altul.

— Ciudat, spuse Chick, parcă ți se îngustează lumea în jur.

Nicolas aducea o supă onctuoasă în care pluteau crutoane. Le servi niște farfurii bine umplute.

— Ce-i asta, Nicolas? întrebă Chick.

— O supă de Kub și cu făină de porumb necrescut, răspunse Nicolas. Ceva super.

— Ah! spuse Chick, ai găsit-o în Gouffé?

— Nicidecum, spuse Nicolas. E o rețetă a lui Pomiane. Gouffé e pentru snobi. Și pe urmă, ce aparatură îți trebuie pentru asta!...

— Dar ai ce-ți trebuie, spuse Chick.

— Ce? spuse Nicolas. Sunt doar aragazul și un frigidronc, ca peste tot. Ce vă imaginați?

— Oh!... Nimic!!!, spuse Chick.

Se foi pe scaun. Nu știa ce să spună mai departe.

— Vrei un pahar de vin? întrebă Colin. Nu mai am decât de-ăsta în pivniță. Nu e rău.

Chick întinse paharul.

— Alise a venit s-o vadă pe Chloé acum trei zile, spuse Colin. Eu nu eram acasă și ieri Nicolas a dus-o pe Chloé la munte.

— Da, spuse Chick. Mi-a spus Alise.

— Am primit o scrisoare de la profesorul Mangemanche, spuse Colin. Îmi cere mulți bani. Cred că e un tip capabil.

Pe Colin îl durea capul. Ar fi vrut ca Chick să vorbească, să-i spună tot felul de chestii, orice. Chick se uita în gol, prin fereastră. Brusc se ridică și, scoțând un metru din buzunar, se duse să măsoare cadrul ferestrelor.

— Am impresia că se schimbă, spuse el.

— Cum adică? întrebă Colin cu nepăsare.

— Se îngustează, spuse Chick, ca și încăperea...

— Cum se poate una ca asta? întrebă Colin. N-are nici un sens...

Chick nu răspunse. Își luă carnetul și creionul și notă niște cifre.

— Ai găsit de lucru? întrebă el.

— Nu..., spuse Colin. Am o întâlnire după-amiază și încă una mâine.

— Ce ai vrea să lucrezi? întrebă Chick.

— Oh! orice, spuse Colin. Doar să-mi dea bani pentru ce fac. Florile sunt foarte scumpe.

— Da, spuse Chick.

— Și slujba ta cum merge? spuse Colin.

— Pusesem pe un tip să mă înlocuiască, spuse Chick, pentru că aveam multe de făcut...

— Și conducerea accepta asta? întrebă Colin.

— Da, n-aveau nimic împotrivă.

— Și?

— Când am vrut să mă întorc, îi explică Chick, mi-au spus că celălalt lucra foarte bine și că, dacă vreau alt post, e unul liber. Doar că acesta era mult mai prost plătit...

— Unchiul tău nu mai poate să-ți dea bani, spuse Colin.

Nici măcar nu avea un ton interogativ. I se părea evident.

— N-am cum să-i cer, spuse Chick. A murit.

— Nu mi-ai zis...

— Nu era ceva interesant, murmură Chick.

Nicolas reveni cu o tigaie unsuroasă în care se zbăteau trei cârnați negri.

— Mâncați-i așa, spuse el, nu pot să le fac de petrecanie. Sunt așa de rezistenți, de nu-ți vine să crezi. Am pus peste ei acid azotic, de-aia sunt negri, dar nu i-a omorât.

Colin reuși să înțepe cu furculița într-unul dintre cârnați și acesta se răsuci într-un ultim spasm.

— Eu am prins unul, spuse el. Treci la rând, Chick!

— Încerc, dar e tare.

Făcu să țâșnească pe masă un jet mare de grăsime.

— Fir-ar al dracului! exclamă el.

— Nu are nimic, spuse Nicolas. E bine pentru lemn.

Chick reuși în cele din urmă să se servească, și Nicolas duse de-acolo cel de-al treilea cârnat.

— Nu știu ce se-ntâmplă, spuse Chick. Înainte era tot așa aici?

— Nu, mărturisi Colin. Se schimbă peste tot. Nu pot să fac nimic cu chestia asta. E ca o ciumă. Asta se întâmplă de când am rămas fără dublezoni...

— Nu mai ai deloc? întrebă Chick.

— Doar puțini..., răspunse Colin. Am plătit în avans camera la munte și florile, fiindcă am vrut să fac orice ca s-o scap pe Chloé din asta. Dar în afară de asta, lucrurile merg prost de la sine.

Chick își terminase cârnatul.

— Vino să vezi culoarul dinspre bucătărie! spuse Colin.

— Vin, spuse Chick.

Prin geamuri, de ambele părți, se vedea câte un soare lipsit de strălucire, palid ca moartea, plin de pete negre și mari, un pic mai luminos în centru. Câteva fascicule subțiri de raze reușeau să intre pe culoar, dar la contactul cu carourile de ceramică, altădată atât de strălucitoare, deveneau lichide, șiroind în lungi dâre umede. Un miros de peșteră emana din pereți. Șoricelul cu mustăți negre, într-un colț, își făcuse un cuib mai ridicat. Nu mai putea să se joace pe podea cu razele de aur, ca mai înainte. Stătea ghemuit într-o grămadă de petice și tremura de frig, cu mustățile lungi

lipicioase de umezeală. Izbutise, un timp, să răzuiască ochiurile de geam cât de cât, ca să le facă să strălucească din nou, dar sarcina asta era mult prea grea pentru lăbuțele lui și de-acum stătea în colțul lui, tremurând și epuizat.

— Radiatoarele nu încălzesc? întrebă Chick, ridicându-și gulerul de la haină.

— Ba da, spuse Colin, sunt pornite toată ziua, dar nu se poate face nimic. De aici a început...

— Ce porcărie, spuse Chick. Ar trebui să-l chemi pe arhitect.

— A venit, spuse Colin. Și de atunci e tot bolnav.

— Oh! spuse Chick. Poate că o să se aranjeze asta.

— Nu cred, spuse Colin. Hai să terminăm de mâncat cu Nicolas.

Intrară în bucătărie. Și acolo încăperea se strâmtase. Nicolas, așezat la o masă lăcuită în alb, mânca absent, citind o carte.

— Ascultă, Nicolas..., spuse Colin.

— Da, spuse Nicolas. Tocmai mă pregăteam să vă aduc desertul.

— Nu de asta am venit, spuse Colin. O să-l mâncăm aici. E vorba de altceva. Nicolas, n-ai vrea să te dau afară?

— Nu vreau, spuse Nicolas.

— Trebuie. Aici te ramolești. Ai îmbătrânit cu zece ani în opt zile.

— Cu șapte ani, îl corectă Nicolas.

— Nu mai vreau să te văd așa. Nu tu ai ceva, atmosfera asta e de vină.

— Dar pe tine, spuse Nicolas, pe tine nu te copleșește?

— Nu-i același lucru, spuse Colin. Eu trebuie s-o fac pe Chloé să se însănătoșească, restul mi-e totuna, și-atunci asta nu se prinde de mine. Cum mai e pe la club?

— Nu mă mai duc deloc..., spuse Nicolas.

— Nu mai vreau așa ceva, repetă Colin. Familia Ponteauzanne caută un bucătar, am semnat eu în locul tău. Voiam să-mi spui dacă accepți.

— Nu, spuse Nicolas.

— Ei, bine! spuse Colin, o să te duci la ei, cu toate astea.

— E dezgustător din partea ta, spuse Nicolas. Mi se pare că o șterg ca un șobolan de pe corabia care se scufundă.

— Nu-i așa, spuse Colin. Trebuie. Știi bine cât de greu îmi e să te dau afară...

— Știu foarte bine, zise Nicolas și își închise cartea, lăsându-și capul pe brațe.

— N-ai motive să fii supărat, spuse Colin.

— Nu m-am supărat, bombăni Nicolas.

Își ridică fața spre ei. Plângea fără zgomot.

— Sunt un idiot, spuse el.

— Ești un tip nemaipomenit, zise Colin.

— Ba nu, spuse Nicolas. Aș vrea să mă retrag într-o gutuie. Ar mirosi frumos acolo. Și, pe urmă, acolo aș fi liniștit.

XLIV

Colin urcă pe scara vag luminată de niște vitralii nemișcate și ajunse la primul etaj. În fața lui, pe piatra rece a zidului apăru o ușă neagră. Intră fără să sune, umplu o fișă și i-o dădu ușierului, care o goli, o făcu cocoloș, o introduse în țeava unui pistol gata pregătit și luă la țintă, cu atenție, un ghișeu practicat în peretele despărțitor de alături. Apăsă pe trăgaci astupându-și urechea dreaptă cu mâna stângă și proiectilul țâșni. Începu liniștit să-și încarce din nou pistolul în așteptarea unui nou vizitator.

Colin rămase în picioare până când o sonerie îi dădu ușierului semnalul că putea să-i dea drumul în biroul directorului.

Colin merse în urma omului printr-un lung coridor cu cotituri mai ridicate. La cotituri, pereții rămâneau perpendiculari pe sol, înclinându-se, în consecință, într-un unghi suplimentar, și trebuia să mergi foarte repede ca să-ți ții echilibrul. Înainte să realizeze ce se întâmpla cu el, se trezi în fața directorului. Se așeză, supus, într-un fotoliu nărăvaș care se cabră sub greutatea lui și nu se potoli decât la un gest imperativ al stăpânului său.

— Ei?..., spuse directorul.

— Ei bine, iată!... spuse Colin.

— Ce știi să faci? întrebă directorul.

— Am învățat primele noțiuni... spuse Colin.

— Vreau să spun, spuse directorul, cum îți petreci timpul?

— Cea mai mare parte a timpului încerc să-l împiedic să treacă.

— De ce? întrebă directorul cu o voce mai scăzută.

— Fiindcă timpul trece și spațiul se-ngustează, spuse Colin.

— A!... Hmmm!... mormăi directorul. Știi ce slujbă e disponibilă acum?

— Nu, spuse Colin.

— Nici eu..., spuse directorul. Trebuie să-l întreb pe directorul meu adjunct. Dar nu mi se pare că ai să fii capabil să faci munca asta.

— De ce? întrebă Colin.

— Nu știu..., spuse directorul.

Avea un aer neliniștit și se dădu puțin înapoi, cu fotoliu cu tot.

— Nu te apropia de mine!..., zise el repede.

— Dar... nici nu m-am mișcat..., spuse Colin.

— Da..., sigur că da..., bombăni directorul. Toți zic așa... și pe urmă...

Se aplecă, neîncrezător, spre birou, fără să-și ia privirea de la Colin, și ridică receptorul, scuturându-l tare.

— Alo!..., strigă el. Vino imediat!...

Așeză receptorul la loc și continuă să se uite la Colin cu o privire bănuitoare.

— Câți ani ai? întrebă el.

— Douăzeci și unu..., spuse Colin.

— Mi-nchipuiam eu..., murmură interlocutorul lui.

Se auzi o bătaie la ușă.

— Intră! strigă directorul, și chipul i se relaxă.

Intră în birou un individ cu plămânii rablagiți din cauza faptului că respira tot timpul praf de hârtie, ale cărui bronhiole ghiceai că sunt pline ochi cu celuloză reconstituită. Avea un dosar sub braț.

— Ai stricat un scaun, spuse directorul.

— Da, spuse directorul adjunct.

Puse dosarul pe masă.

— Știți, se poate repara...

Se întoarse către Colin.

— Știți să reparați scaune?

— Cred că da..., spuse Colin derutat. E foarte greu?

— Am folosit, îl asigură directorul adjunct, vreo trei borcane de lipici pentru hârtie și tot n-am reușit.

— O să plătești paguba, spuse directorul. Ți le opresc din salariu.

— Le-am oprit eu din salariul secretarei mele, spuse directorul adjunct. Nu vă faceți griji din cauza asta, domnule patron.

— Prin urmare, întrebă sfios Colin, postul pe care-l aveți liber este pentru cineva ca să repare scaune?

— Normal! spuse directorul.

— Nu-mi mai amintesc prea bine, spuse directorul adjunct. Dar dumneata nu *poți* să repari un scaun...

— De ce? spuse Colin.

— Pur și simplu pentru că nu poți, spuse directorul adjunct.

— Mă întreb după ce ți-ai dat seama? spuse directorul.

— În particular, spuse directorul adjunct, fiindcă scaunele acestea sunt imposibil de reparat, și, în general, fiindcă nu-mi lasă impresia că ar putea repara un scaun.

— Dar ce legătură are un scaun cu munca de birou? spuse Colin.

— Poate că dumneata te așezi direct pe podea ca să muncești? rânji directorul.

— Dar probabil că nu muncești prea des, adăugă rău-voitor directorul adjunct.

— O să-ți spun asta-n față, zise directorul, ești un trântor!...

— Asta ești... un trântor..., aprobă directorul adjunct.

— Noi, trase concluzia directorul, nu putem sub nici o formă să angajăm aici un trântor!...

— Mai ales dacă n-avem ce să-i dăm de lucru..., spuse directorul adjunct.

— E absolut ilogic, spuse Colin asurzit de vocile lor de birou.

— Ce vezi ilogic aici? întrebă directorul.

— Fiindcă, spuse Colin, ce trebuie să-i dai de făcut unui trântor exact asta e, să nu facă nimic.

— Aha, zise directorul adjunct, deci urmărești să-i iei locul directorului?

Acesta din urmă izbucni în râs la auzul unei asemenea idei.

— E extraordinar!..., spuse el.

Fața i se întunecă și-și trase fotoliul și mai în spate.

— Ia-l de-aici..., îi spuse el directorului adjunct. Acuma îmi dau seama prea bine de ce a venit... Hai, repede!... Șterge-o de aici, trântorule! urlă el.

Directorul adjunct se repezi la Colin, dar acesta înșfăcase dosarul uitat pe masă:

— Dacă mă atingi măcar..., spuse el.

Se duse puțin câte puțin, mergând cu spatele, spre ușă.

— Cară-te! striga directorul. Unealtă a lui Satin!

— Ești un boșorog ticălos, spuse Colin, și răsuci mânerul ușii.

Aruncă dosarul spre birou și se grăbi să iasă pe culoar. Când ajunse la intrare, ușierul trase cu pistolul după el și glonțul de hârtie făcu o gaură în formă de cap de mort în ușa care tocmai se închisese în urma lui.

XLV

— Recunosc că e o piesă frumoasă, spuse anticarul, învârtindu-se în jurul pianocteilului adus de Colin.

— E din arțar suflat, spuse Colin.

— Văd, spuse anticarul. Presupun că funcționează bine.

— Încerc să vând tot ce am mai bun, spuse Colin.

— Cred că vă e tare greu, spuse anticarul, aplecându-se ca să vadă mai bine un desen mărunt al lemnului.

Suflă câteva fire de praf care întunecau luciul mobilei.

— N-ați prefera să munciți și să câștigați niște bani ca să-l puteți păstra?

Colin își aminti de biroul directorului și de împușcătura pe care o trăsese în el ușierul și spuse că nu.

— Dar tot aici o să ajungeți, spuse anticarul, când n-o să mai aveți ce vinde...

— Dacă nu mi-ar mai crește mereu cheltuielile..., zise Colin, și se corectă: ...dacă cheltuielile s-ar opri din crescut, aș obține din vânzarea

lucrurilor destul cât să pot trăi fără să muncesc. Nu să trăiesc foarte bine, dar, oricum, să trăiesc.

— Nu vă place să munciți? spuse anticarul.

— E oribil, spuse Colin. Munca îl coboară pe om la nivelul mașinii.

— Și cheltuielile nu încetează să crească? întrebă anticarul.

— Florile sunt foarte scumpe, spuse Colin, și la fel viața la munte...

— Dar dacă s-ar face bine? întrebă anticarul.

— Oh! spuse Colin.

Pe față îi apăru un zâmbet fericit.

— Ar fi ceva atât de minunat!..., șopti el.

— Dar nu cu totul imposibil, spuse anticarul.

— Nu! Sper că nu!..., spuse Colin.

— Dar e nevoie de timp, spuse anticarul.

— Da, spuse Colin, și soarele dispare...

— Poate să se rezolve asta, îl încurajă anticarul.

— Nu cred, spuse Colin. Cauza e undeva în adânc.

Tăcură amândoi câteva momente.

— E aprovizionat? întrebă anticarul arătând spre pianocteil.

— Da, spuse Colin. Toate receptaculele sunt pline.

— Cânt destul de bine la pian, l-am putea încerca.

— Dacă vreți, spuse Colin.

— Mă duc să aduc un scaun.

Se aflau în mijlocul prăvăliei unde își adusese Colin pianocteilul. Pretutindeni erau mormane de ciudate obiecte vechi în formă de fotolii, scaune, console sau alte mobile. Nu era prea multă lumină și mirosea a ceară de India și a vibrion albastru. Anticarul aduse un taburet de lemn de fier cositorit și se așeză. Scosese clanța ușii, care nu mai putea să clănțăne, și prin urmare n-avea să-i deranjeze.

— Știți piesele lui Duke Ellington?... spuse Colin.

— Da, spuse anticarul. O să cânt *Blues of the Vagabond.*

— La cât să reglez? spuse Colin. Cântați trei refrene?

— Da, spuse anticarul.

— Bine, spuse Colin. O să facă o jumătate de litru cu totul. Gata!

— Perfect, răspunse vânzătorul, care începu să cânte.

Avea un tușeu de o extremă sensibilitate și notele își luau zborul în aer, la fel de înaripate ca perlele pentru clarinet de Barney Bigard în versiunea lui Duke.

Colin se așezase pe jos ca să asculte, rezemat cu spatele de pianocteil, și plângea cu lacrimi mari, elipsoidale și mlădioase care i se rostogoleau pe veșminte și ajungeau în praful de pe podea. Muzica trecea prin el și ieșea filtrată, iar melodia care rezulta astfel aducea mai mult cu *Chloé* decât cu *Blues of the Vagabond.* Vânzătorul de antichități fredona un contra-cânt de-o simplitate pastorală și își legăna capul ca un șarpe cu clopoței. Cântă cele trei refrene și se opri. Colin, fericit până în adâncul inimii, rămăsese pe jos, și totul era ca mai înainte, pe când Chloé nu era bolnavă.

— Ce facem acum? întrebă anticarul.

Colin se ridică și deschise micul panou mobil prin manevra obișnuită, și luară amândoi cele două pahare umplute cu un lichid cu străluciri de curcubeu. Anticarul bău primul, plescăind din limbă.

— Este exact gustul blues-ului, spuse el. Chiar al acestui blues. Știi că e nemaipomenită invenția asta!...

— Da, spuse Colin, mergea foarte bine.

— Știi, spuse anticarul, cu siguranță o să-ți dau un preț foarte bun pentru ea.

— Am să fiu foarte mulțumit, spuse Colin. Toate îmi merg rău acum.

— Așa e viața, spuse anticarul. Nu se poate să-ți meargă totdeauna bine.

— Dar ar putea să nu-ți meargă totdeauna rău, spuse Colin. Îți aduci aminte mult mai ușor de momentele plăcute; atunci la ce folosesc cele rele?

— Ce-ar fi să cânt *Misty Morning?* propuse anticarul. Oare-i bun?

— Da, spuse Colin. Face un cocteil formidabil. Are culoarea gris-perle și verde de mentă, cu gust de piper și de fum.

Anticarul se așeză din nou la pian și cântă *Misty Morning.* Îl băură. Apoi mai cântă *Blue Bubbles* și se opri, deoarece începuse să cânte câte două note deodată, iar Colin auzea câte patru melodii diferite în același timp. Colin lăsă în jos, cu grijă, capacul pianului.

— Ei, spuse, anticarul, acum vorbim despre afaceri?

— Mda! spuse Colin.

— Pianocteilul dumitale e o chestie fantastică, spuse anticarul, îți ofer pe el trei mii de dublezoni.

— Nu, spuse Colin, e prea mult.

— Insist, zise anticarul.

— Dar asta-i o idioțenie, spuse Colin. Nici nu mă gândesc. Două mii, dacă vrei.

— Nu, spuse anticarul. Ia-l înapoi, refuz.

— Nu pot să ți-l vând pe trei mii, spuse Colin, ar fi furt la drumul mare!...

— Nici vorbă..., insistă anticarul. Pot să-l vând cu patru mii în minutul următor...

— Știi bine c-o să-l păstrezi pentru dumneata, spuse Colin.

— Firește, spuse anticarul. Ia ascultă, hai să ne-ntâlnim la mijloc și să rupem pisica: două mii cinci sute de dublezoni.

— Bine, spuse Colin, de acord. Dar ce facem cu cele două jumătăți ale pisicii?

— Uite..., spuse anticarul.

Colin luă banii și-i puse cu grijă în portofel. Se cam clătina pe picioare.

— Nu prea țin la băutură, spuse el.

— Normal, spuse anticarul. Ei, o să mai vii uneori să asculți câte-un păhărel cu mine?

— Da, îți promit, spuse Colin. Acum trebuie să plec. Nicolas o să mă certe!

— O să te conduc o bucată de drum, spuse anticarul, trebuie să cumpăr ceva.

— E foarte amabil din partea dumitale!... zise Colin.

Ieșiră din prăvălie. Cerul albastru-verzui atârna până la pavaj și pe jos erau niște pete mari și albe în locurile în care se zdrobiseră nori.

— A fost furtună, spuse anticarul.

Merseră împreună câțiva metri, și însoțitorul lui Colin se opri în fața unui bazar.

— Așteaptă-mă o clipă, spuse el. Vin acum!...

Intră. Prin vitrină, Colin îl zări alegând un obiect pe care-l privi atent în lumina zilei și-l băgă în buzunar.

— Gata!..., spuse anticarul trăgând ușa după el.

— Ce-ai luat? întrebă Colin.

— O nivelă cu apă, răspunse anticarul. Vreau să-mi cânt tot repertoriul după ce te conduc, și pe urmă am de umblat.

XLVI

Nicolas își privea cuptorul. Era așezat în fața lui cu un vătrai și o lampă de sudură și-i verifica interiorul. Cuptorul se înmuiase pe deasupra și foile de tablă se topeau, căpătând consistența unor felii subțiri de cașcaval. Auzi pașii lui Colin pe culoar și se îndreptă de spate pe scaun. Se simțea obosit. Colin împinse ușa și intră. Părea mulțumit.

— Ei? întrebă Nicolas. Ai rezolvat?

— L-am vândut, spuse Colin. Două mii cinci sute...

— De dublezoni?... spuse Nicolas.

— Da, spuse Colin.

— Nesperat de bine!...

— Nici eu nu mă așteptam. Te uitai la cuptor?

— Da, spuse Nicolas. E pe cale să se transforme în marmită cu cărbuni și mă întreb cum mama dracului se poate așa ceva...

— E foarte bizar, spuse Colin, dar nu e mai bizar decât tot ce se-ntâmplă. Ai văzut culoarul?

— Da, spuse Nicolas. Începe să se facă din lemn de brad...

— Voiam să-ți mai spun încă o dată că nu vreau să mai rămâi aici.

— Ai o scrisoare, spuse Nicolas.

— De la Chloé?

— Da, spuse Nicolas, e pe masă.

În timp ce desfăcea scrisoarea, Colin auzea vocea dulce a Chloéi și nu trebui decât să asculte ca s-o citească. Era scris:

> „Iubitul meu Colin,
>
> Mă simt bine, vremea e frumoasă. Singura chestie neplăcută sunt cârtițele de zăpadă, niște animale cu blană portocalie care se târăsc între zăpadă și pământ și scot strigăte asurzitoarea seara. Fac mușuroaie mari de zăpadă și te împiedici de ele când mergi. E soare mereu și nu mai e mult până vin acasă."

— Vești bune, spuse Colin. Atunci, te duci la familia Ponteauzanne.

— Nu, spuse Nicolas.

— Ba da, spuse Colin. Le trebuie un bucătar și eu nu vreau să mai stai aici..., îmbătrânești prea mult, și îți mai spun încă o dată, am semnat în numele tău.

— Dar șoricelul? spuse Nicolas. Cine o să-i mai dea de mâncare?

— Mă ocup eu de el, spuse Colin.

— Nu se poate, spuse Nicolas. Și-apoi, nici nu mai sunt în formă.

— Ba da, spuse Colin. Atmosfera de-aici te strivește... Nici unul din voi nu poate să reziste.

— Mereu spui așa, zise Nicolas, dar asta nu explică nimic.

— În fine, nu despre asta vorbeam!...

Nicolas se ridică și se întinse. Avea o înfățișare tristă.

— Nu mai prepari nimic după Gouffé, spuse Colin. Îți neglijezi bucătăria, te lași în voia soartei.

— Nu-i așa, protestă Nicolas.

— Nu mă întrerupe, zise Colin. Nu te mai îmbraci cu hainele bune duminica și nici te mai razi în fiecare zi.

— Nu-i o crimă, spuse Nicolas.

— Ba e o crimă, spuse Colin. Nu pot să te plătesc la valoarea ta. Dar acum valoarea ta e în scădere și sunt și eu de vină pentru asta.

— Nu e adevărat, spuse Nicolas. Nu e vina ta că ai probleme.

— Ba da, spuse Colin, e pentru că m-am însurat și pentru că...

— E o prostie, spuse Nicolas. Cine o să gătească?

— Eu, spuse Colin.

— Dar tu o să muncești!... Când o să ai timp?

— Nu, n-o să muncesc. Totuși, mi-am vândut pianocteilul cu două mii cinci sute de dublezoni.

— Ei, spuse Nicolas, mare brânză ai făcut!...

— O să te duci la Ponteauzanne, spuse Colin.

— Of! spuse Nicolas. Mă enervezi. O să mă duc. Dar nu-i frumos din partea ta.

— O să-ți reiei bunele maniere.

— Dar ce-ai mai protestat împotriva bunelor mele maniere...

— Da, spuse Colin, pentru că n-avea nici o noimă să te străduiești cu mine.

— Mă enervezi, spuse Nicolas. Mă enervezi și iar mă enervezi.

XLVII

Colin auzi o bătaie în ușa de la intrare și se grăbi. Unul dintre papucii lui avea o gaură mare și își ascunse piciorul sub covor.

— Stai foarte sus, spuse Mangemanche intrând.

Emitea un gâfâit dens.

— Bună ziua, domnule doctor, spuse Colin înroșindu-se, pentru că era nevoit să-și scoată piciorul de sub covor.

— V-ați mutat, spuse profesorul, parcă înainte nu era atât departe.

— Nu, spuse Colin. E același apartament.

— Nici vorbă, spuse profesorul. Când faci o glumă, e în interesul dumitale să fii mai serios și să găsești răspunsuri mai spirituale.

— Da? spuse Colin... Sigur că da.

— Ce mai face pacienta noastră? spuse profesorul.

— Mai bine. Arată mai bine și nu o mai doare în piept.

— Hmm!... spuse profesorul. E ciudat.

Cu Colin pe urmele lui, intră în camera Chloéi, plecându-și capul ca să nu se lovească de pragul de sus al ușii, dar pragul coborî brusc și profesorul

scoase o înjurătură zdravănă. Chloé, în pat, râdea văzând cum își făcuse intrarea profesorul.

Camera ajunsese la dimensiuni destul de reduse. Covorul, spre deosebire de cel din celelalte încăperi, se îngroșase, iar patul se afla acum într-un mic alcov cu perdele de satin. Fereastra cea mare din perete era acum complet divizată în patru ferestruici pătrate de pedunculele de piatră care crescuseră în întregime. Era o lumină puțin cenușie, dar curată. Era cald.

— O să-mi spui din nou că nu v-ați mutat, sau ce? spuse Mangemanche.

— Vă jur, domnule doctor..., începu Colin.

Se întrerupse la mijlocul frazei, căci profesorul se uita la el cu un aer neliniștit și neîncrezător.

— Glumeam!..., încheie el râzând.

Mangemanche se apropie de pat.

— Ei, dezbracă-te. O să-ți fac o auscultație.

Chloé își întredeschise mantila de puf.

— Ah! spuse Mangemanche. Te-au operat acolo...

— Da..., răspunse Chloé.

Sub sânul drept avea o cicatrice mică, perfect rotundă.

— L-au scos pe-aici după ce-a murit? întrebă profesorul. Era mare?

— Un metru, cred, spuse Chloé. Avea o floare mare de douăzeci de centimetri.

— Ce scârboșenie!... bombăni profesorul. N-ai avut noroc. Nu se prea întâmplă să crească așa de mare!

— Celelalte flori l-au făcut să moară, spuse Chloé. Mai ales o floare de plantă de vanilie pe care mi-au adus-o la urmă.

— Ciudat, spuse profesorul. N-aș fi crezut că planta de vanilie poate produce un asemenea efect. Mă gândeam mai degrabă la ienupăr sau la salcâm. Medicina, știți, e o treabă idioată, încheie el.

— Sigur că da, spuse Chloé.

Profesorul o ausculta. Se redresă.

— E bine, spuse el. Evident, a lăsat urme.

— Da? spuse Chloé.

— Da, spuse profesorul. Acum ai un plămân cu totul, sau aproape cu totul, scos din funcțiune.

— Nu mă deranjează, spuse Chloé, dacă celălalt e bine!

— Dar dacă o să se îmbolnăvească celălalt, spuse profesorul, o să fie supărător pentru soțul dumitale.

— Și pentru mine nu? întrebă Chloé.

— Pentru dumneata n-o să mai fie, spuse profesorul.

Se ridică în picioare.

— Nu vreau să te sperii inutil, dar să fii cât se poate de prudentă.

— Sunt foarte prudentă, spuse Chloé.

I se măriră ochii. Își trecu mâna prin păr, cu timiditate.

— Ce pot să fac ca să fiu sigură că nu mai fac altul? spuse ea, și vocea ei era aproape de plâns.

— Nu te îngrijora, micuțo, spuse profesorul. Nu e nici un motiv să mai faci încă unul.

Profesorul se uită de jur împrejur.

— Îmi plăcea mai mult celălalt apartament al vostru. Părea mai sănătos acolo.

— Da, spuse Colin, dar nu-i vina noastră...

— Spune-mi, cu ce te ocupi dumneata? întrebă profesorul.

— Învăț tot felul de lucruri, spuse Colin. Și o iubesc pe Chloé.

— Munca dumitale nu-ți aduce nimic? întrebă profesorul.

— Nu, spuse Colin. Nu am o slujbă, în sensul obișnuit al cuvântului.

— Munca e o chestie infectă, știu prea bine, șopti profesorul, dar ceea ce îți place să faci nu poate să aducă bani, din moment ce...

Se opri.

— Mi-ai arătat data trecută un aparat care producea niște băuturi uimitoare. Se-ntâmplă să-l mai ai?

— Nu, spuse Colin. L-am vândut. Pot totuși să vă ofer ceva de băut...

Mangemanche își strecură degetele pe după gulerul cămășii lui galbene și își scărpină gâtul.

— Vin cu dumneata. La revedere, duduie, spuse el.

— La revedere, domnule doctor, spuse Chloé.

Se vârî în adâncitura patului și își trase cuverturile până la gât. Avea fața albă și gingașă pe așternuturile albăstrui ca levănțica, tivite cu o margine purpurie.

XLVIII

Chick trecu de poarta de control și-i dădu mașinii fișa lui de pontaj. Ca de obicei, se împiedică de pragul porții metalice a coridorului care ducea la ateliere și un val de aburi și de fum negru îl lovi cu violență în față. Începeau să răzbată până la el zgomotele: bâzâitul înăbușit al turboalternatoarelor generale, șuieratul podurilor rulante peste grinzile încrucișate, vacarmul vânturilor violente năpustindu-se asupra acoperișului de tablă. Coridorul era foarte întunecat, luminat la fiecare șase metri de un bec roșiatic a cărui lumină șiroia leneșă peste obiectele netede, agățându-se, ca să le ocolească, de asperitățile pereților și ale solului. Sub pașii lui, tabla galvanizată era fierbinte, crăpată ici și colo, și prin găuri se zărea gura roșie și întunecată a cuptoarelor de piatră. Fluidele circulau sforăind prin conducte groase, vopsite în gri și în roșu, pe deasupra capului său, și, la fiecare pulsație a inimii mecanice pe care fochiștii o puneau sub presiune, șarpanta se înclina puțin înainte, cu o ușoară întârziere și cu o vibrație profundă. Pe ziduri se formau picături care se desprindeau uneori la o pulsație mai puternică și, când unul dintre stropii aceștia îi cădea pe gât,

Chick se înfiora. Era o apă decolorată, mirosind a ozon. Coridorul făcea o cotitură la capăt și solul, în locul acela, era făcut dintr-un grilaj și surmonta atelierele.

Dedesubt, în dreptul fiecărei mașini pătrățoase, se afla câte un om care se zbătea să nu fie căsăpit de angrenajele lacome. Toți aveau prins de piciorul drept un inel greu de fier. Inelele erau desfăcute doar de două ori pe zi: la prânz și seara. Se luptau cu mașinile pentru piesele metalice care ieșeau clinchetind prin orificiile înguste practicate în partea de sus a acestora. Dacă nu erau înșfăcate când trebuia, piesele cădeau aproape imediat în gura plină de mecanisme unde avea loc sinteza.

Erau aparate de toate mărimile. Chick cunoștea bine acest spectacol. Lucra la capătul unuia dintre ateliere și trebuia să verifice buna funcționare a mașinilor și să le arate oamenilor cum să le repornească atunci când se opreau, după ce le smulseseră câte o fâșie de carne din trup.

Pentru a purifica aerul, jeturi lungi de esențe traversau pieziș hala, lucind de reflexe și condensând în jurul lor vaporii și pulberile de metal și de ulei fierbinte care urcau în coloane drepte și subțiri deasupra fiecărei mașini. Chick se uită în sus. Țevile îl urmăreau în continuare. Ajunse la cușca platformei de coborâre, intră și închise ușa după el. Scoase din buzunar o carte a lui Partre, apăsă pe butonul de comandă și începu să citească așteptând să ajungă la sol.

Izbitura surdă a platformei de tamponul metalic îl făcu să tresară din toropeală. Ieși și se duse în biroul său, o cutie de sticlă slab luminată de unde putea supraveghea atelierele. Se așeză, deschise cartea din nou și își reluă lectura, toropit de pulsația fluidelor și de vuietul mașinilor.

Un sunet discordant în mijlocul acelui vacarm îl făcu să-și ridice dintr-o dată privirea. Se uită dincotro venea zgomotul suspect. Unul dintre jeturile de purificare tocmai se oprise brusc în mijlocul halei și stătea în aer, parcă retezat în două. Cele patru mașini, pe care încetase să le mai deservească, intraseră în trepidație. Se vedeau cum se zbăteau la distanță și, în dreptul fiecăreia dintre ele, o formă umană se năruia treptat. Chick lăsă cartea din mână și se repezi afară. Alergă spre tabloul de comandă al jeturilor și lăsă repede în jos o manetă. Jetul sfărâmat rămânea nemișcat. Semăna cu lama unei coase și vaporii de la toate cele patru mașini se ridicau în aer în vârtejuri. Plecă de la tabloul de comandă și alergă spre mașini. Se opreau încetul cu încetul. Oamenii care lucraseră pe ele zăceau pe jos. Piciorul lor drept, îndoit, forma un unghi bizar din cauza inelului de

fier și toți patru aveau încheietura mâinii drepte retezată: sângele ardea în contact cu metalul lanțului și răspândea în aer un miros oribil de animal ars de viu.

Chick deschise cu cheia lui inelele care imobilizau trupurile și întinse oamenii pe jos în fața mașinilor. Se duse în birou și-i chemă la telefon pe brancardierii de serviciu. Se întoarse pe urmă la tabloul de comandă și încercă să repună jetul în funcțiune. Nu avea nici un rezultat. Lichidul țâșnea cum trebuie, dar, când ajungea în dreptul celei de-a patra mașini, dispărea brusc și i se putea vedea secțiunea netă ca și cum ar fi fost tăiată cu o lovitură de secure.

Pipăindu-și supărat cartea din buzunar, se îndreptă spre Biroul Central. La ieșirea din atelier, se dădu la o parte ca să-i lase să iasă pe brancardierii care îngrămădiseră cele patru corpuri pe un mic electrocar și se pregăteau să le verse în Colectorul General.

O luă pe un alt coridor. Departe în fața lui, micul electrocar coti cu un tors molcom, făcând să țâșnească în aer scântei albe. Plafonul, foarte scund, repercuta zgomotul pașilor lui pe metal. Solul era într-o ușoară pantă ascendentă. În drum spre Biroul Central, trecea pe lângă alte trei ateliere, și Chick mergea cu gândurile aiurea. Ajunse în sfârșit la blocul principal și intră la șeful de personal.

— S-a produs o avarie la numerele șapte sute nouă, zece, unsprezece și doisprezece, îi spuse el unei secretare aflate în spatele unui ghișeu. Cei patru oameni trebuie înlocuiți și mașinile luate de acolo, așa cred. Pot să vorbesc cu șeful de personal?

Secretara apăsă pe câteva butoane roșii de pe un panou de mahon lăcuit și spuse: „Intrați, vă așteaptă”.

Chick intră și se așeză.

Șeful de personal se uită la el interogativ.

— Am nevoie de patru oameni, spuse Chick.

— Bine, spuse șeful personalului, mâine or să fie la post.

— Unul dintre jeturile de purificare s-a stricat, adăugă el.

— Asta nu mai e treaba mea, zise șeful personalului. Du-te alături.

Chick ieși și îndeplini aceleași formalități înainte de a intra la șeful cu materialele.

— Unul dintre jeturile de purificare de la șapte sute nu mai merge.

— Deloc?

— Nu ajunge până la capăt, spuse Chick.

— N-ai putut să-l repari?

— Nu, spuse Chick, nu-i nimic de făcut.

— O să vin să mă uit în atelier, spuse șeful materialului.

— Dar scade randamentul, spuse Chick. Vă rog, dacă se poate mai repede.

— Asta nu mai e treaba mea, spuse șeful materialului. Du-te la șeful de producție.

Chick se duse în blocul de alături și intră la șeful de producție. Era un birou violent iluminat și, în spatele biroului, fixat pe perete, un mare panou de sticlă mată pe care capătul unei linii roșii se deplasa foarte încet spre dreapta, ca o omidă pe marginea unei frunze; acele unor mari indicatoare de nivel circulare, cu cadru cromat, se învârteau și mai lent sub panou.

— Producția dumitale scade cu 0,7%, spuse șeful. Ce se întâmplă?

— Sunt patru mașini scoase din circuit, spuse Chick.

— La 0,8 ești concediat, spuse șeful producției.

Consultă nivelul rotindu-se cu fotoliul cromat.

— 0,78, spuse el. În locul dumitale, mi-aș strânge catrafusele.

— E prima dată când mi se-ntâmplă, spuse Chick.

— Îmi pare rău, zise șeful producției. Poate că o să fii repartizat altundeva...

— Nu țin, spuse Chick. Nu țin să muncesc. Nu-mi place.

— Nimeni n-are dreptul să spună asta, spuse șeful producției. Ești concediat, adăugă el.

— N-aveam încotro, spuse Chick. Ce-i oare dreptatea?

— N-am auzit niciodată de asta, spuse șeful producției. Trebuie să-ți spun că sunt ocupat.

Chick plecă din birou. Se întoarse la șeful de personal.

— Puteți să-mi dați salariul? întrebă el.

— Ce număr? întrebă șeful de personal.

— Atelierul 700. Inginer.

— Bine.

Se întoarse către secretară și-i spuse:

— Poți să-i dai banii.

— Alo! adăugă la telefon. Un inginer de schimb, tip 5, pentru atelierul 700.

— Iată, spuse secretara dându-i lui Chick un plic. Cei o sută zece dublezoni ai dumneavoastră.

— Mulțumesc, spuse Chick, și plecă.

Se întâlni cu inginerul care urma să-l înlocuiască, un tânăr subțire și blond, care părea obosit. Se duse spre liftul cel mai apropiat și intră în cabină.

XLIX

— Intră, strigă omul care înregistra discuri.

Se uită către ușă. Era Chick.

— Bună ziua, spuse Chick. Am venit pentru înregistrările acelea pe care vi le adusesem.

— Să recapitulăm, spuse interlocutorul. Cele treizeci de fețe, confecționarea utilajului, gravarea cu pantograful a douăzeci de exemplare numerotate, pe ambele fețe, face cu totul o sută opt dublezoni. Vă fac o reducere la o sută cinci.

— Poftim, spuse Chick. Am un cec de o sută zece dublezoni, vi-l andosez și-mi dați înapoi cinci dublezoni.

— Bine, zise omul.

Deschise sertarul și-i dădu lui Chick o bancnotă de cinci dublezoni nou-nouță.

Ochii lui Chick parcă i se stingeau.

L

Isis coborî din mașină. Nicolas era la volan. Se uită la ceas și o urmări cu privirea în timp ce ea intra în clădirea în care locuiau Colin și Chloé. Avea o uniformă nouă de stofă albă și o șapcă de piele albă. Întinerise, dar expresia neliniștită a feței lui trăda o tristețe profundă.

Scara se îngusta brusc la etajul lui Colin, atât de tare încât Isis putea să atingă și balustrada, și zidul rece fără să îndepărteze brațele. Din covor nu mai rămăsese decât un puf subțire care abia dacă mai acoperea lemnul. Ajunse pe palier, respiră gâfâit de câteva ori și sună.

Nimeni nu veni să deschidă. Nu se auzea nici un zgomot pe scară, doar, din timp în timp, un trosnet ușor urmat de un clefăit umed ori de câte ori se destindea o treaptă.

Isis mai sună o dată. Auzea, de cealaltă parte a ușii, freamătul ușor al ciocanului de oțel pe metal. Zgâlțâi puțin ușa care se deschise brusc.

Intră și se împiedică de Colin. Stătea lungit pe jos, cu fața pe podea, într-o parte, și brațele înainte... Ochii îi erau închiși. În hol era întuneric. În

jurul ferestrei se întrezărea un cearcăn de lumină care nu reușea să intre. Colin respira încet. Dormea.

Isis se aplecă, îngenunche lângă el și-i mângâie obrazul. Pielea lui fremătă ușor și ochii i se mișcară sub pleoape. Se uită la Isis și păru să adoarmă din nou. Isis îl scutură puțin. Colin se ridică în șezut, își trecu mâna peste gură și spuse:

— Dormeam.

— Da, spuse Isis. Nu mai dormi la tine-n pat?

— Nu, spuse Colin. Am vrut să stau aici ca să-l aștept pe doctor și să mă duc după flori.

Avea o înfățișare cu totul dezorientată.

— Ce e? spuse Isis.

— Chloé, spuse Colin. A început din nou să tușească.

— A rămas un fel de iritație, spuse Isis.

— Nu, spuse Colin. E vorba de celălalt plămân.

Isis se ridică și alergă spre camera Chloéi. Lemnul parchetului împroșca moale sub pașii ei. Nu recunoștea camera. În pat, Chloé, cu capul pe jumătate ascuns în pernă, tușea, fără zgomot, dar fără încetare. Se ridică puțin când o auzi pe Isis intrând și-și trase sufletul. Schiță un zâmbet palid când Isis se apropie, se așeză pe pat și-o luă în brațe ca pe un copilaș bolnav.

— Nu tuși, Chloé, draga mea, murmură Isis.

— Ce floare frumoasă, zise Chloé într-o suflare, mirosind garoafa roșie și mare pe care Isis și-o prinsese în păr. Îmi face bine, adăugă ea.

— Ești tot bolnavă? întrebă Isis.

— Cred că e celălalt plămân, spuse Chloé.

— Ba nu, spuse Isis, primul te mai face încă să tușești un pic.

— Nu, spuse Chloé. Unde e Colin? S-a dus să-mi aducă flori?

— Vine repede, spuse Isis. M-am întâlnit cu el. Are bani? adăugă ea.

— Da, spuse Chloé, mai are puțini. Dar la ce folosesc? Nu pot să oprească răul ăsta!...

— Te doare? întrebă Isis.

— Da, spuse Chloé, dar nu prea tare. Încăperea s-a schimbat, vezi.

— Îmi place mai mult acum, spuse Isis. Înainte era prea mare.

— Celelalte camere cum sunt? spuse Chloé.

— Oh! Bine..., spuse Isis eschivându-se.

Încă îi revenea senzația parchetului rece ca o mlaștină.

— Mi-e indiferent că se schimbă. Din moment ce e cald și rămâne confortabilă...

— Sigur! spuse Isis. E mai drăguț un apartament mic.

— Șoricelul stă cu mine, spuse Chloé. Îl vezi, în colțul acela. Nu știu ce face acolo. Nu vrea să se mai ducă pe culoar.

— Da..., spuse Isis.

— Mai dă-mi garoafa, spuse Chloé, îmi face bine.

Isis și-o desprinse din păr și i-o dădu, Chloé și-o apropie de buze și-i trase mireasma adânc în piept.

— Ce mai face Nicolas? spuse ea.

— Bine, spuse Isis. Dar nu mai e vesel ca înainte. Când o să mai vin, am să-ți mai aduc flori.

— Îmi plăcea mult de Nicolas, spuse Chloé. Nu te măriți cu el?

— Nu pot, șopti Isis. Nu mă ridic la valoarea lui...

— Nu-i nimic, spuse Chloé, dacă te iubește...

— Părinții mei nu îndrăznesc să-i vorbească despre asta, spuse Isis. Oh!...

Garoafa pălea brusc, se încreți, se uscă parcă. Acum cădea, într-o pulbere fină, pe pieptul Chloéi.

— Oh! spuse Chloé la rândul ei, o să mă apuce tusea... Ai văzut!...

Se întrerupse ca să-și ducă mâna la gură. Un acces violent de tuse puse stăpânire pe ea.

— Chestia asta... din mine... le omoară pe toate..., bolborosi ea.

— Nu vorbi, spune Isis. N-are nimic. Colin o să-ți aducă altele.

Lumina din cameră era albastră și aproape verde prin colțuri. Nu era încă nici urmă de umezeală, covorul era destul de gros, dar una dintre cele patru ferestre pătrate se astupase aproape de tot.

Isis auzi clefăitul pașilor lui Colin în hol.

— A venit, spuse ea. Îți aduce flori, fără îndoială.

Colin apăru. Avea în brațe un buchet uriaș de liliac.

— Uite, iubita mea Chloé, zise el. Ia-l!...

Ea întinse brațele.

— Ești atât de bun, dragul meu, spuse ea.

Puse buchetul pe cealaltă pernă, se întoarse pe-o parte și-și vârî chipul în ciorchinii albi și dulci.

Isis se ridică.

— Pleci? spuse Colin.

— Da, spuse Isis. Mă așteaptă cineva. Am să mai vin și aduc și flori.

— Ar fi drăguț din partea ta să vii mâine dimineață, spuse Colin. Trebuie să mă duc să caut de lucru și nu vreau s-o las singură până nu vorbesc iar cu doctorul.

— Am să vin..., spuse Isis.

Se aplecă puțin, cu precauție, și-o sărută pe Chloé pe obrazul fin. Chloé ridică mâna și-o mângâie pe Isis pe față, dar fără a întoarce capul. Respira cu aviditate mireasma florilor de liliac care se desfăcea în volute lente în jurul părului ei strălucitor.

LI

Colin mergea cu greutate de-a lungul drumului. Acesta se înfunda pieziș printre ridicături de pământ peste care se înălțau domuri de sticlă ce căpătau, în lumina zilei, o strălucire verde-albăstruie, incertă.

Din timp în timp își ridica fruntea și citea plăcuțele ca să fie sigur că merge în direcția cea bună și atunci vedea cerul cu dâre transversale de maroniu murdar și de albastru.

Departe în fața lui zărea, pe deasupra ridicăturilor de pământ, coșurile aliniate ale serei principale.

În buzunar avea ziarul cu anunțul în care se căutau bărbați între douăzeci și treizeci de ani pentru a face pregătirile de apărare a țării. Mergea cât de repede putea; dar picioarele i se înfundau în pământul cald care, în toate părțile, lua încet-încet din nou în stăpânire clădirile și drumul.

Nu se vedeau plante în jur. Era mai mult pământ, în blocuri uniforme, îngrămădite pe ambele părți ale drumului, formând rambleuri cu pantă în echilibru nesigur, și, uneori, câte un morman greu se clătina, se rostogolea de-a lungul ridicăturii și se surpa moale pe suprafața drumului.

În unele locuri, rambleurile erau mai scunde și Colin distingea, prin geamurile tulburi ale domurilor, forme albastru-întunecate, care se agitau vag pe un fond mai deschis la culoare.

Grăbi pasul, smulgându-și picioarele din adânciturile pe care le formau în sol. Pământul se strângea rapid la loc ca un mușchi circular, și nu mai rămânea decât o mică denivelare, abia vizibilă, care dispărea aproape imediat.

Coșurile se apropiau. Colin simțea cum inima îi vibra în piept ca o fiară turbată. Strânse în mână ziarul prin stofa buzunarului.

Solul aluneca și-i fugea de sub picioare, dar se afunda mai puțin și drumul se întărea simțitor. Văzu primul coș aproape de el, înfipt în pământ ca o țeapă. Păsări de culoare închisă se roteau în zbor în jurul gurii lui, de unde ieșea un fir subțire de fum verde. La baza coșului era o umflătură rotunjită, pentru stabilitate. Clădirile începeau ceva mai departe. Nu era decât o singură poartă.

Intră, își șterse tălpile pantofilor pe un grătar lucios cu lame ascuțite și-o luă pe un coridor scund, mărginit de lămpi cu lumină șovăitoare. Planșeul era din cărămizi roșii, iar pe partea superioară a pereților, ca și pe tavan, erau plăci de sticlă groase de câțiva centimetri, prin care se întrezăreau niște mase întunecate și încremenite. La capătul culoarului era o ușă. Avea numărul care era indicat în ziar și Colin intră fără să bată, așa cum era recomandat în anunț.

Un bătrân în halat alb, cu părul încâlcit, citea un manual așezat la biroul său. Pe perete erau agățate tot felul de arme, binocluri strălucitoare, puști, aruncătoare de moarte de diverse calibre și o colecție completă de smulgătoare de inimi de toate mărimile.

— Bună ziua, domnule, spuse Colin.

— Bună ziua, domnule, spuse omul.

Vocea îi era frântă și îngroșată de vârstă.

— Am venit pentru postul din anunț, spuse Colin.

— Da? spuse omul. De-o lună tot apare anunțul, fără nici un rezultat. E o muncă destul de grea, să știți...

— Da, spuse Colin, dar e bine plătită!

— Dumnezeule! spuse omul. Te termină, vezi dumneata, și poate că banii câștigați nu merită, dar eu nu trebuie să-mi vorbesc de rău conducerea. De altfel, vezi că eu sunt încă în viață.

— Lucrați de mult aici? întrebă Colin.

— De un an, spuse omul. Am douăzeci și nouă de ani.

Își trecu peste chipul ridat o mână zbârcită, care tremura.

— Și-acum, vezi dumneata, am ajuns destul de bine... pot să stau la birou și să citesc manualul toată ziua...

— Am nevoie de bani, spuse Colin.

— Asta se-ntâmplă adesea, spuse omul, dar munca te face filozof. După trei luni o să ai mai puțină nevoie.

— Îmi trebuie pentru soția mea, spuse Colin.

— A, da? zise omul.

— E bolnavă, explică Colin. Nu-mi place să muncesc.

— Îmi pare rău de dumneata. Când e bolnavă, o femeie nu mai e bună de nimic.

— O iubesc, spuse Colin.

— Fără îndoială că da, spuse omul. Altfel n-ai vrea să muncești. Hai să-ți arăt unde ai să lucrezi. E la etajul de sus.

Îl călăuzi pe Colin prin coridoare impecabile cu tavane joase și pe scări de cărămizi roșii, până la o ușă dintr-un șir întreg de uși, care purta un simbol.

— Aici e, spuse omul. Intră, o să-ți explic în ce constă munca dumitale.

Colin intră. Încăperea era mică și pătrată. Pereții și podeaua erau din sticlă. Pe podea era așezat un bloc masiv de pământ în formă de sicriu, dar foarte înalt, de cel puțin un metru. O cuvertură grea de lână era rulată pe jos. Nu era nici o mobilă. Într-o nișă mică practicată în perete era un cofret de fier albastru. Omul se duse la cofret și-l deschise. Scoase dinăuntru douăsprezece obiecte strălucitoare și cilindrice, cu o gaură minusculă în mijloc.

— Pământul e steril, știi cum e, spuse omul, pentru apărarea țării trebuie materiale de cea mai bună calitate. Dar, pentru ca țevile de pușcă să crească uniform și fără distorsiuni, s-a constatat, de multă vreme, că e nevoie de căldura umană. De altminteri, așa e cu toate armele.

— Da, spuse Colin.

— Faci douăsprezece găuri mici în pământ, spuse omul, repartizate în dreptul centrului inimii și al ficatului, și te întinzi pe pământ după ce te dezbraci. Te învelești apoi cu țesătura asta de lână sterilizată și stai într-o poziție potrivită, astfel încât să degajezi o căldură absolut uniformă.

Chicoti întrerupt și se plesni peste coapsa dreaptă.

— Făceam paisprezece în primele douăzeci de zile din fiecare lună. Ah!... eram puternic!...

— Și? întrebă Colin.

— Și stai așa douăzeci și patru de ore, și după douăzeci și patru de ore țevile de pușcă își termină creșterea. Apoi sunt scoase. Se stropește pământul cu ulei și începi din nou.

— Cresc în jos? spuse Colin.

— Da, podeaua e luminată de dedesubt, spuse omul. Țevile au un fototropism pozitiv, dar cresc în jos fiindcă sunt mai grele decât pământul, așa că se iluminează mai mult de dedesubt, ca să nu apară distorsiuni.

— Și ghinturile? spuse Colin.

— Țevile de felul acesta ies gata ghintuite, spuse omul. Se plantează semințe selecționate.

— La ce folosesc coșurile? întrebă Colin.

— Pentru aerisire, spuse omul, și pentru sterilizarea cuverturilor și a clădirilor. Nu e nevoie de măsuri de precauție speciale, fiindcă se face foarte energic.

— Nu merge cu căldură artificială? spuse Colin.

— Nu, spuse omul. Ca să crească bine, au nevoie de căldură umană.

— Angajați și femei? spuse Colin.

— Femeile nu pot să facă munca asta, spuse omul. Nu au pieptul destul de plat și atunci căldura nu se repartizează cum trebuie. Acum te las să lucrezi.

— E adevărat că o să câștig zece dublezoni pe zi? întrebă Colin.

— Sigur că da, spuse omul, plus o primă dacă depășești douăsprezece țevi...

Ieși din încăpere și închise ușa. Colin ținea în mână cele douăsprezece semințe. Le puse alături și începu să se dezbrace. Avea ochii închiși și buzele îi fremătau din timp în timp.

LII

— Nu știu ce se petrece, la început a mers bine. Dar cu ultimele nu o să putem face decât arme speciale.

— Dar o să mă plătiți, cu toate astea? întrebă Colin neliniștit.

Avea de primit șaptezeci de dublezoni și o primă de zece dublezoni. Făcuse tot ce-i stătea în puteri, dar controlul țevilor dădea la iveală unele anomalii.

— Uită-te și dumneata, spuse omul.

Avea în mână una dintre țevi și-i arătă lui Colin capătul evazat.

— Nu înțeleg, spuse Colin. Primele erau perfect cilindrice.

— Bineînțeles, pot fi folosite pentru fabricarea flintelor cu țeavă evazată, spuse omul; dar e un model care se folosea cu cinci războaie în urmă, și avem oricum un stoc considerabil. E foarte neplăcut.

— Lucrez cât de bine pot, zise Colin.

— Desigur, spuse omul. Îți voi da cei optzeci de dublezoni ai dumitale.

Luă din sertarul biroului un plic sigilat.

— Am cerut să-ți fie adus aici salariul ca să nu mai trebuiască să te duci la casierie, spuse el, durează uneori luni întregi ca să-ți primești banii, și dumneata pari grăbit.

— Vă mulțumesc, spuse Colin.

— Încă nu am verificat producția de ieri. O să vină imediat. Nu vrei s-aștepți o clipă?

Glasul lui behăitor și împiedicat era o tortură pentru urechile lui Colin.

— Aștept, spuse el.

— Vezi dumneata, spuse omul, suntem obligați să fim foarte atenți la amănuntele astea, pentru că o pușcă, totuși, trebuie să fie la fel ca altă pușcă, deși nu există cartușe...

— Da, spuse Colin.

— Adesea nu sunt cartușe, spuse omul, suntem în întârziere cu programele de cartușe, avem mari rezerve pentru un model de pușcă care nu se mai fabrică, dar n-am primit ordin să fabricăm pentru noile puști, și-așa se face că nu le putem folosi. De altfel, nici n-are importanță. Ce poată să facă cineva cu o pușcă împotriva unei mașini pe roți? Inamicii produc o mașină pe roți la fiecare două puști pe care le fabricăm noi. Prin urmare, avem superioritate numerică. Dar puțin îi pasă unei mașini pe roți de o pușcă sau chiar de zece puști, mai ales dacă nu au cartușe...

— Aici nu se fabrică mașini pe roți? întrebă Colin.

— Ba da, spuse omul, dar abia terminăm acum programul ultimului război, așa că nu funcționează cum trebuie și trebuie distruse și, pentru că sunt construite foarte solid, asta durează mult timp.

Se-auzi o bătaie la ușă și apăru un lucrător la serviciul de transport, împingând un cărucior alb sterilizat. Sub un cearșaf alb se afla producția lui Colin din ziua precedentă. La unul dintre capete cearșaful se ridica. Asta n-ar fi trebuit să se întâmple dacă țevile ar fi fost perfect cilindrice, și Colin se simți neliniștit. Omul de la transport ieși închizând ușa.

— Ah!..., spuse omul. Nu arată ca și cum s-ar fi rezolvat.

Ridică țesătura. Sub ea erau douăsprezece țevi de oțel albastru și rece și, la capătul fiecăreia, înflorea un frumos trandafir alb, proaspăt și cu umbre bej în adâncul petalelor catifelate.

— Oh!..., șopti Colin. Ce frumoși sunt!…

Omul nu spunea nimic. Tuși de două ori.

— Nu va fi nevoie să mai vii la lucru și mâine, spuse el ezitând.

Degetele i se agățau nervos de marginea căruciorului.

— Pot să le iau? spuse Colin. Pentru Chloé?

— Or să moară dacă le desprinzi de oțel. Știi, sunt din oțel.

— Nu e posibil, spuse Colin.

Luă cu delicatețe un trandafir și încercă să-l rupă. Făcu o mișcare greșită și una dintre petale îi tăie mâna, făcându-i o rană de câțiva centimetri. Din mână îi țâșneau, cu pulsații lente, șuvoaie mari de sânge negru pe care Colin le înghițea mașinal. Se uita la petala albă pătată de o semilună roșie și omul îl bătu pe umăr și-l împinse încetișor către ușă.

LIII

Chloé dormea. Peste zi, nufărul îi împrumuta frumoasa lui culoare alb-crem a pielii sale, dar, în timpul somnului, nu era nevoie, și petele roșii din obraji îi apăreau din nou. Ochii îi păreau a fi două urme vineții sub frunte și, de departe, nu-ți dădeai seama dacă erau sau nu deschiși. Colin stătea pe un scaun în sufragerie și aștepta. Se aflau multe flori în jurul Chloéi. Putea să mai aștepte câteva ore înainte de a începe să-și caute altceva de lucru. Voia să se odihnească puțin ca să facă o impresie bună și să-și ia o slujbă unde să fie plătit cu adevărat bine. În cameră era aproape întuneric. Fereastra se astupase, rămânând din ea doar vreo zece centimetri până la pervaz, și nu mai lăsa să treacă decât o fâșie îngustă de lumină. Avea doar fruntea și ochii luminați. Restul feței lui trăia în umbră. Pick-up-ul nu mai funcționa bine, trebuia să-l întoarcă manual la fiecare disc și asta-l obosea. Discurile se uzau și ele. La unele, acum, cu greu mai putea fi recunoscută melodia. Se gândea că, dacă Chloé ar avea nevoie de ceva, ar veni imediat să-l anunțe șoricelul. Oare Nicolas se va însura cu Isis? Ce rochie va purta Isis la nuntă? Cine suna oare la ușă?

— Bună ziua, Alise, spuse Colin. Ai venit s-o vezi pe Chloé?

— Nu, spuse Alise. Doar am venit.

Puteau să stea în sufragerie. Datorită părului Alisei, se făcuse ceva mai multă lumină. Mai rămăseseră două scaune.

— Simți nevoia să vorbești cu cineva, spuse Colin. Știu ce înseamnă asta.

— Chick e acolo, spuse Alise. E acasă la el.

— Ai ieșit să cumperi ceva? încercă o explicație Colin.

— Nu, spuse Alise, trebuie să stau în altă parte.

— Da, spuse Colin. Se zugrăvește acasă la el...

— Nu, spuse Alise. Are toate cărțile, dar nu mă mai vrea lângă el.

— I-ai făcut vreo scenă? spuse Colin.

— Nu, spuse Alise.

— Cred că a înțeles greșit ce i-ai spus, dar când o să-i treacă furia, o să-i explici.

— Mi-a spus pur și simplu că mai are doar exact atâția dublezoni cât să-și dea la legat în piele de neant ultima carte, spuse Alise, și că nu mai poate suporta să trăiesc cu el, fiindcă nu poate să-mi ofere nimic și m-aș urâți dacă mi-aș strica mâinile muncind.

— Are dreptate, spuse Colin. Nu trebuie să muncești.

— Dar îl iubesc pe Chick, spuse Alise. Aș fi muncit pentru el.

— Nu ajută la nimic. De altfel, nici nu poți munci, ești prea frumoasă.

— De ce m-a dat afară? spuse Alise. Pentru că sunt cu adevărat foarte frumoasă?

— Nu știu, spuse Colin, dar mie îmi plac mult fața și părul tău.

— Privește, spuse Alise.

Se ridică, trase de micul inel al fermoarului și rochia îi căzu pe jos. Era o rochie din lână de culoare deschisă.

— Da..., spuse Colin.

Se făcuse foarte lumină în încăpere și Colin o vedea pe Alise întreagă. Sânii ei păreau gata să-și ia zborul, iar mușchii prelungi ai picioarelor ei suple erau tari și fierbinți la atingere.

— Pot săruta? întrebă Colin.

— Da, spuse Alise, îmi placi foarte mult.

— O să-ți fie frig, spuse Colin.

Alise se apropie de el. Se așeză pe genunchii lui și ochii ei începură să plângă fără zgomot.

— De ce nu mă mai vrea?

Colin o legăna încetișor.

— Nu înțelege. Dar știi, Alise, e băiat bun.

— Mă iubea mult, spuse Alise. Credea că până la urmă cărțile vor accepta să am și eu un loc în viața lui! Dar asta nu e posibil.

— O să-ți fie frig, spuse Colin.

O săruta și o mângâia pe păr.

— De ce oare nu te-am întâlnit pe tine primul? spuse Alise. Te-aș fi iubit la fel de mult, dar acum nu pot. Îl iubesc pe el.

— Știu, spuse Colin. Și eu, acum, o iubesc mai mult pe Chloé.

O ajută să se ridice și-i luă rochia de jos.

— Îmbracă-te, pisicuțo, spuse el. O să-ți fie frig.

— Nu, spuse Alise. Și-apoi, nu-i nimic.

Se îmbrăcă mașinal.

— N-aș vrea să fii tristă, spuse Colin.

— Ești drăguț, spuse Alise, dar sunt foarte tristă. Cred că o să pot face ceva pentru Chick, cu toate astea.

— O să te duci la părinții tăi, spuse Colin. Poate că vor să te vadă... sau la Isis.

— Dar Chick n-o să fie acolo, spuse Alise. N-am nevoie să mă duc la nimeni, dacă nu vine și Chick.

— O să vină, spuse Colin. O să mă duc să vorbesc cu el.

— Nu, spuse Alise. Nu mai poate intra nimeni la el. Stă încuiat tot timpul.

— Totuși, o să mă duc la el. Sau, dacă nu, o să vină el să mă vadă.

— Nu cred, spuse Alise. Chick nu mai e cum era pe vremuri.

— Ba da, spuse Colin. Oamenii nu se schimbă. Se schimbă lucrurile.

— Nu știu, spuse Alise.

— Te conduc, spuse Colin. Trebuie să mă duc să-mi caut de lucru.

— Nu merg într-acolo, spuse Alise.

— Te conduc până jos, spuse Colin.

Alise stătea în fața lui. Colin își puse mâinile pe umerii ei. Îi simțea căldura gâtului și părul moale și buclat lângă pielea lui. Își trecu mâinile de-a lungul trupului Alisei. Ea nu mai plângea. Dar părea a fi în altă parte.

— N-aș vrea să faci vreo prostie, spuse Colin.

— Oh! spuse Alise. N-am să fac nici o prostie...

— Mai vino pe la mine, spuse Colin, dacă simți nevoia să vorbești cu cineva.

— Poate că o să mai vin, spuse Alise.

Avea privirea întoarsă înăuntru. Colin o luă de mână. Coborâră scara. Din când în când alunecau, pe treptele umede. Jos, Colin își lua la revedere. Ea rămase pe loc privind în urma lui.

LIV

Ultimul volum venise chiar atunci de la legător, Chick îl mângâia înainte de a-l pune la loc, în casetă. Era îmbrăcat în piele de neant, groasă și verde, iar numele lui Partre se detașa cu litere săpate în legătură. Pe un singur raft, Chick avea toată ediția curentă, iar toate variantele, manuscrisele, primele tiraje, paginile speciale ocupau nișe speciale, practicate anume în perete.

Chick oftă. Alise îl părăsise de dimineață. Fusese obligat să-i spună să plece. Îi mai rămăseseră un dublezon și-o bucată de brânză și nu avea loc de rochiile ei în dulap, unde avea de gând să atârne hainele vechi ale lui Partre de care librarul îi făcea rost ca prin miracol. Nu-și mai amintea în ce zi o sărutase ultima oară. Nu-și mai putea pierde timpul s-o sărute. Trebuia să-și repare pick-up-ul ca să învețe pe dinafară conferințele lui Partre. Dacă s-ar fi întâmplat să i se spargă discurile, trebuia să-i poată rămâne textul, măcar în minte.

Toate cărțile lui Partre se aflau acolo, toate cărțile publicate. Edițiile legate luxoase, păstrate cu grijă în casete din piele cu margini de fier suflat

cu aur, exemplarele prețioase, cu margini albastre mari, tirajele limitate pe hârtie de muște sau pe hârtie dungată de Saintorix aveau rezervat un perete întreg divizat în alveole moi căptușite cu piele catifelată. Fiecare operă ocupa o alveolă. Pe peretele din față, rânduite în teancuri broșate, stăteau articolele lui Partre, extrase cu fervoare din revistele, ziarele, periodicele nenumărate pe care catadicsea să le înzestreze cu fecunda sa colaborare.

Chick își trecu mâna peste frunte. De cât timp stătea Alise cu el?... Colin îi dăduse dublezonii ca să-l ajute s-o ia de soție, dar ea nu ținea atât de mult la asta. Se mulțumea să-l aștepte și se mulțumea să fie cu el; dar nu poți accepta asta din partea unei femei, să stea cu tine doar pentru că te iubește. Și el o iubea. Nu putea accepta să-și piardă timpul cu ea, din moment ce nu mai era interesată de Partre. Cum e posibil să nu te intereseze un om ca Partre?... capabil să scrie orice, despre orice subiect, și cu câtă precizie... Cu siguranță că Partre o să aibă nevoie de mai puțin de-un an ca să realizeze *Enciclopedia Greței*, iar ducesa de Bovouard avea să colaboreze la lucrarea asta, și or să iasă niște manuscrise extraordinare. Trebuia neapărat, până atunci, să câștige destui dublezoni ca să reziste și să pună deoparte măcar un acont pentru librar. Chick nu-și plătise impozitele. Dar suma impozitelor îi folosea mai mult sub forma unui exemplar din *Gaura Sfintei Colomba.* Alisei i-ar fi plăcut ca Chick să plătească impozitele cu acești dublezoni, îi propusese chiar să-și vândă un lucru de-ale ei pentru asta. Acceptase și banii îi ajunseseră exact cât să plătească legarea în piele a *Găurii Sfintei Colomba*. La urma urmei, Alise putea foarte bine să se lipsească de colier.

Ezita să mai deschidă ușa. Poate că Alise aștepta în spatele ei ca el să răsucească cheia. Nu credea. Pașii ei răsunau pe scară, ca niște lovituri mărunte de ciocan, tot mai îndepărtate. Ar putea să se-ntoarcă la părinții ei și să-și reia studiile. La urma urmelor, nu lipsise atât de mult timp. Se pot recupera repede cursurile pierdute. Dar Alise nu mai studia deloc. Se ocupa prea mult de treburile lui Chick și de gătit și de călcatul cravatei lui. Impozitele, la urma urmelor, nici n-avea să le plătească. Ce, doar n-o să vină careva la tine acasă să-ți bată la ușă fiindcă nu ți-ai plătit impozitele? Asta nu se-ntâmplă. Poți să dai un acont, un dublezon, și pe urmă ești lăsat în pace și un timp nu mai vorbește nimeni despre asta. Un tip ca Partre își plătește impozitele? Probabil că da, și, la urma urmei, din punct de vedere moral, e recomandabil oare să-ți plătești impozitele pentru a avea în schimb dreptul de a fi arestat fiindcă alții plătesc impozite care servesc la

întreținerea poliției și a înalților funcționari? Este un cerc vicios care trebuie rupt; să nu mai plătească nimeni un timp destul de îndelungat și vor muri de oftică toți funcționarii și războiul nu va mai exista.

Chick își deschise pick-up-ul cu două suporturi de plăci și puse două discuri diferite de Jean-Sol Partre. Voia să le asculte pe amândouă în același timp, pentru a face să țâșnească noi idei din ciocnirea a două idei învechite. Se așeză la echidistanță între cele două difuzoare, astfel încât capul să i se afle exact în locul în care avea să se producă ciocnirea și să păstreze astfel, automat, rezultatul impactului.

Acele scuipară pe primul cerc al spirală și se așezară în adâncitură, iar vorbele lui Partre răsunară în creierul lui Chick. Din locul în care stătea așezat, Chick se uita pe fereastră și constată că pe acoperișuri, din loc în loc, se înălțau fumuri în mari volute albastre, colorate în roșu pe dedesubt, ca fumul de hârtie. Ochii lui înregistrau mașinal cum roșul devine tot mai puternic decât albastrul și cuvintele se loveau unele de altele cu scântei puternice, deschizând înaintea oboselii sale un câmp de odihnă moale ca mușchiul în luna mai.

LV

Seneșalul poliției își scoase fluierul din buzunar și trase o lovitură zdravănă cu el într-un enorm gong peruvian care atârna în spatele lui. Se auzi un galop de cizme cu placheuri de fier la toate etajele, un zgomot de căderi succesive, și pe tobogan năvăliră în birou șase dintre cei mai buni agenți ai săi.

Se ridicară de pe jos, se bătură peste fese ca să se scuture de praf și se așezară în poziție de drepți.

— Douglas! strigă seneșalul.

— Prezent! răspunse primul polițai.

— Douglas! repetă seneșalul.

— Prezent, spuse cel de-al doilea.

Apelul continuă tot așa. Seneșalul poliției nu putea să țină minte numele tuturor oamenilor săi și Douglas era un nume generic tradițional.

— Misiune specială! ordonă el.

Cu un gest la unison, cei șase agenți de arme își duseră mâinile la buzunarul din spate ca să semnalizeze că aveau asupra lor egalizatorul cu

douăsprezece împroșcături.

— Conduc personal! sublinie seneșalul.

Lovi violent gongul. Ușa se deschise și apăru un secretar.

— Plec, anunță seneșalul. Misiune Specială. Blocnotează.

Secretarul își luă blocul și creionul și luă poziția reglementară de înregistrare numărul șase.

— Recuperarea impozitelor de la numitul Chick cu jecmănire prealabilă, îi dictă șeful. Zvântare-n bătaie cu aer de contrabandă și mustrare severă. Jecmănire totală sau chiar parțială, combinată cu violare de domiciliu.

— Notat! spuse furierul.

— La drum, Douglas, ordonă seneșalul poliției.

Se ridică în picioare și se așeză în fruntea escadrilei, care demară apăsat, imitând, cu cele douăsprezece picioare ale ei, zborul cucului creponat. Cei șase erau îmbrăcați în combinezoane colante din piele neagră, blindate la piept și la umeri, iar casca lor din oțel înnegrit, în formă de bonetă de noapte, cobora pe ceafă și apăra tâmplele și fruntea. Toți purtau cizme grele și metalice. Seneșalul era îmbrăcat într-o ținută asemănătoare, dar din piele roșie, iar pe umeri îi străluceau două stele de aur. Egalizatoarele umflau buzunarele din spate ale acoliților săi; el ținea în mână o mică măciucă de aur și la centură îi atârna o grenadă aurită grea. Coborâră pe scara de onoare și santinela luă o poziție rezervată, în vreme ce seneșalul își ducea mâna la cască. O mașină specială aștepta la poartă. Seneșalul luă loc în spate, iar cei șase polițai se cățărară pe scările laterale, cei doi grași pe o parte și cei patru slabi pe cealaltă. Șoferul purta tot un combinezon de piele neagră, dar fără cască. Demară. Mașina n-avea roți, ci o mulțime de picioare vibratile, astfel încât proiectilele rătăcite nu riscau să spargă cauciucurile. Picioarele fornăiră pe asfalt și șoferul făcu un viraj scurt la prima răscruce; din interior, aveai impresia că ești pe creasta unui talaz care se sparge.

LVI

Privindu-l pe Colin care se îndepărta, Alise îi spunea în gând, cu toată forța de care era capabilă, la revedere. O iubea atât de mult pe Chloé, se ducea să-și caute de lucru pentru ea, ca să-i poată cumpăra flori și să lupte împotriva ororii din adâncul pieptului ei, care o devora pe dinăuntru. Umerii largi ai lui Colin erau puțin lăsați, părea atât de obosit, părul blond nu-i mai era pieptănat și îngrijit ca altădată. Chick putea să fie atât de blând când vorbea despre o carte a lui Partre și când îl explica pe Partre. Chiar nu se poate lipsi de Partre, nici prin cap nu i-ar trece să caute altceva în loc, orice-ar fi, Partre spune tot ceea ce Chick însuși ar vrea să poată spune. Partre nu trebuie să fie lăsat să-și publice enciclopedia, asta va însemna sfârșitul lui Chick, o să fure, o să ucidă vreun librar. Alise începu să meargă încet. Partre își petrece zilele într-o cafenea, bând și scriind cu alți tipi ca el care vin să bea și să scrie, beau ceai de peste mări și alcooluri dulci, asta-i scutește să se gândească la ce scriu, se perindă multă lume pe-acolo, asta face să se tulbure ideile de la fund și mai pescuiești una-alta, nu trebuie să elimini tot ce-i inutil, pui un pic de idei și-un pic de inutilitate, diluezi.

Oamenii înghit așa ceva mai ușor, mai ales femeile cărora nu le plac lucrurile pure. Nu era un drum prea lung până la cafenea; de departe Alise îl văzu pe unul dintre chelnerii în haină albă și pantaloni de culoarea lămâii servindu-i un picior de porc împănat lui Don Evany Marqué, celebrul jucător de fut-bol, care, în loc să bea, lucru pe care-l detesta, halea mâncăruri condimentate ca să le facă sete vecinilor. Alise intră, Jean-Sol Partre, la locul său obișnuit, scria, erau oameni mulți și vorbeau domol. Ca printr-o minune obișnuită, ceea ce este cu adevărat neobișnuit, Alise văzu un scaun liber lângă Jean-Sol și se așeză. Își puse pe genunchi geanta grea și-i desfăcu fermoarul. Peste umărul lui Jean-Sol zărea titlul paginii, *Enciclopedie*, volumul al nouăsprezecelea. Puse mâna cu timiditate pe brațul lui Jean-Sol; acesta se opri din scris.

— Ați și ajuns aici, spuse Alise.

— Da, răspunse Jean-Sol. Vreți să-mi vorbiți?

— Voiam să vă rog să n-o publicați, spuse ea.

— E dificil, spuse Jean-Sol. Multă lume o așteaptă.

Își scoase ochelarii, suflă peste lentile și și-i puse la loc; ochii nu i se mai vedeau.

— Desigur, spuse Alise. Dar vreau să spun că ar trebui doar s-o amânați.

— Oh, spuse Jean-Sol, dacă nu e decât atât, aș putea încerca.

— Ar trebui s-o amânați cu zece ani, spuse Alise.

— Da? spuse Jean-Sol.

— Da, spuse Alise. Zece ani sau mai mult, firește. Știți, e mai bine să le dați timp oamenilor să facă economii ca s-o poată cumpăra.

— O să fie destul de plictisitoare la lectură, spuse Jean-Sol Partre, fiindcă deja am început să mă plictisesc rău să scriu la ea. Am o crampă puternică la încheietura stângă de la cât am ținut foaia.

— Îmi pare rău de dumneavoastră, spuse Alise.

— Pentru crampă?

— Nu, spuse Alise, pentru că nu vreți să amânați publicarea.

— De ce?

— Am să vă explic: Chick își cheltuiește toți banii ca să cumpere ce produceți dumneavoastră și nu mai are bani.

— Mai bine ar cumpăra altceva, spuse Jean-Sol, eu nu-mi cumpăr niciodată cărțile.

— Îi place enorm ceea ce scrieți.

— E dreptul lui, spuse Jean-Sol. A ales.

— După părerea mea, e prea angajat, spuse Alise. Și eu am ales, dar sunt liberă, fiindcă nu mai vrea să trăiesc cu el; prin urmare, am să vă ucid, de vreme ce nu vreți să amânați publicarea.

— O să mă faceți să-mi pierd mijloacele de existență, spuse Jean-Sol. Cum vreți să-mi mai încasez drepturile de autor dacă mor?

— E treaba dumneavoastră, spuse Alise, nu pot să țin cont de toate, din moment ce vreau să vă ucid mai mult decât orice.

— Dar sunteți de acord că nu pot să mă predau în fața unui asemenea argument? întrebă Jean-Sol Partre.

— Sunt de acord. Își deschise geanta și scoase smulgătorul de inimi al lui Chick, pe care i-l luase de câteva zile din sertarul biroului.

— Vreți să vă descheiați la guler? întrebă ea.

— Zău, spuse Jean-Sol scoțându-și ochelarii, găsesc toată povestea asta de-a dreptul idioată.

Își descheie gulerul. Alise își adună puterile și, cu un gest hotărât, înfipse smulgătorul de inimi în pieptul lui Partre. Acesta o privi, murea foarte repede și avu o ultimă licărire de uimire în ochi, constatând că inima lui avea forma unui tetraedru. Alise se făcu foarte palidă, Jean-Sol Partre era mort acum și ceaiul se răcea. Luă manuscrisul *Enciclopediei* și-l făcu ferfeniță. Unul dintre chelneri veni să șteargă sângele și toată mizeria pe care o făcuse amestecându-se cu cerneala din stilou pe măsuța dreptunghiulară. Alise îi plăti chelnerului, deschise cele două brațe ale smulgătorului de inimi și inima lui Partre rămase pe masă; strânse la loc instrumentul strălucitor și-l vârî în geantă, apoi ieși în stradă, ținând în mână cutia de chibrituri pe care Partre o păstra în buzunar.

LVII

Alise privi înapoi. Un fum negru și des umplea vitrina și oamenii începeau să se adune ca să privească, aprinsese trei bețe de chibrit până reușise să dea foc, flăcările nu voiau să se prindă de cărțile lui Partre. Librarul zăcea după birou, iar inima lui, alături, începea să ardă, jeturi încovoiate de sânge fierbând și o flacără neagră începuseră deja să țâșnească din ea. Primele două librării, la trei sute de metri mai în spate, ardeau trosnind și sforăind, librarii muriseră, toți cei care îi vânduseră cărți lui Chick urmau să moară în același fel și librăriile lor aveau să ardă. Alise plângea și se grăbea, își amintea de ochii lui Jean-Sol Partre când își văzuse inima, la început nu voise să-l ucidă, doar să împiedice apariția noii sale cărți și să-l salveze pe Chick de la ruina care îl copleșea din ce în ce mai mult. Se înțeleseseră cu toții să-l distrugă pe Chick, voiau să-i ia banii, profitau fără rușine de pasiunea lui pentru Partre, îi vindeau haine vechi care n-aveau nici o valoare și pipe cu amprente, își meritau soarta care-i aștepta. Văzu la stânga o vitrină plină de volume broșate, se opri, își trase sufletul și intră. Librarul se apropie de ea.

— Ce doriți? întrebă el.

— Aveți chestii de-ale lui Partre? spuse Alise.

— Desigur, spuse librarul, dar deocamdată nu vă pot vinde relicve, toate sunt rezervate de un foarte bun client.

— E vorba de Chick? întrebă Alise.

— Da, răspunse librarul, cred că așa îl cheamă.

— N-o să mai vină să le cumpere, spuse Alise.

Se apropie de el și lăsă să-i cadă batista. Librarul se aplecă trosnind din încheieturi ca s-o ridice, ea îi înfipse smulgătorul de inimi în spate cu un gest rapid, plângea și tremura iarăși, librarul se prăbuși cu fața în jos, iar ea nu mai îndrăzni să-și ia batista dintre degetele încleștate ale librarului. Smulgătorul de inimi ieși din trupul fără viață, ținea între brațe inima librarului, foarte mică și de un roșu deschis, Alise depărtă brațele și inima se rostogoli lângă librarul ei. Trebuia să se grăbească, luă un teanc de ziare, scăpără un chibrit, aprinse o torță sub tejghea și deasupra lui aruncă ziarele, apoi zvârli în flăcări o duzină de cărți de Nicolas Calas pe care le luă din raftul cel mai apropiat și flacăra se năpusti asupra cărților cu o vibrație fierbinte; lemnul tejghelei scotea și trosnea, aburi umpleau librăria. Alise răsturnă peste foc un ultim raft cu cărți și ieși pipăind în jur ca să ghicească drumul, smulse mânerul ușii ca să nu poată intra nimeni și începu să alerge din nou. Simțea înțepături în ochi și părul îi mirosea a fum, alerga și lacrimile aproape că nu-i mai curgeau pe obraji, vântul le usca imediat. Se apropia de cartierul unde locuia Chick, rămăseseră doar vreo doi sau trei librari, restul nu ridicau nici o problemă pentru el. Se întoarse pentru a se uita în urmă înainte de-a intra în librăria următoare; departe, în spatele ei, se vedeau ridicându-se spre cer coloane mari de fum și oamenii se înghesuiau să se uite cum funcționau aparatele complicate ale Corpului de Pompeuri. Mașinile lor mari și albe trecură pe stradă în timp ce ea închidea ușa; se uită după ele prin vitrină, iar librarul se apropie de ea întrebând-o ce dorește.

LVIII

— Dumneata, zise seneșalul poliției, rămâi aici, în dreapta ușii, iar dumneata, Douglas, continuă el întorcându-se spre al doilea dintre agenții grași, dumneata stai la stânga, și nu lăsați pe nimeni înăuntru.

Cei doi agenți de arme își luară egalizatorul și își lăsară mâna dreaptă să atârne de-a lungul coapsei drepte, cu țeava orientată spre genunchi, în poziția reglementară. Își fixară curelușa de la cască sub bărbiile care se revărsau peste ea de ambele părți. Seneșalul intră urmat de cei patru agenți de arme slabi; postă iarăși unul de fiecare parte a ușii, cu ordinul de a nu lăsa pe nimeni să iasă. Se îndreptă spre scară, urmat de cei doi slabi care-i mai rămăseseră. Semănau unul cu altul, erau tuciurii la față, cu ochii negri și buzele subțiri.

LIX

Chick opri pick-up-ul pentru a schimba cele două discuri pe care le ascultase simultan până la capăt. Luă unele dintr-o altă serie; sub disc găsi o fotografie a Alisei pe care o crezuse pierdută. Era din trei sferturi, făcută sub o lumină topită, și fotograful trebuise să așeze un proiector în spatele ei pentru a-i face puțin soare în creștet. Schimbă discurile, ținând fotografia în mână. Aruncând o privire pe fereastră, văzu că se ridicau în aer alte coloane de fum, mai aproape de el. După ce asculta cele două discuri, avea să coboare la librarul de-alături. Se așeză, mâna îi readuse fotografia sub ochi, se uită la ea mai atent, semăna cu Partre; încetul cu încetul, imaginea lui Partre se suprapunea peste imaginea Alisei și îi surâse lui Chick, fără îndoială că avea să-i dea cu dedicație tot ce voia; se auzeau pași urcând pe scară, ascultă cu atenție și în scurt timp se auzi o bătaie în ușă. Lăsă fotografia, opri pick-up-ul și se duse să deschidă. În fața lui apăru combinezonul de piele al unuia dintre agenții de arme, după el venea al doilea și seneșalul poliției intră ultimul; pe veșmântul roșu și pe casca lui neagră alergau reflexe schimbătoare în penumbra palierului.

— Numele dumitale este Chick? spuse seneșalul.

Chick se dădu înapoi și păli. Se trase înapoi de-a-ndărătelea până la peretele cu cărțile cele frumoase.

— Ce-am făcut? întrebă el.

Seneșalul se scotoci în buzunarul de la piept și citi hârtia:

— *Recuperarea impozitelor de la numitul Chick cu jecmănire prealabilă, îi dictă șeful. Zvântare-n bătaie cu aer de contrabandă și mustrare severă. Jecmănire totală sau chiar parțială, combinată cu violare de domiciliu.*

— Dar... o să-mi plătesc impozitele, spuse Chick.

— Da, spuse seneșalul, o să le plătești după aia. Mai întâi trebuie să-ți aplicăm o zvântare-n bătaie cu aer de contrabandă. E un aer foarte tare, folosim expresia ca să nu se emoționeze oamenii.

— O să vă dau banii pe care-i am, spuse Chick.

— Fără îndoială, zise seneșalul.

Chick se apropie de masă și deschise sertarul; acolo își ținea smulgătorul de inimi de format mare și un omorâtor de polițai nu prea bun. Smulgătorul de inimi nu mai era, dar omorâtorul de polițai forma o umflătură sub un teanc de hârțoage.

— Ia zi, zise seneșalul, chiar cauți banii sau altceva?

Cei doi agenți se îndepărtaseră unul de celălalt, cu egalizatoarele în mâini. Chick se redresă, ținând omorâtorul de polițai.

— Atenție, șefule! strigă unul dintre agenți.

— Trag, șefule? întrebă cel de-al doilea.

— N-o să puneți mâna pe mine așa ușor..., spuse Chick.

— Foarte bine, spuse seneșalul, atunci o să-ți luăm cărțile.

Unul dintre agenți apucă o carte de lângă el. O deschise cu brutalitate.

— Doar pagini scrise, șefule, anunță el.

— Violeaz-o, spuse seneșalul.

Agentul luă cartea de cotorul legat și-o scutură cu forță. Chick începu să urle.

— Nu v-atingeți de ea!...

— Ia zi, spuse seneșalul, de ce nu tragi în noi cu omorâtorul de polițai? Știi bine că în ordin e scris: violare de domiciliu.

— Lasă cartea, urlă Chick încă o dată, și ridică omorâtorul de polițai, dar cocoșul de oțel al armei coborî fără nici un sunet.

— Trag, șefule? întrebă din nou agentul.

Cartea tocmai se rupsese din coperțile legate și Chick se repezi înainte, zvârlind cât colo omorâtorul de polițai care nu-i era de nici un folos.

— Trage, Douglas, spuse seneșalul dându-se înapoi.

Trupul lui Chick se prăbuși la picioarele agenților de arme; trăseseră amândoi.

— Îl zvântăm în bătaie cu aer de contrabandă, șefule? întrebă celălalt agent.

Chick încă se mai mișca puțin. Se sprijini în mâini și reuși să se ridice în genunchi. Se ținea de burtă și chipul i se strâmba de durere în timp ce picături de sudoare îi șiroiau în ochi. Avea o tăietură mare pe frunte.

— Lăsați cărțile în pace..., bolborosi el. Vocea îi era răgușită și frântă.

— O să le călcăm în picioare, spuse seneșalul. Cred c-o să dai colțul în câteva secunde.

Capul lui Chick îi cădea în piept, făcea eforturi să și-l ridice, dar pântecele îl durea de parcă i s-ar fi răsucit în el niște lame triunghiulare. Reuși să pună un picior pe pământ, dar celălalt genunchi refuza să se întindă. Polițaii se apropiară de cărți în timp ce seneșalul făcea doi pași către Chick.

— Nu vă atingeți de cărți, spuse Chick. Se auzea sângele care îi gâlgâia în gâtlej, iar capul îi atârna tot mai greu. Își luă mâinile de pe pântece, erau roșii, bătură aerul fără noimă, iar Chick căzu la loc, cu fața pe podea. Seneșalul îl întoarse cu piciorul. Chick nu mai mișca, și ochii lui deschiși priveau dincolo de cameră. Fața îi era tăiată în două de șiroiul de sânge care-i cursese din frunte.

— Calcă-n picioare, Douglas! spuse seneșalul. Mă duc chiar eu să sparg aparatul ăsta de zgomot.

Trecu prin fața ferestrei și văzu că o ciupercă de fum se înălța încet spre el, plecând de la parterul casei de alături.

— Nu e nevoie să călcați în picioare prea scrupulos, mai zise el, casa de-alături arde. Grăbiți-vă, asta e esențial. N-o să rămână nici o urmă, dar am să consemnez totul în raport.

Fața lui Chick se înnegrise de tot. Sub trupul lui, băltoaca de sânge se coagula în formă de stea.

LX

Nicolas trecu pe lângă penultima librărie căreia Alise tocmai îi dăduse foc. Se întâlnise cu Colin care plecase să caute de lucru, și de la el aflase de disperarea nepoatei sale. Auzi imediat de moartea lui Partre, telefonând la clubul lui, și plecă pe urmele Alisei, voia s-o consoleze și să o înveselească și s-o invite să stea la el până ce avea să redevină la fel de senină ca mai înainte. Văzu casa lui Chick și o flacără lungă și subțire țâșni din mijlocul vitrinei librăriei de-alături, făcând să zboare în cioburi sticla ca la o lovitură de ciocan. Observă, la intrare, mașina seneșalului poliției și văzu că șoferul o muta un pic mai în față ca să evite zona periculoasă, și mai zări și siluetele negre ale agenților de arme. Pompeurii își făcură apariția aproape imediat. Mașina lor opri în fața librăriei cu un vacarm îngrozitor. Nicolas se lupta cu încuietoarea ușii. Reuși să spargă ușa cu lovituri de picioare și se repezi înăuntru. Totul ardea în fundul magazinului. Trupul librarului zăcea pe jos cu picioarele în flăcări, cu inima scoasă din piept, și Nicolas văzu pe podea smulgătorul de inimi al lui Chick. Focul izbucnea în sfere roșii mari și-n limbi ascuțite care străpungeau dintr-o singură lovitură zidurile groase ale

librăriei și Nicolas se aruncă la pământ ca să nu-l atingă, și-n clipa aceea simți, pe deasupra lui, curentul de aer violent produs de jetul extinctor de la aparatele Pompeurilor. Zgomotul focului deveni și mai puternic când jetul îl atacă la bază. Cărțile ardeau trosnind; paginile își luau zborul fâlfâind și treceau peste capul lui Nicolas în sens invers față de direcția jetului, și el abia mai respira de-atâta larmă și flăcări. Spera că Alise nu rămăsese în librăria incendiată, dar nu vedea nici o ușă pe unde ar fi putut ieși, iar focul se lupta cu Pompeurii și păru a se înălța dintr-o dată, eliberând zona de jos care părea a se stinge. Rămăsese în mijlocul mormanelor de cenușă murdară o lumină strălucitoare, mai strălucitoare decât flăcările.

Fumul dispăru foarte repede, aspirat către etajul de deasupra. Cărțile se stinseră, dar tavanul ardea mai tare ca oricând. Aproape de podea, rămăsese doar lumina aceea.

Murdar de cenușă, cu părul înnegrit, abia respirând, Nicolas se târî spre lumină. Auzea cizmele Pompeurilor care se agitau. Sub o grindă de fier răsucită zări orbitoarea lână blondă. Flăcările nu putuseră s-o devoreze, fiindcă era mai strălucitoare decât ele. O vârî în buzunarul de la piept și ieși.

Mergea clătinându-se. Pompeurii îl urmăriră plecând. Focul făcea ravagii la etajele superioare și se pregăteau să izoleze grupul de clădiri pentru a le lăsa să ardă, fiindcă rămăseseră fără lichid extinctor.

Nicolas mergea de-a lungul trotuarului. Mâna lui dreaptă, pe piept, mângâia pletele Alisei. Auzi zgomotul mașinii cu seneșalul poliției, care trecu pe lângă el. Pe locul din spate, recunoscu uniforma roșie a seneșalului. Desfăcându-și puțin reverele hainei, se trezi scăldat tot în lumina soarelui. Doar ochii îi rămâneau în umbră.

LXI

Colin văzu cel de-al treizecilea stâlp. Mergea, încă din zori, prin pivnița Rezervei de Aur. Sarcina lui era să strige când vedea hoții veniți să fure aurul. Pivnița era foarte mare. Trebuia să meargă o zi întreagă foarte repede ca să-i dea ocol. În centru se afla încăperea blindată în care aurul se cocea lent într-o atmosferă de gaze mortale. Meseria era foarte bine plătită dacă reușeai să faci înconjurul pivniței pe durata unei zile. Colin nu se simțea prea bine și era prea întuneric în pivniță. Fără să vrea, se uita înapoi din vreme în vreme, rămânea în urmă față de orar și nu vedea, în spatele lui, decât minusculul punct strălucitor al ultimei lămpi, iar în față, lampa următoare care creștea încet.

Hoții de aur nu veneau în fiecare zi, dar trebuia oricum să treacă pe la punctul de control în momentul prevăzut, altfel îi rețineau din leafă. Orarul trebuia respectat ca să fie gata să strige exact când treceau hoții. Erau oameni cu tabieturi.

Îl durea piciorul drept. Pivnița, construită dintr-o piatră artificială dură, avea solul aspru și cu denivelări. Se chinui puțin, după ce trecu de cea de-a

opta linie albă, ca să ajungă la al treizecilea stâlp în timpul dorit. Începu să cânte cât îl ținea gura ca să-și țină companie în timp ce mărșăluia, dar se opri, fiindcă ecourile îi trimiteau înapoi cuvinte ciopârțite și amenințătoare și cântau o melodie opusă celei pe care-o cânta el.

Îl dureau picioarele, mergea fără o clipă de odihnă, și trecu de cel de-al treizecilea stâlp. Se întoarse mașinal, fiindcă i se păru că văzuse ceva în urmă. Mai pierdu cinci secunde și făcu câțiva pași în viteză ca să le recupereze.

LXII

În camera de zi nu se mai putea intra. Tavanul aproape că atingea podeaua, de care era unit prin excrescențe pe jumătate vegetale, pe jumătate minerale ce se dezvoltau în întunericul umed. Ușa dinspre culoar nu se mai deschidea. Rămăsese doar o trecere îngustă din hol până în camera în care stătea Chloé. Isis intră prima, după ea venea Nicolas. Avea o înfățișare năucită. Ceva îi umfla buzunarul interior al hainei și, din când în când, își ducea mâna la piept.

Isis privi patul înainte de-a intra în cameră, Chloé era tot înconjurată de flori. Mâinile, întinse pe cuvertură, se străduiau să țină o imensă orhidee albă care părea bej pe lângă pielea ei străvezie. Avea ochii deschiși și abia se mișcă atunci când o văzu pe Isis așezându-se lângă ea. Nicolas o văzu pe Chloé și întoarse capul. Ar fi vrut să-i zâmbească. Se apropie de ea și îi mângâie mâna. Se așeză și el și Chloé închise încetișor ochii și-i redeschise. Părea mulțumită că-i vede.

— Dormeai? o întrebă Isis în șoaptă.

Chloé făcu semn că nu din ochi. Căută mâna lui Isis cu degetele ei subțiri. Sub cealaltă mână adăpostea șoricelul, căruia îi văzură scânteind ochii negri și vioi și care tropăi cu pași mărunți pe pat spre Nicolas. Acesta îl ridică delicat și-l sărută pe boticul lucios, iar șoricelul se întoarse lângă Chloé. Florile se înfiorau în jurul patului, nu rezistau mult timp, și Chloé se simțea tot mai slăbită cu fiecare ceas care trecea.

— Unde-i Colin? întrebă Isis.

— La lucru..., spuse Chloé într-o suflare.

— Nu vorbi, spuse Isis. O să pun întrebările altfel.

Își apropie capul frumos și brun de cel al Chloéi și o sărută cu precauție.

— Lucrează la bancă? spuse ea.

Pleoapele Chloéi se închiseră.

Și se auziră pași la intrare. Colin apăru în prag. Aducea flori proaspete, dar nu mai avea de lucru. Hoții trecuseră prea devreme, nu mai putea să meargă. Cum făcuse tot ce putea, adusese ceva bani, florile acelea.

Chloé părea mai liniștită, acum aproape zâmbea, și Colin veni aproape de ea. O iubea prea mult pentru câtă putere îi mai rămăsese acum, și abia o atingea de teamă să n-o sfarme. Cu sărmanele lui mâini și mai deteriorate de muncă, îi mângâie pletele întunecate.

Erau în încăpere Nicolas, Colin, Isis și Chloé. Nicolas izbucni în plâns pentru că Chick și Alise n-aveau să mai vină niciodată, iar Chloé era atât de bolnavă.

LXIII

Conducerea îi dădea bani mulți lui Colin, dar era prea târziu. Acum trebuia să urce la tot felul de oameni, în fiecare zi. I se dădea o listă și anunța nenorocirile cu o zi înainte ca ele să se petreacă.

În fiecare zi se ducea în cartierele sărmane sau în cele luxoase. Urca o mulțime de trepte. Era foarte rău primit. Oamenii îi aruncau în cap obiecte grele care-l răneau și cuvinte dure și ascuțite, și-l dădeau afară. Dar primea bani pentru asta și erau mulțumiți de el. Avea să-și păstreze slujba asta. Singurul lucru de care era capabil acum era tocmai asta, să facă oamenii să-l dea pe ușă afară.

Oboseala îl tortura ca un clește înroșit, îi înțepenea genunchii, îi brăzda chipul. Ochii lui nu mai vedeau decît urâțeniile oamenilor. Fără încetare, anunța nenorocirile care-i pândeau. Era fără încetare alungat cu lovituri, țipete, lacrimi, înjurături.

Urcă cele două trepte, merse de-a lungul culoarului și bătu la ușă, dându-se imediat un pas înapoi. Când oamenii îi vedeau șapca neagră, își dădeau seama și îl maltratau, dar Colin însă nu trebuia să protesteze, era

plătit pentru munca asta. Ușa se deschise. Prevesti și plecă. O bucată grea de lemn îl atinse în spinare.

Căută pe listă numele următor și văzu că era al lui. Atunci își aruncă șapca și-o luă pe stradă și avea inima ca de plumb, pentru că știa că a doua zi Chloé avea să moară.

LXIV

Preotul vorbea cu Paraclismerul și Țârcovnigrasul și Colin așteptă sfârșitul discuției, apoi se apropie. Nu mai vedea pământul și la fiecare pas se împiedica. Ochii lui o vedeau pe Chloé pe patul lor, cu pielea lipsită de lumină, cu părul întunecat și nasul drept, cu fruntea puțin bombată, vedeau fața ei cu ovalul rotunjit și gingaș și pleoapele-i închise care o alungaseră din lumea asta.

— Veniți pentru înmormântare? întrebă Preotul.

— A murit Chloé, spuse Colin.

Îl auzi pe Colin spunând cuvintele „A murit Chloé" și nu-l crezu.

— Știu, spuse Preotul. Ce sumă vreți să investiți? Doriți, desigur, o ceremonie frumoasă?

— Da, spuse Colin.

— Pot să vă fac ceva foarte frumos cam la vreo două mii de dublezoni, spuse Preotul. Am și mai scump...

— Am doar douăzeci de dublezoni, spuse Colin. Poate că aș mai face rost de treizeci sau patruzeci, dar nu imediat.

Preotul își umplu plămânii cu aer și expiră, cu o expresie scârbită.

— Asta e o ceremonie de oameni săraci.

— Sunt sărac..., spuse Colin... și Chloé a murit...

— Da, spuse Preotul. Dar când mori ar trebui să faci întotdeauna în așa fel încât să ai cu ce să te îngroape în mod decent. Haide, n-ai nici măcar cinci sute de dublezoni?

— Nu, spuse Colin... Aș putea plăti până la o sută dacă ați accepta să vi-i dau în mai multe rate. Dumneavoastră vă dați seama ce înseamnă să spui „A murit Chloé”?

— Știți, spuse Preotul, sunt obișnuit cu lucrurile astea, așa că nu mă mai impresionează. Ar trebui să te sfătuiesc să i te adresezi lui Dumnezeu, dar mi-e teamă că pentru o sumă atât de mică ar fi contraindicat să-l deranjezi...

— O! spuse Colin, n-am să-l deranjez. Nu cred că poate să facă mare lucru, vedeți, din moment ce Chloé a murit...

— Schimbă subiectul, spuse Preotul. Gândește-te... la... habar n-am la ce, la orice... de pildă...

— Cu o sută de dublezoni voi avea o ceremonie decentă? spuse Colin.

— Nici măcar nu mă gândesc să iau în calcul soluția asta. O să urci prețul până la o sută cincizeci.

— O să treacă o vreme până să vi-i plătesc.

— Ai o slujbă... o să-mi semnezi o hârtiuță…

— Dacă vreți, spuse Colin.

— În aceste condiții, spuse Preotul, poate ajungi până la două sute și atunci Țârcovnigrasul și Paraclismerul vor fi de partea dumitale; altfel, la o sută cincizeci, rămân în tabăra adversă.

— Nu cred, spuse Colin. Probabil că n-o să am multă vreme slujba asta.

— Atunci, să zicem o sută cincizeci, încheie Preotul. E regretabil, va fi o ceremonie cu adevărat infectă. Mă scârbești, prea te tocmești...

— Vă rog să mă scuzați, spuse Colin.

— Vino să semnezi actele, spuse Preotul și-l înghionti cu brutalitate.

Colin se lovi de un scaun. Preotul, scos din țâțâni de zgomot, îl împinse iar spre sapristie și-l urmă bombănind întruna.

LXV

Cei doi hamali îl găsiră pe Colin așteptându-i la intrarea în apartament. Erau murdari din cap până-n picioare, pentru că scara se deteriora din ce în ce mai mult. Dar își îmbrăcaseră hainele vechi și o ruptură în plus nu mai conta. Prin găurile uniformelor li se vedea părul roșu de pe picioarele urâte și noduroase și-l salutară pe Colin bătându-l pe burtă, cum era scris în regulamentul înmormântărilor de oameni săraci. Holul semăna acum cu intrarea într-o pivniță. Își plecară capetele ca să poată ajunge în camera Chloéi. Oamenii care aduseseră sicriul plecaseră. Nu se mai vedea Chloé, doar o cutie neagră și veche, cu un număr de ordine și plină de urme de lovituri. O înșfăcară și, folosind-o ca pe un berbece, o aruncară pe fereastră. Nu coborau morții purtându-i pe brațe decât de la cinci sute de dublezoni în sus.

— De asta, își zise în sinea lui Colin, e atât de deformată cutia, și plânse gândindu-se ce lovită și stâlcită trebuia să fie Chloé.

Își dădu seama că ea nu mai simțea nimic și plânse și mai tare. Cutia ateriză pe pavaj cu un zgomot asurzitor și în cădere rupse piciorul unui

copil care se juca alături. Îl împinseră lângă trotuar și urcară cutia în mașina pentru morți. Era o rablă de camion, vopsit în roșu și condus de unul dintre hamali.

Foarte puțini veneau în urma camionului: Nicolas, Isis și Colin și doi-trei oameni necunoscuți. Camionul mergea destul de repede. Se văzură nevoiți să alerge ca să nu rămână în urmă. Șoferul lălăia un cântec de petrecere cât îl ținea gura. Nu tăcea decât de la două sute cincizeci de dublezoni în sus.

În fața bisericii se opriră și cutia neagră rămase acolo în timp ce ei intrau pentru ceremonie. Preotul, cu o înfățișare încruntată, stătea cu spatele și începea să se agite fără convingere. Colin stătea în picioare în fața altarului.

Ridică ochii: în fața lui, agățat pe perete, era Isus pe cruce. Părea să se plictisească, și Colin îl întrebă:

— De ce a trebuit să moară Chloé?

— N-am nici o responsabilitate în povestea asta, spuse Isus. N-ai vrea să vorbim despre altceva?

— Dar atunci cine poartă răspunderea? întrebă Colin.

Vorbeau foarte încet și ceilalți nu auzeau discuția.

— Noi nu, în nici un caz, spuse Isus.

— Te-am invitat la nunta mea, spuse Colin.

— A fost reușită, spuse Isus, m-am distrat bine. De ce n-ai plătit mai mulți bani de data asta?

— Nu mai am, spuse Colin, și, pe urmă, de data asta nu mai e nuntă.

— Da, spuse Isus.

Părea stânjenit.

— E vorba de ceva cu totul diferit, spuse Colin. De data asta, a murit Chloé... Nu-mi place deloc să mă gândesc la cutia aia neagră.

— Mmmmmm..., spuse Isus.

Se uita în altă parte și părea că se plictisește. Preotul învârtea o caterincă, urlând versuri latinești.

— De ce ați făcut-o să moară? întrebă Colin.

— Oh! spuse Isus. Nu mai insista.

Încercă să se așeze într-o poziție mai comodă în piroanele lui.

— Era așa de blândă, spuse Colin. N-a făcut rău niciodată, nici cu gândul, nici cu fapta.

— Asta n-are nici o legătură cu religia, mormăi Isus căscând.

Își scutură puțin capul ca să-și schimbe înclinarea cununii de spini.

— Nu înțeleg ce v-am făcut, spuse Colin. Nu meritam așa ceva.

Își plecă privirea. Isus nu răspunse. Colin ridică iar capul. Pieptul lui Isus se sălta ușor și ritmic. Trăsăturile lui erau împăcate. I se închiseseră ochii și Colin auzi ieșind din nările lui un tors ușor de mulțumire, ca al unei pisici ghiftuite. În acest moment, Preotul sărea de pe un picior pe altul și sufla într-o țeavă, iar ceremonia se încheiase.

Preotul ieși primul din biserică și se întoarse în sapristie ca să-și pună bocancii cu ținte.

Colin, Isis și Nicolas ieșiră și așteptară în spatele camionului.

Atunci, apărură Paraclismerul și Țârcovnigrasul, bogat înveșmântați în culori deschise. Începură să-l huiduie pe Colin și dansară ca sălbaticii în jurul camionului. Colin își astupă urechile, dar nu putea să spună nimic; semnase că accepta înmormântarea pentru săraci și nici nu se clinti sub ploaia de pietre azvârlite în el.

LXVI

Merseră timp îndelungat pe străzi. Oamenii nu se mai întorceau să se uite după ei și începea să lase întunericul. Cimitirul săracilor era foarte departe. Camionul roșu înainta și sălta prin gropile de pe drum, în timp ce motorul lansa petarde vesele.

Colin nu mai auzea nimic, trăia în trecut și uneori zâmbea, își aducea aminte totul. Nicolas și Isis veneau după el. Din timp în timp, Isis îl atingea pe Colin pe umăr.

Drumul se înfundă și camionul se opri, ajunseseră la apă. Hamalii coborâră din mașină cutia neagră. Colin venea pentru prima dată la cimitir; acesta era așezat pe o insulă de-o formă indecisă, ale cărei contururi se schimbau adesea sub greutatea apelor. Se distingea vag prin cețuri. Camionul rămase pe mal; pe insulă se ajungea pe o lungă scândură flexibilă și cenușie, al cărei capăt îndepărtat dispărea în negură. Hamalii înjurară grosolan și primul o luă pe scândura lată doar atât cât să treacă un om. Țineau cutia neagră cu niște curele late din piele netăbăcită pe care și le petrecuseră pe umeri și pe după gât, și al doilea hamal începea să se sufoce,

se învineți la față; pe fondul cenușiu al ceții, era o chestie tare tristă. Veni apoi la rând Colin; Nicolas și Isis o luară și ei de-a lungul scândurii; primul hamal tropăia din picioare înadins, ca să facă scândura să se scuture și să se clatine la dreapta și la stânga. Dispăru în mijlocul unui abur care se destrăma ca fâșiile de sirop în apa dintr-un pahar. Pașii le răsunau pe scândură în gamă descendentă și, încetul cu încetul, ea se încovoie, se apropiau de mijloc; când ajunseră aici, scândura atinse apa și vălurele simetrice clipociră de ambele părți; apa o acoperea aproape cu totul, era întunecată și transparentă, Colin se înclină în dreapta, privi în adânc, i se părea că vede o formă albă mișcându-se neclar pe fundul apei; Nicolas și Isis se opriră în spatele lui, parcă stăteau în picioare pe ape. Hamalii mergeau mai departe, a doua jumătate a drumului urca, iar după ce trecură de mijloc, micile valuri se domoliră și scândura se dezlipi de suprafața apei cu un zgomot de sucțiune.

Hamalii o luară la goană. Tropăiau, și mânerele cutiei negre făceau zgomot izbindu-se de laturi. Ajunseră pe insulă înaintea lui Colin și a prietenilor lui și o luară greoi pe poteca joasă, mărginită pe ambele părți de garduri vii din tufe întunecate. Poteca făcea cotituri bizare, cu forme triste, și solul era poros și sfărâmicios. Apoi cărarea se lărgi puțin. Frunzele plantelor băteau într-un cenușiu decolorat și nervurile se desenau aurii pe carnea lor catifelată. Copacii, lungi și flexibili, se arcuiau dintr-o parte într-alta a drumului. Prin bolta astfel formată, lumina crea un halou alb, lipsit de strălucire. Poteca se împărțea în mai multe cărărui și hamalii o luară fără nici o ezitare la dreapta. Colin, Isis și Nicolas se grăbeau să-i prindă din urmă. Nu se-auzea nici o viețuitoare prin copaci. Doar frunze cenușii se desprindeau arareori de pe ramuri, căzând greoaie pe pământ. O luară pe cărărui. Hamalii loveau cu picioarele copacii și bocancii grei lăsau pe scoarța lor spongioasă vânătăi adânci și albăstrii. Cimitirul era chiar în mijlocul insulei; dacă te urcai pe pietre, puteai vedea departe spre celălalt țărm, dincolo de vârfurile copacilor prăpădiți, cerul brăzdat de dungi negre și de zborul greoi al vulturilor uriași peste câmpurile de scânteiță și anason.

Hamalii se opriră la marginea unei gropi mari; începură să legene coșciugul Chloéi, cântând *Hai la groapa cu furnici,* și apăsară pe declanșator. Capacul se deschise și în groapă căzu ceva cu o bufnitură asurzitoare; al doilea hamal se prăbuși pe jumătate sugrumat, fiindcă nu i se desfăcuse cureaua de după gât suficient de repede. Colin și Nicolas veniră în fugă, Isis alerga împiedicându-se în spatele lor. Atunci, din spatele unei

movile, apărură deodată Țârcovnigrasul și Paraclismerul, în salopete vechi, pline de ulei, și începură să urle ca lupii, aruncând în groapă cu pământ și cu pietre.

Colin se prăbușise în genunchi. Își luase capul în mâini, pietrele scoteau un zgomot surd căzând, Paraclismerul, Țârcovnigrasul și cei doi hamali se luară de mâini, încinseră o horă în jurul gropii și apoi o șterseră brusc spre cărare, dispărând în șir de farandolă. Țârcovnigrasul sufla într-o uriașă cromornă și sunetele răgușite vibrau în aerul mort. Pământul se năruia treptat și, după două-trei minute, trupul Chloéi dispăruse cu totul.

LXVII

Șoricelul cenușiu cu mustățile negre făcu un ultim efort și reuși să treacă. În urma lui, dintr-o dată, tavanul atinse podeaua și lungi vermicule de materie inertă țâșniră răsucindu-se lent prin interstițiile suturii. Șoricelul o rupse la fugă pe coridorul întunecat al holului, ale cărui ziduri se apropiau unul de altul clătinându-se de oboseală, și izbuti să se strecoare pe sub ușă. Ajunse pe scară, coborî; pe trotuar, se opri. Ezită o secundă, se orientă și o luă în direcția cimitirului.

LXVIII

— Pe bune, zise pisica, nu mă interesează prea mult.

— N-ai dreptate, spuse șoricelul. Sunt încă tânăr, și până nu demult am fost bine hrănit.

— Și eu sunt bine hrănită, zise pisica, și n-am deloc poftă să mă sinucid, așa că vezi de ce nu mi se pare normal.

— Asta fiindcă nu l-ai văzut, spuse șoricelul.

— Ce face? întrebă pisica.

Nu prea avea chef să afle. Era cald și firele de blană îi erau toate perfect elastice.

— Stă pe malul apei, spuse șoricelul, așteaptă și, când se face ora, se duce pe scândură și se oprește la mijlocul ei. Vede ceva acolo.

— Nu poate să vadă cine știe ce, zise pisica, poate vreun nufăr.

— Da, spuse șoricelul, așteaptă să urce la suprafață ca să-l ucidă.

— E o idioțenie, spuse pisica. Ce interes are-n asta?

— După ce trece ora, continuă șoricelul, se întoarce la mal și se uită la fotografie.

— Nu mănâncă niciodată? întrebă pisica.

— Nu, spuse șoricelul, și slăbește tot mai tare și nu mai pot să suport asta. Într-o bună zi, o să se împiedice și-o să cadă tot mergând pe scândura aceea lungă.

— Și ce te interesează pe tine? întrebă pisica. E nefericit?

— Nu e nefericit, spuse șoricelul, îl doare rău. Și asta nu pot să suport. Și apoi, sigur o să cadă în apă, se apleacă prea mult.

— Atunci, dacă e așa, o să-ți fac serviciul ăsta, dar nu știu de ce spun „dacă e așa”, fiindcă nu înțeleg nimic.

— Ce bună ești, spuse șoricelul.

— Vâră-ți capul în botul meu, spuse pisica, și așteaptă.

— O să dureze mult? întrebă șoricelul.

— Până mă calcă cineva pe coadă, spuse pisica; am nevoie de un reflex rapid. Dar o s-o las întinsă pe jos, nu-ți fie teamă.

Șoricelul depărtă fălcile pisicii și își strecură capul între dinții ascuțiți. Și-l scoase aproape imediat.

— Spune-mi, întrebă el, ai mâncat carne de rechin azi-dimineață?

— Ia ascultă, spuse pisica, dacă nu-ți place, poți să o ștergi de-aici. Povestea asta mă omoară cu zile. O să te descurci singur.

Părea supărată.

— Nu te supăra, spuse șoricelul.

Își închise ochișorii negri și își puse capul la loc în poziția potrivită. Pisica își așeză cu grijă caninii ascuțiți pe gâtul moale și cenușiu. Mustățile negre ale șoricelului se amestecau cu ale ei. Își întinse coada stufoasă și-o lăsă întinsă pe trotuar.

Veneau cântând douăsprezece fetițe oarbe de la orfelinatul Iulian Apostolicul.

Memphis, 8 martie 1946
Davenport, 10 martie 1946

Table of Contents